

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített tizedik tanács)

2022. február 2.*

„Verseny – Kartellek – Tehergépjármű-gyártók piaca – Az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének megsértését megállapító határozat – A tehergépjárművek értékesítési árára, a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek ügyfelekre való áthárítására vonatkozó megállapodások és összehangolt magatartások – Időben fokozatos »hibrid« eljárás – Az ártatlanság védelme – A pártatlanság elve – Alapjogi Charta – Egységes és folyamatos jogsértés – Cél általi versenykorlátozás – A jogsértés földrajzi kiterjedése – Bírság – Arányosság – Egyenlő bánásmód – Korlátlan felülvizsgálati jogkör”

A T-799/17. sz. ügyben,

a **Scania AB** (székhelye: Södertälje [Svédország]),

a **Scania CV AB** (székhelye: Södertälje),

a **Scania Deutschland GmbH** (székhelye: Koblenz [Németország])

(képviselik őket: D. Arts, F. Miotto, C. Pommiès, K. Schillemans, C. Langenius, L. Ulrichs, P. Hammarskiöld, S. Falkner és N. De Backer ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Bizottság** (képviselik: M. Farley és L. Wildpanner, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

az EUMSZ 101. cikk és az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló Megállapodás 53. szerinti eljárással kapcsolatban (AT.39824 – Tehergépjárművek ügy) 2017. szeptember 27-én hozott C(2017) 6467 final bizottsági határozat megsemmisítése iránt, másodlagosan pedig a felperesekkel szemben az említett határozatban kiszabott bírságok összegének csökkentése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített tizedik tanács),

tagjai: S. Papasavvas elnök, A. Kornezov, E. Buttigieg (előadó), K. Kowalik-Bańczyk és G. Hesse bírák,

hivatalvezető: B. Lefebvre tanácsos,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2020. június 18-i tárgyalásra,
meghozta a következő

Ítéletet

I. A jogvita előzményei

- 1 A felperesek, a Scania AB, a Scania CV AB és a Scania Deutschland GmbH (a továbbiakban: Scania DE) a Scania vállalkozás (a továbbiakban: Scania) három jogi személye. A Scania távolsági szállításra, forgalmazásra, építési tevékenységekkel kapcsolatos szállításokra és speciális munkákra szánt nehéz (több mint 16 tonna súlyú) tehergépjárművek gyártásával és értékesítésével foglalkozik.
- 2 Az EUMSZ 101. cikk és az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás 53. cikke szerinti eljárással kapcsolatban (AT.39824 – Tehergépjárművek ügy) 2017. szeptember 27-én hozott C(2017) 6467 final határozatában (a továbbiakban: megtámadott határozat) az Európai Bizottság megállapította, hogy a felperesek megsértették az EUMSZ 101. cikket és az EGT-Megállapodás 53. cikkét azzal, hogy 1997. január 17. és 2011. január 18. között a *[bizalmas]*,¹ *[bizalmas]*, *[bizalmas]*, *[bizalmas]* és *[bizalmas]* vállalkozások jogi személyeivel együtt részt vettek az EGT-ben a tehergépjárművekre alkalmazott árazásra és a bruttó áremelésekre, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítására vonatkozó összehangolt megállapodásokban (a megtámadott határozat 1. cikke). A Bizottság 880 523 000 euró bírságot szabott ki egyetemlegesen a Scania AB-re és a Scania CV AB-re, amelyből a Scania DE-t egyetemlegesen 440 003 282 euró megfizetésére kötelezte (a megtámadott határozat 2. cikke).

A. A megtámadott határozat alapját képező közigazgatási eljárás

- 3 2010. szeptember 20-án *[bizalmas]* a kartellügyek esetében a bírságok alóli mentességről és a bírságok csökkentéséről szóló bizottsági közlemény (HL 2006. C 298., 17. o.; a továbbiakban: engedékenységi közlemény) 14. pontjának megfelelően mentesség iránti kérelmet nyújtott be. 2010. december 17-én a Bizottság feltételes mentességet biztosított a bírság alól *[bizalmas]*.
- 4 2011. január 18. és 21. között a Bizottság helyszíni vizsgálatokat folytatott többek között a felperesek helyiségeiben.
- 5 2011. január 28-án *[bizalmas]* az engedékenységi közlemény 14. pontja alapján a bírság alóli mentességet, ennek hiányában pedig az említett közlemény 27. pontja alapján a bírság csökkentését kérte. Ebben követte *[bizalmas]* és *[bizalmas]*.
- 6 A vizsgálat során a Bizottság többek között az [EUMSZ 101. és 102. cikkben] meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003 L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 18. cikke alapján több alkalommal is információkérést intézett a felperesekhez.

¹ Kitakart bizalmas adatok.

- 7 2014. november 20-án a Bizottság megindította az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdésében előírt eljárást a felperesekkel, valamint a fenti 2. pontban említett vállalkozások jogi személyeivel szemben, és kifogásközlést fogadott el, amelyet valamennyi említett jogalannyal közölt, a felpereseket is beleértve.
- 8 A kifogásközlés megküldését követően annak címzettjei betekintheztek a Bizottság vizsgálati irataiba.
- 9 A *[bizalmas]* során a kifogásközlés címzettjei informális úton kapcsolatba léptek a Bizottsággal, és kérték, hogy a Bizottság által az [EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk] alapján folytatott eljárásokról szóló, 2004. április 7-i 773/2004/EK bizottsági rendelet (HL 2004. L 123., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 81. o.) 10a. cikkében előírt vitarendezési eljárás keretében folytassa az eljárást. Azt követően, hogy a kifogásközlés valamennyi címzettje megerősítette azon szándékát, hogy vitarendezési megbeszéléseken vegyen részt, a Bizottság úgy határozott, hogy vitarendezési eljárást indít.
- 10 *[Bizalmas]* és *[bizalmas]* között vitarendezési megbeszélésekre került sor a kifogásközlés egyes címzettjei és a Bizottság között. E megbeszéléseket követően a kifogásközlés egyes címzettjei (a továbbiakban: a vitarendezési eljárásban részt vevő felek) a 773/2004 rendelet 10a. cikkének (2) bekezdése alapján hivatalos vitarendezési kérelmet nyújtottak be a Bizottsághoz. A felperesek nem terjesztettek elő ilyen kérelmet.
- 11 2016. július 19-én a Bizottság az 1/2003 rendelet 7. cikke és 23. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadta az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének alkalmazására vonatkozó eljárásban hozott C(2016) 4673 final határozatot (AT.39824 – Tehergépjárművek ügy), amelyet a vitarendezési eljárásban részt vevő feleknek címeztek (a továbbiakban: vitarendezési határozat).
- 12 Mivel a felperesek úgy döntöttek, hogy nem nyújtanak be hivatalos vitarendezési kérelmet, a Bizottság a rendes (nem vitarendezési) eljárás keretében folytatta le a velük szembeni vizsgálatot.
- 13 2016. szeptember 23-án a felperesek, miután betekintheztek az iratokba, benyújtották írásbeli válaszukat a kifogásközlésre.
- 14 2016. október 18-án a felperesek meghallgatáson vettek részt.
- 15 2017. április 7-én a Bizottság az EUMSZ 101. és 102. cikkével kapcsolatos eljárások lefolytatására vonatkozó legjobb gyakorlatokról szóló közleménye (HL 2011. C 308., 6. o.) 111. pontjának megfelelően tényállást közlő levelet küldött a Scania AB részére. 2017. június 23-án a Bizottság megküldte az említett tényállást közlő levelet a Scania CV AB és a Scania DE részére is.
- 16 2017. május 12-én a Scania AB megküldte a Bizottságnak a tényállásközléshez csatolt bizonyítékokra vonatkozó írásbeli észrevételeit, amelyek a Scania CV AB és a Scania DE álláspontját is tükrözték.
- 17 2017. szeptember 27-én a Bizottság elfogadta a megtámadott határozatot.

B. A megtámadott határozat

1. A tehergépjármű-piac szerkezete és az árrögzítési mechanizmus a tehergépjármű-ágazatban

- 18 A Bizottság a megtámadott határozat elején a (22)–(50) preambulumbekkezdésben bemutatta a tehergépjármű-piac szerkezetét és az árrögzítési mechanizmust a tehergépjármű-ágazatban, többek között a Scania esetében is.

a) A tehergépjármű-piac szerkezete

- 19 Ami a tehergépjármű-piac szerkezetét illeti, a Bizottság rámutat, hogy azt az átláthatóság és az összefonódás magas szintje jellemzi, mivel a feleknek több alkalommal lehetőségük van arra, hogy évente találkozzanak, és megvitassák a piaci helyzetet. A Bizottság szerint az információcserék összessége alapján a feleknek pontos elképzelésük lehetett valamennyiük versenyhelyzetéről (a megtámadott határozat (22) és (23) preambulumbekkezdése).
- 20 A Bizottság arra is rámutat, hogy a felek, ideértve a Scaniát is, a termékeik forgalmazójaként tevékenykedő leányvállalatokkal rendelkeznek a jelentős nemzeti piacokon. E nemzeti forgalmazók saját márkakereskedői hálózattal rendelkeznek (a megtámadott határozat (25) preambulumbekkezdése). A Bizottság megjegyzi, hogy a Scania belföldi forgalmazókon keresztül értékesíti a tehergépjárműveit, amelyek az EGT valamennyi államában 100%-os tulajdonában álló leányvállalatok, kivéve [*bizalmas*]. A Scania nemzeti forgalmazói a székhelytől vásárolt tehergépjárműveket márkakereskedőknek értékesítették, amelyek vagy 100%-os leányvállalatok vagy független vállalkozások. A Bizottság előadja, hogy Németországban a Scania [*bizalmas*] márkakereskedővel rendelkezik, amelyek 100%-os tulajdonú leányvállalatok (a megtámadott határozat (26) preambulumbekkezdése).

b) Az árrögzítési mechanizmus a tehergépjármű-ágazatban

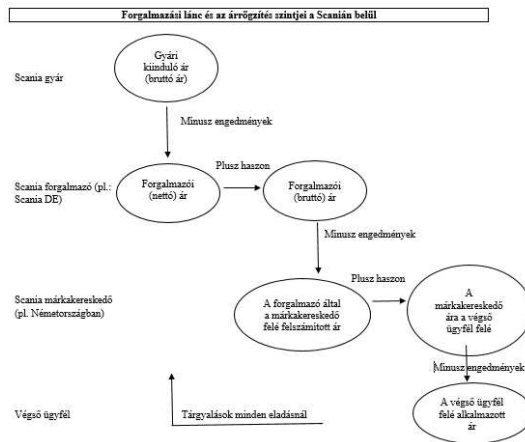
- 21 Ami az árrögzítési mechanizmust illeti, a Bizottság megállapítja, hogy az valamennyi fél esetében ugyanazon szakaszból áll, és az első szakaszban általában az eredeti bruttó árjegyzék székhely általi rögzítésével kezdődik. Ezenkívül a Bizottság szerint a második szakasz keretében transzferárakat határoznak meg a különböző nemzeti piacokon a tehergépjárművek értékesítése céljából a gyártók székhelye és a nemzeti forgalmazók között, amelyek független vállalkozások, vagy 100%-ban a székhely tulajdonában állnak. Egyebekben a Bizottság szerint a harmadik szakaszban rögzítik azokat az árakat, amelyeket a márkakereskedők fizetnek a forgalmazóknak, a negyedik lépésben pedig a fogyasztók által fizetett nettó árat, amelyet a márkakereskedők vagy maguk a gyártók tárgyalnak meg, amikor közvetlenül a márkakereskedőknek vagy a fontos ügyfeleknek végeznek értékesítést (a megtámadott határozat (38) preambulumbekkezdése).
- 22 A Bizottság megállapítja, hogy bár a fogyasztók által fizetett végső ár eltérhet (például a különböző árengedményeknek az értékesítési lánc különböző szintjein történő alkalmazása miatt), az értékesítési lánc egyes szakaszaiban alkalmazandó ár közvetlenül (a székhely és a forgalmazó közötti transzferár esetében) vagy közvetetten (a márkakereskedő által a forgalmazónak fizetett ár vagy a végfogyasztó által fizetett ár esetében) az eredeti bruttó ártól függ. Ily módon a Bizottság szerint úgy tűnik, hogy a székhely által rögzített kezdeti bruttó árjegyzékek Európa egészében a nemzeti forgalmazási láncok valamennyi szakaszában alkalmazandó árszámítások közös és alapvető elemét képezik (a megtámadott határozat (38) preambulumbekkezdése). A

Bizottság kifejti, hogy 2000 és 2006 között a *[bizalmas]* kivételével valamennyi fél az EGT egészére nézve harmonizált bruttó árakból álló bruttó árjegyzékeket készített (a megtámadott határozat (40) preambulumbekzdése).

c) A Scanián belüli árrögztési mechanizmus

- 23 A megtámadott határozat (41)–(50) preambulumbekzdésében a Bizottság ismerteti a Scanián belül alkalmazott árrögztő mechanizmust és az e rögztésben részt vevő szereplőket.
- 24 Ezen ismertetés szerint a Scania székhelye határozza meg a gyári bruttó árjegyzéket (a továbbiakban: FGPL) a tehergépjármű minden különböző elérhető alkatrészére vonatkozóan (a megtámadott határozat (44) preambulumbekzdése). *[bizalmas]*.
- 25 A Scania valamennyi nemzeti forgalmazója (például Scania DE) tárgyal a Scania székhelyével „a forgalmazói nettó árról” (azaz arról az árról, amelyet a forgalmazó fizet a székhely felé az egyes alkatrészekért) az általa kapott FGPL alapján. A forgalmazói nettó árat egy „RPU-nak” nevezett dokumentum tartalmazza, amely az FGPL és a forgalmazói nettó ár közötti különbséget mutatja, árengedmény formájában. A forgalmazónak nyújtott árengedményeket *[bizalmas]* határozza meg a Scania székhelyén, de az árbizottságon belül is megvitatják őket. A Scania forgalmazójának nettó áráról szóló végső döntést *[bizalmas]* hozza meg (a megtámadott határozat (45) preambulumbekzdése).
- 26 Ezenkívül a Scania nemzeti forgalmazója közli a Scania saját területén található márkakereskedőivel a saját bruttó árjegyzékét (amely a forgalmazói nettó árból és a haszonkulcsból áll) a tehergépjárművek minden különböző elérhető alkatrészére vonatkozóan.
- 27 A Scania márkakereskedője tárgyalást folytat a forgalmazóval „a márkakereskedői nettó árról”, amely a márkakereskedő részére biztosított jelentős engedménnyel csökkentett forgalmazói nettó áron alapul (a megtámadott határozat (47) preambulumbekzdése).
- 28 *[bizalmas]*.
- 29 Azok az ügyfelek, akik a Scania márkakereskedőtől vásárolják a tehergépjárműveket, az „ügyfélárat” fizetik meg. A „ügyfélár” a márkakereskedő haszonkulcsával növelt márkakereskedői nettó árból és a tehergépjármű személyre szabásából eredő esetleges költségekből áll, és az az ügyfeleknek nyújtott kedvezmények és promóciók függvényében csökken (a megtámadott határozat (48) preambulumbekzdése). A Bizottság megállapítja, hogy az árak az értékesítési lánc bármely szakaszában történő módosítása korlátozott hatást fejt ki, vagy egyáltalán nem gyakorolt hatást a fogyasztó által fizetett végső árra (a megtámadott határozat (48) preambulumbekzdése).
- 30 A Bizottság megállapítja, hogy az FGPL világszerte alkalmazandó, míg a forgalmazói nettó ár és a forgalmazói bruttó árjegyzék arra a régióra vonatkozik, ahol a forgalmazó tevékenykedik. Ugyanígy a márkakereskedő által megtárgyalt árat arra a régióra alkalmazzák, ahol a márkakereskedő működik (a megtámadott határozat (49) preambulumbekzdése).

- 31 A megtámadott határozat (50) preambulumbekzdése tartalmazza a Scania árképzési mechanizmusa fenti 24–29. pontban ismertetett különböző szakaszainak ábráját. Ezt az ábrát a felperesek a közigazgatási eljárás során nyújtották be, és az a következőképpen néz ki:

d) Az európai szintű áremelések nemzeti szintű árakra gyakorolt hatásáról

- 32 A megtámadott határozat (51) és (52) preambulumbekzdésében a Bizottság az európai szintű áremelések nemzeti szintű árakra gyakorolt hatását vizsgálja. E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a gyártók olyan nemzeti forgalmazói, mint a Scania DE, nem függetlenek a bruttó árak és a bruttó árjegyzékek megállapítása során, valamint hogy a végső fogyasztóig tartó értékesítési lánc valamennyi szakaszában alkalmazott árak a székhely szintjén meghatározott páneurópai bruttó árjegyzékekből következnek (a megtámadott határozat (51) preambulumbekzdése).
- 33 Ebből a Bizottság szerint az következik, hogy a páneurópai bruttó árjegyzékben a székhely szintjén elhatározott áremelés meghatározza a „forgalmazói nettó ár”, vagyis azon ár mozgását, amelyet a forgalmazó fizet a székhely felé a tehergépjármű megvásárlásáért. Következésképpen a Bizottság szerint a fent említett bruttó árak székhely általi emelése a forgalmazói bruttó ár szintjére is hatással van, vagyis arra az árra is, amelyet a márkakereskedő fizet a forgalmazónak, még akkor is, ha a végső fogyasztónak felszámított ár nem szükségszerűen változik ugyanilyen arányban, vagy egyáltalán nem módosul (a megtámadott határozat (52) preambulumbekzdése).

2. A Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek közötti összejátszásra irányuló kapcsolatok

- 34 A megtámadott határozatban a Bizottság megállapította, hogy a Scania összejátszásra irányuló találkozókon és kapcsolatokban vett részt a vitarendezési eljárásban részt vevő felekkel, különböző fórumokon és különböző szinteken, amelyek idővel változtak, míg a részt vevő vállalkozások, a célok és az érintett termékek ugyanazok maradtak (a megtámadott határozat (75) preambulumbekzdése).
- 35 A Bizottság háromféle összejátszásra irányuló kapcsolatot azonosított.
- 36 Először is a Bizottság megállapította, hogy a jogsértés első éveiben a kartell tagjainak felső vezetői megvitatták az árakkal kapcsolatos szándékaikat, a bruttó árak jövőbeli emeléseit, időnként a nettó fogyasztói árak alakulását is, és néha megegyeztek a bruttó árak emelésében. A megtámadott

határozatban a Bizottság az összejátszásra irányuló kapcsolatok ezen szintjére mint a „vezető szervek szintjére” (*top management*) hivatkozott. A Bizottság ehhez hozzátette, hogy a vezető szervek szintjén tartott találkozók során a kartell résztvevői ezenkívül megállapodtak az Euro 3–6 szabványoknak megfelelő tehergépjármű-modellek bevezetésének időzítésében és az e modellekhez kapcsolódó költségek áthárításában, továbbá bizonyos alkalmakkor megállapodtak abban, hogy az érintett technológiákat egy bizonyos időpont előtt nem vezetik be (a megtámadott határozat (75) preambulumbekzdése). A Bizottság a megtámadott határozatban megállapította, hogy a vezető szervek szintjén 1997 és 2004 között került sor találkozókra (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontja).

- 37 Másodsor a Bizottság megállapította, hogy korlátozott ideig és a vezető szervek szintjén tartott találkozókkal párhuzamosan a kartellben részt vevő felek középvezetői tárgyalásokat folytattak, amelyek a műszaki információk cseréjén kívül az árakra és a bruttó árak emelésére vonatkozó információcserére is kiterjedtek. A megtámadott határozatban a Bizottság az összejátszásra irányuló kapcsolatok ezen szintjére a „székhely alsóbb szintjeként” (*lower headquarters level*) hivatkozott (a megtámadott határozat (75) preambulumbekzdése). A Bizottság a megtámadott határozatban megállapította, hogy a székhely alsóbb szintjén 2000 és 2008 között került sor találkozókra (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontja).
- 38 Harmadsor a Bizottság megállapította, hogy az euró bevezetését és a bruttó árjegyzékek szinte valamennyi tehergépjármű-gyártó általi európai szintű bevezetését követően a kartellben részt vevő felek a német leányvállalataik révén folyamatosan összehangolták jövőbeli árakra vonatkozó szándékaikat. A megtámadott határozatban a Bizottság az összejátszásra irányuló kapcsolatok ezen szintjére „német szintként” (*German level meetings*) hivatkozott. A Bizottság kifejtette, hogy ugyanúgy, mint a kartell első éveinek kapcsolatai során, a német leányvállalatok képviselői megvitatták a bruttó árak jövőbeni emeléseit, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítését és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítását. Emellett más, üzleti szempontból érzékeny információkat is cseréltek (a megtámadott határozat (76) preambulumbekzdése). A Bizottság megállapította, hogy a német szintű találkozókra 2004-től került sor (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontja).

3. Az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének alkalmazása

a) Megállapodások és összehangolt magatartások

- 39 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az aktában szereplő okirati bizonyítékok alátámasztják, hogy a fent említett kapcsolatok a következőkre vonatkoztak:
- a kartell résztvevői által a bruttó árakra, a bruttó árjegyzékekre vonatkozóan tervezett módosítások, e módosítások időzítése, valamint alkalmanként a nettó árak tervezett módosításaira vagy az ügyfeleknek nyújtott engedmények módosításaira vonatkozó információcserék (a megtámadott határozat (212) preambulumbekzdésének a) pontja);
 - a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológia bevezetésének időpontja, valamint az e technológia bevezetésével kapcsolatos költségek áthárítása (a megtámadott határozat (212) preambulumbekzdésének b) pontja);

- a verseny szempontjából érzékeny egyéb információk, mint például a célpiaci részesedések, a jelenlegi nettó árak és az árengedmények, a bruttó árjegyzékek (még a hatálybalépésüket megelőzően), a tehergépjármű-konfigurátorok, a megrendelések és a készletek szintje (a megtámadott határozat (212) preambulumbekzdésének c) pontja);
- 40 A Bizottság rámutatott, hogy a felek eltérő szinteken többoldalú kapcsolatokat tartottak fenn, és hogy néha eltérő szinteken közös kapcsolatokra és találkozókra került sor. A Bizottság szerint ezeket a kapcsolatokat tartalmuk, időpontjuk, az egymás előtt nyitva álló hivatkozások, valamint a kapott információ egymás közötti áramlása kapcsolja össze egymással (a megtámadott határozat (213) preambulumbekzdése).
- 41 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy e tevékenységek olyan koordinációs és együttműködési formát alkotnak, amelynek révén a felek tudatosan az egymás közötti gyakorlati együttműködéssel helyettesítik a verseny kockázatait. A Bizottság szerint a szóban forgó magatartás olyan megállapodás vagy összehangolt magatartás formáját öltötte, amelyben a versenytárs vállalkozások tartózkodtak attól, hogy önállóan határozzák meg az általuk a piacon követni kívánt kereskedelmi politikát, inkább közvetlen kapcsolatokkal összehangolták az árakkal kapcsolatos magatartásukat, és kötelezettséget vállaltak a technológiák bevezetésének összehangolt késleltetésére (a megtámadott határozat (214) preambulumbekzdése). A Bizottság szerint az összejátszásra irányuló kapcsolatokban való rendszeres részvétel a kölcsönös megértés légkörét alakította ki a felek árképzési politikáját illetően (a megtámadott határozat (215) preambulumbekzdése).
- 42 A Bizottság megállapította, hogy a Scania a jogsértés teljes időtartama alatt rendszeresen részt vett a különböző összejátszásra irányuló formákban, és megállapította, hogy az a jogsértés, amelyben a Scania részt vett, az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke értelmében vett megállapodás és/vagy összehangolt magatartás formáját öltötte (a megtámadott határozat (229) preambulumbekzdése).

b) A verseny korlátozása

- 43 A Bizottság rámutatott, hogy a jelen ügyben a versenyellenes magatartás célja a verseny korlátozása volt (a megtámadott határozat (236) preambulumbekzdése).
- 44 A Bizottság szerint a megállapodások és összehangolt magatartások összességének fő aspektusa, amelyet versenykorlátozásnak lehet minősíteni, a bruttó árak és áremelések árakkal összefüggő kapcsolattartás révén történő összehangolása, a kibocsátási szabványoknak megfelelő új tehergépjárművek piacra lépésének időzítése és az abból eredő többletköltségek összehangolása, és a verseny szempontjából érzékeny információk cseréje révén valósult meg (a megtámadott határozat (237) preambulumbekzdése).
- 45 A Bizottság megállapította, hogy a Scania részt vett a fenti 39. pontban ismertetett összejátszásra irányuló kapcsolatokban, és hogy azon megállapodások és összehangolt magatartások összessége, amelyekben részt vett, az EUMSZ 101. cikk értelmében vett versenykorlátozásra irányult (a megtámadott határozat (238) és (239) preambulumbekzdése).

c) Egységes és folyamatos jogsértés

- 46 A Bizottság megállapította, hogy a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek közötti megállapodások és/vagy összehangolt magatartások az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének, valamint az EGT-Megállapodás 53. cikkének hatálya alá tartozó egységes és folyamatos jogsértésnek minősülnek az 1997. január 17. és 2011. január 18. közötti időszak vonatkozásában. A jogsértés a közepes és nehéz tehergépjárművek tekintetében az EGT-ben alkalmazott bruttó árakra és áremelésekre, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítására vonatkozó összejátszásból állt (a megtámadott határozat (315) preambulumbekzdése).
- 47 Közelebbről a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a versenyellenes kapcsolatok révén a felek egységes versenyellenes célú közös tervet követtek, és hogy a Scania tudott, vagy neki tudnia kellett volna az összejátszásra irányuló kapcsolati hálózat általános alkalmazási köréről és alapvető jellemzőiről, továbbá magatartása révén hozzá kívánt járulni a kartellhez (a megtámadott határozat (316) preambulumbekzdése).
- 48 A Bizottság megállapította, hogy az egységes versenyellenes cél a közepes és nehéz tehergépjárművek EGT-n belüli piacán a verseny korlátozásában állt. E cél a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelkedését illetően a felek közötti stratégiai bizonytalanság fokát csökkentő magatartások révén, valamint a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek bevezetésének időzítése és az e tehergépjárművekhez kapcsolódó költségek áthárítása terén valósult meg (a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdése).

d) A jogsértés földrajzi kiterjedése

- 49 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a jogsértés – földrajzi kiterjedését illetően – az EGT egész területére kiterjedt a jogsértés teljes időszaka tekintetében (a megtámadott határozat (386) preambulumbekzdése).

4. Címzettek

- 50 Először is a Bizottság a megtámadott határozatot megküldte a Scania CV AB és a Scania DE részére, amelyeket a következő időszakok tekintetében közvetlenül felelősnek tekintette a jogsértésért:
- a Scania CV AB esetében az 1997. január 17. és 2009. február 27. közötti időszak vonatkozásában;
 - a Scania DE esetében a 2004. január 20. és 2011. január 18. közötti időszak vonatkozásában (a megtámadott határozat (410) preambulumbekzdése).
- 51 Másodszor a Bizottság azt is megállapította, hogy az 1997. január 17. és 2011. január 18. közötti időszakban a Scania AB közvetve vagy közvetlenül a Scania CV AB valamennyi részvényével rendelkezett, amely pedig közvetve vagy közvetlenül a Scania DE valamennyi részvényével

rendelkezett (a megtámadott határozat (411) preambulumbekzdése). Következésképpen a Bizottság jelezte, hogy a megtámadott határozatot a következő jogalanyoknak is címezte, amelyek anyavállalatként egyetemleges felelősséget viselnek:

- a Scania AB-nek, amely felelős egyrészt a Scania CV AB magatartásáért az 1997. január 17. és 2009. február 27. közötti időszakban, másrészt pedig a Scania DE magatartása miatt a 2004. január 20. és 2011. január 18. közötti időszakban;
 - a Scania CV AB-nek, amely felelős a Scania DE magatartásáért a 2004. január 20. és 2011. január 18. közötti időszak vonatkozásában (a megtámadott határozat (412) preambulumbekzdése).
- 52 A Bizottság megállapította, hogy a megtámadott határozat címzettjei a Scania AB, a Scania CV AB és a Scania DE jogalanyok (a megtámadott határozat (413) preambulumbekzdése).

5. A bírság összegének kiszámítása

- 53 A Bizottság a jelen ügyben az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírságok megállapításáról szóló iránymutatást (HL 2006. C 210., 2. o.; a továbbiakban: bírságkiszabási iránymutatás) alkalmazta.

a) A bírság alapösszege

- 54 Ami először is az eladások értékét illeti, ezt a felperesek nehéz tehergépjárművekből 2010-ben – a jogsértés utolsó teljes évében – elért EGT-beli értékesítései alapján számították ki (az EGT területének változásaival kiigazítva) (a megtámadott határozat (429)–(431) preambulumbekzdése). A Bizottság kiszámította, hogy ez az érték *[bizalmas]* euró összegnek felel meg.
- 55 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy tekintettel a felperesek eladásai értékének nagyságára, az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapjául szolgáló elrettentésre és arányosságra irányuló célkitűzések elérhetők anélkül, hogy figyelembe vennék a nehéz tehergépjárművek felperesek által 2010-ben elért eladásainak teljes értékét. Következésképpen a bírságkiszabási iránymutatás 37. pontja alapján a Bizottság úgy határozott, hogy a bírság kiszámításakor az eladások teljes értékének csak egy részét veszi figyelembe, vagyis *[bizalmas]* eurót (a megtámadott határozat (432) és (433) preambulumbekzdése). A Bizottság hangsúlyozta, hogy az eladások értékének a Scania esetében megállapított százalékos aránya megegyezett azzal, amelyet a vitarendezési határozatban a vitarendezési eljárásban részt vevő felek tekintetében megállapított (a megtámadott határozat (432) preambulumbekzdése).
- 56 Másodsor, ami a jogsértés súlyosságát illeti, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy figyelembe véve először is azt a tényt, hogy az árkoordinációs megállapodások természetüknél fogva az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének legsúlyosabb megsértései közé tartoznak, másodsor azt, hogy a kartell az EGT egészére kiterjedt, harmadsor pedig a kartellben részt vevő vállalkozások magas együttes piaci részesedését (amely meghaladta a 90%-ot), a jelen ügyben alkalmazott súlyossági együttható (azaz az eladások értékének százalékos aránya) 17% volt (a megtámadott határozat (434)–(437) preambulumbekzdése).

- 57 Harmadszor a Bizottság a Scania jogsértésben való részvételének időtartamát figyelembe véve a fenti 56. pontból következő összeget tizennégygel megszorozta, amely szám e részvétel éveinek számát jelentette (a megtámadott határozat (438) és (439) preambulumbekzdése).
- 58 Negyedszer a Bizottság a bírságkiszabási iránymutatás 25. pontjának megfelelően az eladások értéke 17%-ának megfelelő kiegészítő összeggel növelte az alapösszeget (belépési díj) (a megtámadott határozat (440) és (441) preambulumbekzdése).
- 59 E számítások alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a bírság alapösszege 880 523 000 euró (a megtámadott határozat (442) preambulumbekzdése).

b) A bírság végösszege

- 60 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a jelen ügyben nem állnak fenn olyan súlyosító vagy enyhítő körülmények, amelyek módosíthatnák volna a Scaniával szemben kiszabott bírság alapösszegét. Ezért arra a következtetésre jutott, hogy a bírság végleges összege 880 523 000 euró, és hogy ez az összeg nem haladja meg a Scania forgalmának 10%-ában meghatározott törvényes felső határt (a megtámadott határozat (445)–(447) preambulumbekzdése).

6. A megtámadott határozat rendelkező része

- 61 A megtámadott határozat rendelkező részének szövege a következő:

„1. cikk

A Scania következő jogi személyei a közepes és nehéz tehergépjárművek tekintetében az EGT-ben alkalmazott bruttó árakra és áremelésekre, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítására vonatkozóan az alábbi időszakokban összejátszva megsértették az EUMSZ 101. cikket és az EGT-Megállapodás 53. cikkét:

- a) a Scania AB (publ) az 1997. január 17. és 2011. január 18. közötti időszakban;
- b) a Scania CV AB (publ) az 1997. január 17. és 2011. január 18. közötti időszakban;
- c) a Scania DE a 2004. január 20. és 2011. január 18. közötti időszakban.

2. cikk

Az 1. cikkben említett jogsértés miatt a következő bírságok kerülnek kiszabásra:

880 523 000 euró egyetemlegesen a Scania AB-vel (publ) és a Scania CV AB-vel (publ) szemben, amelyből a Scania DE egyetemlegesen felelős 440 003 282 euró megfizetéséért.

[...]

II. Az eljárás és a felek kérelmei

- 62 A Törvényszék Hivatalához 2017. december 11-én benyújtott keresetlevelükkel a felperesek előterjesztették a jelen keresetet.
- 63 2019. február 20-i levelében a Törvényszék Hivatala tájékoztatta a feleket az eljárás írásbeli szakaszának lezárásáról.
- 64 A Törvényszék Hivatalához 2019. március 11-én benyújtott beadványukban a felperesek tárgyalás tartása iránti kérelmet terjesztettek elő. A Bizottság az előírt határidőn belül nem foglalt állást a tárgyalás tartásáról.
- 65 Mivel a Törvényszék tanácsainak összetétele módosult, a Törvényszék eljárási szabályzata 27. cikkének (5) bekezdése alapján az előadó bírót a tizedik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyet e tanács elé utalták.
- 66 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék (tizedik tanács) az eljárás szóbeli szakaszának megnyitásáról határozott.
- 67 A tizedik tanács javaslatára a Törvényszék az eljárási szabályzatának 28. cikkét alkalmazva úgy határozott, hogy az ügyet kibővített ítélkező testület elé utalja.
- 68 A Covid19 egészségügyi válsághelyzet miatt a 2020. április 2-ra tervezett tárgyalást elhalasztották.
- 69 Mivel a kibővített tizedik tanács egyik tagja akadályoztatva volt, a Törvényszék elnöke a Törvényszék elnökhelyettesét jelölte ki a kibővített tizedik tanács kiegészítése, és ily módon a kibővített tanács elnöki tisztségének gyakorlása céljából.
- 70 2020. június 5-i levelükben a felperesek az eljárási szabályzat 66. cikke alapján bizonyos adatok kihagyását kérték a nyilvánosság számára hozzáférhető, tárgyalásra készített jelentésből. Ugyanezen a napon kelt levelében a Bizottság ugyanezen az alapon kérte többek között bizonyos adatok kihagyását a nyilvánosság számára hozzáférhető, tárgyalásra készített jelentésből és eljárást befejező ítéletből.
- 71 2020. június 5-i levelében a Bizottság az eljárási szabályzat 109. cikkének (2) bekezdése alapján zárt tárgyalás tartását kérte. A felperesek 2020. június 9-én benyújtották az e kérelemre vonatkozó észrevételeiket.
- 72 2020. június 12-én a Törvényszék úgy határozott, hogy zárt tárgyalást tart.
- 73 A Törvényszék a 2020. június 18-án tartott tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék kérdéseire adott válaszaikat.
- 74 A tárgyaláson a Törvényszék jelezte a feleknek, hogy a jogvita megoldásához szükségesnek tartja, hogy megvizsgáljon bizonyos, a megtámadott határozatban említett dokumentumokat.

- 75 A Bizottság által a 2020. június 23-i levélben a fenti 74. pontban említett dokumentumok tartalmával és jogi szabályozásával kapcsolatban tett pontosításokat követően a Törvényszék 2020. július 14-i végzésével bizonyításfelvételt és pervezető intézkedést fogadott el, amelyben felhívta a Bizottságot az említett dokumentumok benyújtására. A Bizottság az előírt határidőn belül eleget tett a Törvényszék felhívásának.
- 76 Az eljárás szóbeli szakasza 2020. október 26-án zárult le.
- 77 A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
 - másodlagosan részben semmisítse meg a megtámadott határozatot, és az EUMSZ 261. cikk és az 1/2003 rendelet 31. cikke alapján csökkentse a velük szemben kiszabott bírság összegét;
 - mindenestre helyettesítse a Bizottság értékelését a saját értékelésével a velük szemben kiszabott bírság összegét illetően, és az EUMSZ 261. cikknek, valamint az 1/2003 rendelet 31. cikkének megfelelően csökkentse azt;
 - kötelezze a Bizottságot a költségek fizetésére.
- 78 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet;
 - a felpereseket kötelezze a költségek viselésére.

III. A jogkérdésről

A. Bizonyos adatoknak a nyilvánosság számára hozzáférhető dokumentumokból való kihagyásáról

- 79 A Bizottság 2020. június 5-i levelében (lásd a fenti 70. pontot) többek között a vitarendezési eljárásban részt vevő felek által kért adatoknak a nyilvánosság számára való kihagyását kérte a megtámadott határozat nem bizalmas változatából. A Bizottság tájékoztatta a Törvényszéket, hogy ez utóbbi kérelmekkel kapcsolatban a vitarendezési eljárásban részt vevő felek a meghallgatási tisztviselő egyes versenyjogi eljárásokban meglévő feladatáról és megbízatásáról szóló, 2011. október 13-i 2011/695/EU bizottsági elnöki határozat (HL 2011. L 275., 29. o.) 8. cikke alapján a meghallgatási tisztviselőhöz fordultak, és hogy ebben az időpontban a meghallgatási tisztviselő még nem határozott a vitarendezési eljárásban részt vevő felek fent említett kérelmeiről.
- 80 A Törvényszéknek az eljárási szabályzat 66. cikkének alkalmazása keretében össze kell egyeztetnie a bírósági határozatok nyilvánosságának elvét a személyes adatok védelméhez való joggal és a szakmai titok védelméhez való joggal, figyelembe véve a nyilvánosság azon jogát is, hogy az EUMSZ 15. cikkben foglalt elveknek megfelelően hozzáférhessen a bírósági határozatokhoz (lásd ebben az értelemben, analógia útján: 2020. október 5-i Broughton kontra Eurojust ítélet, T-87/19, nem tették közzé, EU:T:2020:464, 49. pont).

- 81 Ezen egyeztetési eljárás keretében a Törvényszék a jelen ügyben a jelen ítélet nem bizalmas változatát illetően úgy határozott, hogy a természetes személyek nevét anonimizálja, és kitakarja a felperesektől eltérő jogi személyek megnevezését. Úgy döntött továbbá, hogy kitakar bizonyos adatokat, amelyek többek között a Scanián belüli árrögzítési mechanizmusra és a vele szemben kiszabott bírság kiszámítására vonatkoznak, és amelyek kitakarása nem hat ki az ítélet nem bizalmas változatának megértésére.
- 82 Ezzel szemben a Törvényszék úgy határozott, hogy az ítélet nem bizalmas változatában nem takarja ki a vitarendezési eljárásban részt vevő felek által a Bizottságnak címzett kérelmekkel érintett adatokat (lásd a fenti 79. pontot). Ezen adatok közül ugyanis egyesek levezethetők a Bizottság Versenyjogi Főigazgatóságának honlapján közzétett dokumentumok tartalmából, és így nyilvánosság számára hozzáférhetők. Bizonyos egyéb adatok pusztán a vitarendezési eljárásban részt vevő felek és a Scania magatartásának jogi minősítését jelentik, vagy az e magatartással kapcsolatos ténybeli pontosításokat tartalmazzák. Ezen adatok kitakarása kihatna a Törvényszék ítéletének nyilvánosság általi megértésére.
- 83 A Bizottság által hivatkozott azon körülmény, miszerint a meghallgatási tisztviselő még nem határozott a vitarendezési eljárásban részt vevő felek kérelmeiről, nem érinti a Törvényszék értékelését. A meghallgatási tisztviselő értékelése ugyanis a megtámadott határozat nem bizalmas változatának megállapítására irányul, míg a Törvényszék által az eljárási szabályzat 66. cikke keretében végzett értékelés az ítélet nem bizalmas változatának elkészítésére vonatkozik. E két értékelésnek tehát eltérő a tárgya, következésképpen a Törvényszéknek a meghallgatási tisztviselő előtti eljárás lefolytatásától függetlenül kell eljárnia.

B. Az ügy érdeméről

- 84 Kérelmük alátámasztására a felperesek kilenc jogalapot hoztak fel.
- 85 Az első jogalap keretében a felperesek a védelemhez való jog, a megfelelő ügyintézés elvének és az ártatlanság vélelmének megsértésére hivatkoznak, amely különösen abból ered, hogy a vitarendezési határozatot a megtámadott határozat elfogadását megelőzően fogadták el. Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 48. cikke (2) bekezdésének és az 1/2003 rendelet 27. cikke (1) és (2) bekezdésének megsértésére alapított második jogalap keretében a felperesek lényegében azt kifogásolják, hogy a Bizottság megtagadta tőlük a *[bizalmas]* és *[bizalmas]* által a kifogásközlésre adott válaszok összességéhez való hozzáférést.
- 86 A harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik jogalap, amelyek többek között az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének téves alkalmazásán alapulnak, lényegében a Bizottságnak az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó megállapítására, valamint annak a Scanianak való betudására vonatkoznak.
- 87 Az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke, valamint az 1/2003 rendelet 25. cikkének téves alkalmazására alapított nyolcadik jogalap keretében a felperesek azt kifogásolják, hogy a Bizottság velük szemben elévült magatartás miatt szabott ki bírságot, és mindenesetre nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az említett magatartás nem folyamatos.
- 88 A kilencedik jogalap az arányosság elvének és az egyenlő bánásmód elvének a bírság összege tekintetében történő megsértésén alapul. E jogalapra támaszkodva a felperesek másodlagosan azt is kérik, hogy a Törvényszék az EUMSZ 261. cikk és az 1/2003 rendelet 31. cikke alapján csökkentse a bírság összegét.

1. Az első jogalapról, amely a védelemhez való jognak, a megfelelő ügyintézés elvének és az ártatlanság védelmének megsértésén alapul

- 89 Az első jogalap alátámasztása érdekében a felperesek lényegében előadják, hogy a vitarendezési határozat és a megtámadott határozat, amelyeket a vitarendezésben részt vevő felekhez és a felperesekhez intézett kifogásközlésben szereplő ugyanazon kifogások alapján fogadtak el, ugyanarra a feltételezett kartellre vonatkozik, és mindkettő ugyanazon tényeken és bizonyítékokon alapul.
- 90 Ebből az előfeltevésből kiindulva a felperesek először is azt állítják, hogy a megtámadott határozatot a Charta 48. cikkének (2) bekezdésében és az 1/2003 rendelet 27. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított védelemhez való joguk megsértésével fogadták el, mivel a Bizottság a vitarendezési határozatban a tényállást jogilag minősítette, és jogsértésnek minősítette azt a magatartást, amelyben a Scania részt vett, mielőtt lehetősége lett volna hatékonyan gyakorolni a védelemhez való jogát.
- 91 Másodsorban a felperesek azt állítják, hogy a Bizottság nem teljesítette a Charta 41. cikkének (1) bekezdésében rögzített megfelelő ügyintézés elvéből eredő gondos és pártatlan vizsgálat lefolytatására vonatkozó kötelezettségét, mivel a vitarendezési határozatot a megtámadott határozat elfogadását megelőzően fogadta el, így már nem tudott pártatlanságot tanúsítani, és nem értékelhette objektíven a Scania által a megtámadott határozat elfogadásához vezető eljárás keretében előterjesztett bizonyítékokat és érveket.
- 92 A felperesek ehhez hozzáteszik, hogy e körülmények között még a Bizottság által hivatkozott és az aktában szereplő bizonyítékok Törvényszék általi teljes körű vizsgálata sem orvosolhatja a Charta 41. cikke (1) bekezdésének ily módon történő megsértését.
- 93 Harmadsorban a felperesek előadják, hogy a megtámadott határozat sérti az ártatlanság védelmét, amelynek tiszteletben tartását a Charta 48. cikkének (1) bekezdése biztosítja. Konkrétabban úgy érvelnek, hogy a vitarendezési határozat a kifogásközlésben kifejtettekkel megegyező tényekre vonatkozóan meghatározza a Bizottság végleges álláspontját, és arra a következtetésre jut, hogy e tényállás, amelyek megvalósításában a Scania is részt vett, jogsértésnek minősül. Ez a nyilatkozat túlmutat a Scania esetleges felelősségére való pusztán utaláson, tehát sérti az ártatlanság védelméhez való jogot, amelyben a Scaniának részesülnie kell mindaddig, amíg a Bizottság az ellenkezőjét nem bizonyítja.
- 94 A felperesek szerint annak megállapítása, hogy az ártatlanság védelmének megsértése nem bír jelentőséggel, amíg nem készíti a Bizottságot arra, hogy „rossz” határozatot, azaz olyan határozatot hozzon, amelyben a jogsértés megállapítását nem támasztják alá megfelelően bizonyítékok, a gyakorlatban e védelmet megfosztaná tartalmától vagy céljától, mivel ha a felperes bizonyítani tudná, hogy a határozat téves, akkor nem lenne szükség arra, hogy az eljárás tisztességességének bármilyen megsértésére hivatkozzon.
- 95 A felperesek arra következtetnek, hogy a vitarendezési határozatnak a megtámadott határozat elfogadását megelőző elfogadása miatt a Bizottság nem fogadhatta el teljesen pártatlanul e határozatot a Scaniával szemben, anélkül hogy helyrehozhatatlanul megsértette volna a meghallgatáshoz való jogát és az ártatlanság védelmét vele szemben.
- 96 A Bizottság vitatja a felperesek érveit, és az első jogalap elutasítását kéri.

- 97 Előjáróban meg kell jegyezni, amint azt a felperesek a tárgyaláson a Törvényszék kérdésére válaszolva megerősítették, hogy az első jogalap keretében a Bizottság által követett eljárás „hibrid” jellegét kifogásolják, amely a jelen ügy körülményei között az állítólagos jogsértésekhez vezetett, nevezetesen az ártatlanság véelme elvének, a pártatlansági kötelezettségnek és a vitarendezési eljárástól visszalépett Scania védelemhez való jogának megsértéséhez. Különösen súlyosítja e jogsértéseket az, hogy a vitarendezési határozatot a megtámadott határozat előtt hozták meg.
- 98 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 773/2004 rendelet „Vitarendezési eljárás kartellügyekben” című 10a. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az 1/2003/EK rendelet 11. cikkének (6) bekezdése szerinti eljárás megindítását követően a Bizottság határidőt állapíthat meg, amelyen belül a felek írásban nyilatkozhatnak, hogy készek egy esetleges vitarendezési beadvány benyújtása céljából vitarendezési megbeszéléseken részt venni. Az említett határidő lejárta után beérkezett válaszokat a Bizottság nem köteles figyelembe venni.

[...]

(2) A vitarendezési megbeszéléseken részt vevő feleket a Bizottság tájékoztathatja a következőkről:

- a) a velük szemben felhozni kívánt kifogások;
- b) a tervezett kifogások megállapításához felhasznált bizonyítékok;
- c) az ügy aktájában az adott pillanatban szereplő bármely meghatározott, hozzáférhető dokumentum nem bizalmas változata, amennyiben a fél kérése indokolható azzal, hogy a fél e dokumentumok segítségével tudja kialakítani álláspontját a kartell működésének egy bizonyos időszaka vagy bármely más meghatározott szempontja tekintetében; valamint
- d) a lehetséges bírságok mértéke.

[...]

Amennyiben a vitarendezési megbeszélések folytatódnak, a Bizottság határidőt állapíthat meg, amelyen belül a felek – a vitarendezési megbeszélések eredményeit tükröző, valamint [az EUMSZ 101. cikk] szerinti jogsértésben való részvételüket és az ezzel kapcsolatos felelősségüket elismerő vitarendezési beadvány benyújtásával – elkötelezhetik magukat a vitarendezési eljárás követése mellett. [...] Mielőtt a Bizottság a vitarendezési beadványok benyújtására határidőt állapít meg, az érintett feleknek jogukban áll, hogy kérésükre megfelelő időben közöljék velük az első albekezdésében említett információkat. Az említett határidő lejárta után beérkezett vitarendezési beadványokat a Bizottság nem köteles figyelembe venni. [...]

(3) Amennyiben a felek számára megküldött kifogásközlés tükrözi az általuk benyújtott vitarendezési beadványok tartalmát, a kifogásközlésre az érintett felek által, a Bizottság által megállapított határidőn belül adott írásos válaszban meg kell erősíteniük, hogy a nekik címzett kifogásközlés tükrözi a vitarendezési beadványukban foglaltakat. A Bizottság ezt követően – és az 1/2003 rendelet 14. cikke szerint a versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó

tanácsadó bizottsággal folytatott konzultáció után – elfogadhatja az 1/2003 rendelet 7. és 23. cikke szerinti határozatot.

(4) Amennyiben a Bizottság úgy találja, hogy az eljárás hatékonysága nem javul, az eljárás során bármikor határozhat úgy, hogy a vitarendezési megbeszéléseket egy konkrét ügyben – akár az ügy egésze, akár csak egy, vagy néhány fél tekintetében – beszünteti.”

- 99 Először is meg kell állapítani, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes, és nem is zárja ki a Bizottság azon lehetőségét, hogy az EUMSZ 101. cikk alkalmazása keretében „hibrid” eljárást folytasson le.
- 100 Egyébiránt a Törvényszék már elismerte, hogy a Bizottság jogosult volt ilyen „hibrid” eljárást alkalmazni, és vitarendezési eljárást lefolytatni azon vállalkozásokkal szemben, amelyek vitarendezési beadványokat nyújtanak be, miközben a vitarendezési eljárást szabályozó rendelkezések helyett a 773/2004 rendelet általános rendelkezései által szabályozott eljárást folytatja azon vállalkozások tekintetében, amelyek nem kívánnak ilyen vitarendezési beadványokat benyújtani (lásd ebben az értelemben: 2015. május 20-i Timab Industries és CFPR kontra Bizottság ítélet, T-456/10, EU:T:2015:296, 70., 71. és 104. pont, fellebbezést követően helybenhagyta a 2017. január 12-i Timab Industries és CFPR kontra Bizottság ítélet, C-411/15 P, EU:C:2017:11, 119. és 136. pont).
- 101 Ezenkívül a Törvényszék jóváhagyta a Bizottság azon lehetőségét is, hogy először vitarendezési határozatot hozzon azon felek tekintetében, akik úgy döntöttek, hogy vitarendezést folytatnak, másodsor pedig rendes eljárást követően határozatot hozzon azon felekkel szemben, amelyek úgy döntöttek, hogy nem folytatnak vitarendezést, azzal a feltétellel azonban, hogy a Bizottság ügyel az ártatlanság véelme elvének tiszteletben tartására, különösen akkor, ha a vitarendezési határozat meghozatalához nem szükséges a vitarendezési eljárásban részt nem vevő fél felelősségének megállapítása (lásd ebben az értelemben: 2017. november 10-i Icap és társai kontra Bizottság ítélet, T-180/15, EU:T:2017:795, 265–268. pont, fellebbezést követően helybenhagyta a 2019. július 10-i Bizottság kontra Icap és társai ítélet, C-39/18 P, EU:C:2019:584).
- 102 A Bizottság érvelése szerint bármely vitarendezési eljárás késleltetése vagy megszüntetése azon az alapon, hogy az egyik érintett vállalkozás – mint jelen esetben a Scania – visszalépett az eljárástól, ellentétes lenne a vitarendezési eljárásnak a 773/2004/EK rendelet kartellügyekben folytatott vitarendezési eljárásokkal kapcsolatos módosításáról szóló, 2008. június 30-i 622/2008/EK bizottsági rendelet (HL 2008. L 171., 4. o.) (4) preambulumbekzdésében meghatározott céljával, amely az ügy gyorsabb és hatékonyabb kezelését hivatott biztosítani a vitarendezést választó vállalkozásokkal. Mindazonáltal az említett célkitűzés tiszteletben tartása nem sértheti az ártatlanság véelme elvének és a pártatlanság követelményének tiszteletben tartásához kapcsolódó követelményeket.
- 103 A jelen ügy körülményei, amelyeket a felperesek a tárgyaláson ismertettek, vagyis az a tény, hogy a kifogásközlést valamennyi félnek címezték, és hogy azok teljes hozzáférést kaptak a vizsgálati iratokhoz, a felperesek állításával ellentétben nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a Bizottság részéről alkalmazott időben megosztott „hibrid” eljárás nem tette lehetővé e gyorsaságra és hatékonyságra irányuló célkitűzés elérését. Ezt a célt szolgálják a vitarendezési eljárásra jellemző egyéb körülmények is, mint például az, hogy a vitarendezési eljárásban részt vevő felek egyértelműen elismerik a jogsértésért való felelősségüket, elfogadják a védelemhez való joguk korlátozott gyakorlását és a bírságok keretét (lásd az 1/2003/EK tanácsi rendelet 7. és

23. cikke szerint kartellügyekben hozott határozatok elfogadása érdekében folytatott vitarendezési eljárások lefolytatásáról szóló bizottsági közlemény [HL 2008. C 167., 1. o.] 20. és 21. pontját).

- 104 Következésképpen a kérelmezők érdemi érveivel ellentétben az EUMSZ 101. cikk alkalmazása keretében folytatott „hibrid” eljárások, amelyekben a vitarendezési határozat meghozatala és a rendes eljárást követő határozat meghozatala időben eltolódik, önmagukban nem eredményezik minden körülmények között az ártatlanság védelme, a védelemhez való jog és a pártatlansági kötelezettség megsértését, és nem vezetnek elkerülhetetlenül ezen elvek és jogok megsértéséhez, amint az a fenti 100. és 101. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatból kitűnik.
- 105 Ebből következik, hogy a Bizottság jogosult ilyen „hibrid” eljárást alkalmazni, amelynek során a vitarendezési határozatot a megtámadott határozat előtt fogadja el, feltéve azonban, hogy ezen elvek és jogok maradéktalan tiszteletben tartása biztosított.
- 106 Ily módon meg kell vizsgálni, hogy a jelen ügy körülményei között a Bizottság tiszteletben tartotta-e az ártatlanság védelmét és a Scaniával szembeni pártatlansági kötelezettségét, valamint annak védelemhez való jogát.
- 107 A felperesek az első jogalappal kapcsolatos kifogásaikat elsősorban arra az előfeltevésre alapozzák, amely szerint a vitarendezési határozat és a megtámadott határozat ugyanazonokon a tényeken és bizonyítékokon alapul. E tekintetben a vitarendezési eljárásban részt vevő felek magatartására vonatkozó, a vitarendezési határozat 3. pontjában szereplőkhöz hasonló tényekre hivatkoznak, de „szükségszerűen a Scaniára is kiterjedően”, ily módon azon vállalkozások köre, amelyek magatartását a vitarendezési határozatban jogilag minősítették, nem korlátozódik e határozat címzettjeire, hanem magában foglalja a Scaniát is. A felperesek előadják továbbá, hogy az ártatlanság védelme elvének megsértése abból ered, hogy a vitarendezési határozatot és a megtámadott határozatot ugyanazon, a mind a vitarendezési eljárásban részt vevő felek, mind a felperesek részére megküldött kifogásközlésben megfogalmazott kifogások alapján fogadták el.
- 108 E tekintetben, ami az ártatlanság védelme elvének megsértésére alapított kifogást illeti, emlékeztetni kell arra, hogy ez az elv az uniós jog egyik általános elve, amelyet most már a Charta 48. cikkének (1) bekezdése biztosít, és amely irányadó többek között a vállalkozásokra alkalmazandó versenyszabályok megsértésével kapcsolatos olyan eljárásokra, amelyek bírság vagy kényszerítő bírság kiszabásához vezethetnek (lásd: 2012. november 22-i E.ON Energie kontra Bizottság ítélet, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 72. és 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 109 A Charta 48. cikke megfelel az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény; a továbbiakban: EJEE) 6. cikke (2) és (3) bekezdésének, amint az a Chartához fűzött magyarázatokból kitűnik. Ebből következik, hogy a Charta 52. cikke (3) bekezdésének megfelelően az EJEE 6. cikkének (2) és (3) bekezdését figyelembe kell venni a Charta 48. cikkének értelmezéséhez a védelem minimális szintjeként, és az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) az EJEE 6. cikkének (2) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatából kell kiindulni (lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 5-i AH és társai [Ártatlanság védelme] ítélet, C-377/18, EU:C:2019:670, 41. és 42. pont). A Charta 52. cikkének (3) bekezdése ugyanis azt a kötelezettséget írja elő, hogy a Chartában foglalt, az EJEE által biztosított jogoknak megfelelő jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek (lásd: 2013. július 18-i Schindler Holding és társai kontra Bizottság ítélet, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 110 Ezenkívül rá kell mutatni arra, hogy az EJEB 2011. szeptember 27-i A. Menarini Diagnostics S. R. L. kontra Olaszország ítéletében (CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, 39–44. §) az olasz versenyhatóság által a felpereseknek felróttakhoz hasonló versenyellenes magatartások miatt kiszabott szankció tekintetében az EJEB úgy ítélte meg, hogy a kiszabott bírság a magas összegére tekintettel e szankció szigorúsága miatt a büntetőjog körébe tartozik. Mindazonáltal az EJEB azt is megállapította, hogy az ezen ítéletben szereplőhöz hasonló közigazgatási eljárás jellege több szempontból is eltérhet a szó szoros értelmében vett büntetőeljárás jellegétől. Noha e különbségek nem mentesíthetik a szerződő államokat azon kötelezettségük alól, hogy tiszteletben tartsák az EJEB 6. cikkének büntetőjogi része által nyújtott valamennyi garanciát, mindazonáltal befolyásolhatják azok alkalmazásának részletes szabályait (EJEB, 2011. szeptember 27., A. Menarini Diagnostics S. R. L. kontra Olaszország, CE:ECHR:2011:0927JUD004350908, 62. §; lásd még ebben az értelemben: EJEB, 2006. november 23., Jussila kontra Finnország, CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, 43. §).
- 111 Az ártatlanság véelme azt jelenti, hogy minden gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították. Ellentétes ezen elvvel tehát egy eljárást befejező határozatban tett bármilyen olyan formális megállapítás vagy bármilyen olyan utalás, amely egy adott jogsértéssel gyanúsított személy felelősségére vonatkozik, ha ez a személy nem élhetett a szokásos módon lefolytatott és az ellenérvek megalapozottságáról hozott határozathoz vezető eljárás keretében a védelemhez való jog gyakorlása érdekében általában biztosított összes garanciával (lásd: 2017. november 10-i Icap és társai kontra Bizottság ítélet, T-180/15, EU:T:2017:795, 257. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, fellebbezést követően helybenhagyta a 2019. július 10-i Bizottság kontra Icap és társai ítélet, C-39/18 P, EU:C:2019:584).).
- 112 E tekintetben az EJEB úgy ítélte meg, hogy a gyanúsított bűnösségének idő előtti kimondása a külön eljárás alá vont gyanúsítottakkal szemben hozott ítéletben elméletileg szintén sértheti az ártatlanság véelmének elvét (lásd: EJEB, 2014. február 27., Karaman kontra Németország, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, 42. §, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 113 Az EJEB szerint az ártatlanság véelmének elve sérül, ha a vádlottra vonatkozó bírósági határozat vagy hivatalos nyilatkozat – jogerős elítélés hiányában – olyan egyértelmű nyilatkozatot tartalmaz, amely szerint az érintett személy elkövette a szóban forgó bűncselekményt. Ebben az összefüggésben az EJEB kiemelte egyrészt az igazságügyi hatóságok által használt kifejezések, valamint megfogalmazásuk konkrét körülményeinek, illetve másrészt a szóban forgó eljárás jellegének és körülményeinek fontosságát (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2014. február 27., Karaman kontra Németország, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, 63. §).
- 114 Az EJEB elismerte, hogy az összetett büntetőeljárásokban, amelyek több olyan gyanúsított ellen folynak, akiknek a felelősségét nem lehet egyetlen eljárásban elbírálni, előfordulhat, hogy a vádlottak bűnösségének értékelése érdekében a nemzeti bíróságnak szükségképpen említést kell tennie harmadik személyek részvételéről, akiknek a felelősségét esetleg külön eljárásban fogják elbírálni. Ugyanakkor pontosította, hogy amennyiben harmadik személyek érintettségére vonatkozó tényekre kell hivatkozni, az eljáró bíróságnak kerülnie kell, hogy több információt közöljön, mint ami az előtte folyamatban lévő eljárásban vádolt személyek büntetőjogi felelősségének elemzéséhez szükséges. Ezenkívül ugyanezen bíróság hangsúlyozta, hogy a bírósági határozatok indokolását olyan módon kell megfogalmazni, hogy elkerülhető legyen az érintett harmadik személyek bűnösségének idejekorán történő megállapítása, ami veszélyeztetheti az ezen személlyel szemben felhozott vádaknak egy külön eljárásban történő

méltányos elbírálását (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2014. február 27., Karaman kontra Németország, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, 64. és 65. §; lásd még: EJEB, 2016. február 23., Navalnyy és Ofitserov kontra Oroszország, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, 99. §).

115 Az EJEB ítélkezési gyakorlata szerint az ártatlanság vélelmének megsértése nemcsak bírótól vagy bíróságtól, hanem más hatóságoktól is eredhet (lásd: EJEB, 2011. március 15., Begu kontra Románia, CE:ECHR:2011:0315JUD002044802, 126. §, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

116 A jelen ügyben a Bizottsághoz hasonlóan rá kell mutatni arra, hogy a vitarendezési határozatnak a felperesek által hivatkozott egyetlen szakasza sem tartalmaz olyan hivatkozást vagy utalást a Scaniára, amelyből kitűnne, hogy a Bizottság a határozat elfogadásának időpontjában már prejudikálta volna a felelősségét az EUMSZ 101. cikk megsértésével összefüggésben.

117 E tekintetben először is emlékeztetni kell a vitarendezési határozat (4) preambulumbekzdésének tartalmára, amely a következőket írja elő:

„2014. november 20-án a Bizottság az 1/2003 rendelet 11. cikkének (6) bekezdése alapján eljárást indított a jelen határozat címzettjei, valamint egy másik vállalkozás több jogalánya ellen. E vállalkozás nem nyújtott be vitarendezési beadványt a 773/2004 rendelet 10a. cikkének (2) bekezdése alapján. E [vitarendezési] határozat meghozatalának időpontjában az e vállalkozás ellen az 1/2003 rendelet 7. cikke alapján indított közigazgatási eljárás folyamatban van. Az egyértelműség kedvéért, a jelen [vitarendezési] határozat nem tartalmaz semmilyen megállapítást az európai uniós versenyjog megsértésével kapcsolatban e vállalkozásra vonatkozóan.”

118 Ily módon a vitarendezési határozat (4) preambulumbekzdésében a Bizottság hallgatólagosan a Scaniára utalt, egyrészt olyan vállalkozásként, amely ellen az 1/2003 rendelet 7. cikke szerinti közigazgatási eljárás folyamatban volt, másrészt rámutatva arra, hogy a vitarendezési határozat nem fogalmaz meg semmilyen, az uniós versenyjog megsértésére vonatkozó következtetést. Márpedig az ilyen hivatkozást legfeljebb a Scania felelősségére vonatkozó gyanúnak lehet minősíteni, amelyet még alá kell támasztani, ami nem jelenti az ártatlanság vélelmének megsértését (lásd ebben az értelemben, analógia útján: EJEB, 2014. február 27., Karaman kontra Németország, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, 63. §; EJEB, 2017. október 31., Bauras kontra Litvánia, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, 51. §. valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

119 Másodszor azonban, még ha a Scania EUMSZ 101. cikken alapuló felelősségével kapcsolatos megállapítás e szakaszban fennálló hiányára vonatkozó ilyen kifejezett hivatkozás feltüntetése a vitarendezési határozatban a Bizottság azon szándékát bizonyítja is, hogy eleget tegyen az ártatlanság vélelme elvének tiszteletben tartására irányuló, az EJEB ítélkezési gyakorlatában előírt kötelezettségének (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2014. február 27., Karaman kontra Németország, CE:ECHR:2014:0227JUD001710310, 67., 69. és 70. §; EJEB, 2017. október 31., Bauras kontra Litvánia, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, 54. §.), vagyis annak, hogy egyértelműen jelezze, hogy a Scaniát egy külön eljárás érinti, és hogy a felelősségét jogszerűen még nem állapították meg (lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 5-i AH és társai [Ártatlanság vélelme] ítélet, C-377/18, EU:C:2019:670, 45. pont), ez önmagában nem elegendő ezen elv megsértésének kizárásához, amint azt a Bizottság a tárgyaláson lényegében elismerte.

- 120 Ily módon az ártatlanság véelme tiszteletben tartásának ellenőrzése érdekében a vitarendezési határozat indokolását a határozat elfogadásának sajátos körülményeire tekintettel is egészében elemezni kell annak vizsgálata érdekében, hogy e határozat más olyan részei, amelyeket a Scania uniós versenyjogi jogsértés miatti felelősségének idő előtti kimondásaként lehet értelmezni, nem üresítik-e ki a felelőssége megállapításának hiányára vonatkozó kifejezett utalást (lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 5-i AH és társai [Ártatlanság véelme] ítélet, C-377/18, EU:C:2019:670, 46. pont).
- 121 E tekintetben a felperesek a vitarendezési határozat e határozat címzettjei magatartásának ismertetésére vonatkozó 3. pontjára, és különösen egyes olyan szövegrészekre hivatkoznak, amelyekben a Bizottság azokat a magatartásokat ismerteti, amelyekben „többek között” e határozat címzettjei vettek részt (a vitarendezési határozat (47) és (60) preambulumbekzdése).
- 122 A Bizottság a tárgyaláson előadta, hogy e hivatkozásokat nem úgy kell érteni, mint amelyek hallgatólagosan a Scaniára vonatkoznak, még ha azokat a vitarendezési határozat (4) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezzük is. A felperesek nem terjesztettek elő olyan érveket, amelyek alkalmasak lettek volna a vitarendezési határozat (47) és (60) preambulumbekzdése ezen értelmezésének megcáfolására.
- 123 Mindenesetre, még ha feltételezzük is, hogy a vitarendezési határozatban „többek között” a címzettek magatartására való hivatkozással a Bizottság hallgatólagosan többek között a Scaniára utalt, az ilyen hivatkozás nem a fenti 111. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett, a szóban forgó jogsértésért fennálló felelősségére vonatkozik, hanem legfeljebb a vitarendezési eljárásban részt vevő felekkel szemben megállapított bizonyos magatartásokban való részvételére. Nem minősül tehát jogerős elítélés hiányában tett olyan „egyértelmű” nyilatkozatnak, amely szerint a Scania a fenti 113. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében elkövette a szóban forgó jogsértést.
- 124 A vitarendezési határozatban ugyanis a Bizottság – amint azt kifejti – elvégezte a tényállás jogi minősítését, amelyet e határozat címzettjei az EUMSZ 101. cikk megsértésének minősítenek, és a vitarendezési határozat 4. pontjában kizárólag a vitarendezési határozat címzettjeivel kapcsolatban indítványokat fogalmazott meg az e jogsértésért való felelősség tekintetében.
- 125 A felperesek ugyanakkor azt állítják, hogy a Scania ártatlansága véelmének megsértése abból ered, hogy a vitarendezési határozat a Bizottság végleges álláspontját a kifogásközlésben kifejtettekkel megegyező tényállásra vonatkozóan határozza meg, és arra a következtetésre jut, hogy e tényállás, amelynek megvalósításában a Scania is részt vett, jogsértést valósít meg. E nyilatkozat a felperesek szerint túlmutat a Scania esetleges felelősségének pusztá említésén.
- 126 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a vitarendezési határozatban megállapított tényállást a vitarendezési eljárásban részt vevő felek elismerik, amint az kitűnik annak (3) preambulumbekzdéséből.
- 127 Önmagában az a tény, hogy a vitarendezési határozat címzettjei elismerték a jogsértésben való részvételüket, és elismerték vétkességüket, nem vezethet a Scania felelősségének hallgatólagos elismeréséhez, automatikusan, *de facto* és *de iure* átalakítva a vitarendezési eljárásban részt vevő felekkel szemben rögzített megállapításokat a Bizottság egyfajta „álcázott ítéletévé” a Scaniával szemben (lásd ebben az értelemben: 2019. március 28-i Pometon kontra Bizottság ítélet, T-433/16, EU:T:2019:201, 68. pont).

- 128 Mindazonáltal a vétesség vitarendezési eljárásban részt vevő kartelltagok általi elismerése olyan körülménynek minősül, amely hatással lehet az ugyanazon kartellben való részvétellel gyanúsított „egyéb vállalkozás”, a jelen esetben a Scania részvételével kapcsolatos tényekre (lásd ebben az értelemben: 2019. március 28-i Pometon kontra Bizottság ítélet, T-433/16, EU:T:2019:201, 92. pont; lásd még ebben az értelemben, analógia útján: EJEB, 2016. február 23., Navalnyy és Ofitserov kontra Oroszország, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, 103. §). Következésképpen a Bizottságnak ügyelnie kell arra, hogy a vitarendezési eljárásban részt vevő felek által elismert tényállást ne fogadják el az eljárásban részt nem vevő olyan féllel szemben, mint a Scania, anélkül hogy rendes eljárásban az utóbbi által előterjesztett érvekre és bizonyítékokra tekintettel teljes körű és megfelelő vizsgálatot folytatnának le (lásd ebben az értelemben, analógia útján: EJEB, 2016. február 23., Navalnyy és Ofitserov kontra Oroszország, CE:ECHR:2016:0223JUD004663213, 103–105. §; EJEB, 2017. október 31., Bauras kontra Litvánia, CE:ECHR:2017:1031JUD005679513, 53. §.).
- 129 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a rendes közigazgatási eljárás keretében az érintett vállalkozás és a Bizottság a vitarendezési eljáráshoz képest úgynevezett „*tabula rasa*” helyzetben van, amelyben még meg kell állapítani a felelősséget. Így a rendes közigazgatási eljárást követően a Scaniával szemben hozott határozat meghozatala során egyrészt a Bizottságot kizárólag a kifogásközlés kötelezte, másrészt pedig a kontradiktórius eljárás elvének tiszteletben tartása mellett köteles volt figyelembe venni az összes releváns körülményt, ideértve az összes olyan információt és érvet is, amelyet a Scania a meghallgatáshoz való jogának gyakorlása során terjesztett elő, ily módon köteles volt ezen elemekre tekintettel újból megvizsgálni az ügyet (lásd ebben az értelemben: 2015. május 20-i Timab Industries és CFPR kontra Bizottság ítélet, T-456/10, EU:T:2015:296, 90., 96. és 107. pont, fellebbezést követően helybenhagyta a 2017. január 12-i Timab Industries és CFPR kontra Bizottság ítélet, C-411/15 P, EU:C:2017:11, 119. és 136. pont).
- 130 Egyébiránt a tényállásnak a Bizottság által a vitarendezésben részt vevő felekkel kapcsolatban elvégzett jogi minősítése önmagában nem feltételezi, hogy a Bizottság a Scaniára vonatkozó külön eljárás végén szükségszerűen ugyanazt a jogi minősítést fogadja el vele szemben, amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (366) preambulumbekzdésében hangsúlyozta, és azt a Törvényszék kérdésére válaszolva a tárgyaláson is megerősítette. Amint ugyanis az ítélezési gyakorlatból kitűnik, semmi sem akadályozza meg a Bizottságot annak megállapításában, hogy a valamely megállapodásban vagy összehangolt magatartásban részt vevő valamelyik fél az EUMSZ 101. cikk alapján felelős, míg a másik fél nem (lásd ebben az értelemben: 2018. július 12-i ABB kontra Bizottság ítélet, T-445/14, nem tették közzé, EU:T:2018:449, 177–179. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 131 A felperesek azon állítását illetően, amely szerint az ártatlanság vélelmének megsértése abból ered, hogy a vitarendezési határozat és a megtámadott határozat ugyanazokon a bizonyítékokon alapul, a Bizottság elismeri, hogy bizonyos átfedés van azon bizonyítékok között, amelyekre a két határozatban támaszkodott.
- 132 Mindazonáltal a bizonyítékok közötti ilyen átfedés önmagában nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a jelen ügyben nem tartották tiszteletben az ártatlanság vélelmét a felperesek tekintetében. Önmagában az a tény ugyanis, hogy a két határozatban ugyanazokra a bizonyítékokra támaszkodott, egyáltalán nem előlegezi meg a Bizottság által a Scania felelősségét illetően levont következtetést.

- 133 Továbbá, amint arra a Bizottság helyesen rámutat, bár az ártatlanság védelmének elve kizárja a jogsértés formális megállapítását vagy a felperesek felelősségére való utalást a vitarendezési határozatban, mivel a felperesek számára nem biztosították a védelemhez való jog gyakorlásának valamennyi szokásos garanciáját a vitarendezési határozat elfogadásával kapcsolatban, ez az elv nem zárja ki a közös bizonyítékokra való hivatkozás lehetőségét, feltéve, hogy a felperesek lehetőséget kapnak arra, hogy az uniós bíróságok előtt megtámadják az e bizonyítékok alapján tett megállapításokat (lásd ebben az értelemben: 2007. október 12-i Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse kontra Bizottság ítélet, T-474/04, EU:T:2007:306, 76. és 77. pont), ami a jelen esetben fennáll.
- 134 Ugyanígy nem lehet helyt adni a felperesek azon állításának sem, amely szerint az ártatlanság védelme elvének megsértése abból ered, hogy a vitarendezési határozatot és a megtámadott határozatot ugyanazon, a mind a vitarendezési eljárásban részt vevő felek, mind a felperesek részére megküldött kifogásközlésben megfogalmazott kifogások alapján fogadták el.
- 135 E tekintetben egyrészt meg kell jegyezni, hogy bár a Bizottság mind a Scaniának, mind a vitarendezési eljárásban részt vevő feleknek megküldött kifogásközlésben tett megállapításokat a Scania szerepére és a szóban forgó jogsértésért való felelősségére vonatkozóan, a felperesek állításával ellentétben a vitarendezési határozat nem közvetlenül ezen a kifogásközlésen alapul, hanem a kifogásoknak a vitarendezési eljárásban részt vevő felek és a Bizottság között tartott vitarendezési megbeszéléseket követő közös értelmezésén, a 773/2004 rendelet 10a. cikke (2) bekezdésének, valamint az 1/2003/EK tanácsi rendelet 7. és 23. cikke szerint kartellügyekben hozott határozatok elfogadása érdekében folytatott vitarendezési eljárások lefolytatásáról szóló bizottsági közlemény 16. és 17. pontjának megfelelően, amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (367) preambulumbekkezdésében hangsúlyozta.
- 136 Másrészt meg kell állapítani, hogy semmi sem akadályozta meg a felpereseket abban, hogy a megtámadott határozat elfogadásához vezető eljárás során és a védelemhez való joguk tiszteletben tartása mellett megcáfolják a kifogásközlésben velük szemben megfogalmazott kifogásokat.
- 137 A védelemhez való jog tiszteletben tartása ugyanis arra kötelezi a Bizottságot, hogy a bíróságokkal kapcsolatos határozat meghozatala előtt lehetőséget biztosítson az érdekelteknek arra, hogy megfelelően kifejhessék álláspontjukat az ellenük felhozott kifogásokról, különösen az állítólagos tények és körülmények valóságosságáról és jelentőségéről, valamint az általa az EUMSZ 101. cikk megsértésének fennállására vonatkozó állításának alátámasztására felhasznált dokumentumokról (lásd ebben az értelemben: 1979. február 13-i Hoffmann-La Roche kontra Bizottság ítélet, 85/76, EU:C:1979:36, 9. és 11. pont).
- 138 A versenyszabályok megsértése miatt indított eljárásban a kifogásközlés képezi az e tekintetben lényeges eljárási biztosítékot (lásd: 2015. március 5-i Bizottság és társai kontra Versalis és társai ítélet, C-93/13 P és C-123/13 P, EU:C:2015:150, 95. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 139 Ebből következik, hogy a felperesek azért hivatkoznak, hogy a Bizottság megsértette a Scania ártatlanságának védelmét azzal, hogy a megtámadott határozat és a vitarendezési határozat ugyanazonokon a tényeken és bizonyítékokon, valamint ugyanazonokon a kifogásközlésben megfogalmazott kifogásokon alapult, amelyeket mind a vitarendezési eljárásban részt vevő felekkel, mind pedig a Scaniával szemben felhoztak, figyelmen kívül hagyják azt a jogukat, hogy a rendes közigazgatási eljárás során a meghallgatáshoz való joguk gyakorlása keretében

benyújthatnak bármilyen, azon tények és bizonyítékok vitatására irányuló bizonyítékot, amelyre a Bizottság támaszkodni kíván, és amelyet a Bizottság adott esetben figyelembe vett a vitarendezési határozat elfogadásakor, valamint a Bizottság azon kötelezettségét, hogy az ügyet ezen új bizonyítékok fényében újra megvizsgálja.

- 140 A jelen ügyben a felperesek nem vitatják, hogy lehetőségük volt a védelemhez való joguknak a rendes közigazgatási eljárás keretében akár írásban, akár szóban történő tényleges gyakorlására a megtámadott határozat elfogadását megelőzően, vagyis arra, hogy vitassák a Bizottság által a velük szemben felhozott kifogások alátámasztása érdekében megjelölt tényeket és bizonyítékokat. Közelebbről, amint az többek között a megtámadott határozat (379) preambulumbekzdéséből kitűnik, és amit a felperesek nem vitatnak, megvolt a lehetőségük arra, hogy kifejtsék álláspontjukat azon bizonyítékokról, amelyekre a Bizottság támaszkodott, különösen azokkal kapcsolatban, amelyeket a kifogásközlést követően csatoltak a vizsgálati aktához, mint például a vitarendezés egyes felei által a kifogásközlésre adott válaszok kivonatait, illetve a Bizottság által a rendes közigazgatási eljárás során megállapított kiegészítő tényeket illetően, amelyek megerősítették a Bizottság által a kifogásközlésben rögzített előzetes következtetéseket, amelyet a 2017. április 7-i tényállást közlő levélben közöltek a Scaniával.
- 141 A felperesek azonban úgy vélik, hogy az általuk előadott érvek és bizonyítékok feleslegesek voltak, mivel a Bizottság már határozott arról, hogy azon magatartást, amelyben a Scania részt vett, jogilag az EUMSZ 101. cikkbe ütköző jogsértésnek minősíti.
- 142 Ily módon lényegében azzal érvelnek, hogy a Bizottság, mivel a vitarendezési határozatban a tényállást az EUMSZ 101. cikk megsértésének minősítette, már nem volt abban a helyzetben, hogy felülvizsgálja ezt az értékelést, és objektíven értékelje a Scania által előterjesztett bizonyítékokat és érveket, vagy olyan más vizsgálati cselekményeket fogadjon el, amelyek alkalmasak lettek volna a vitarendezési határozatban szereplő ezen értékelések megkérdőjelezésére vagy gyengítésére. Így a vitarendezési határozat befolyásolta a Bizottság vizsgálati stratégiáját, és végső soron azon bizonyítékok tartalmát, amelyekre a Bizottság a megtámadott határozatot alapította. E tekintetben a felperesek a megtámadott határozat elfogadásához vezető eljárás lefolytatásával kapcsolatos bizonyos körülményekre hivatkoznak, amelyekből kitűnik a Bizottság pártatlanságának hiánya.
- 143 Így az első jogalap második kifogása keretében arra hivatkoznak, hogy a Bizottság megsértette a pártatlan vizsgálat lefolytatására vonatkozó kötelezettségét, megsértve ezzel a Charta 41. cikkének (1) bekezdését.
- 144 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Bizottság a kartellekkel kapcsolatos közigazgatási eljárás során köteles tiszteletben tartani a megfelelő ügyintézéshez való, az Alapjogi Charta 41. cikkében szabályozott jogot (lásd ebben az értelemben: 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 154. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 145 A Charta 41. cikke értelmében mindenkinek joga van többek között ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei részrehajlás nélkül intézzék. A pártatlanság e követelménye magában foglalja egyrészt a szubjektív pártatlanságot abban az értelemben, hogy az ügyben eljáró érintett intézmény egyik tagja sem mutathat elfogultságot vagy személyes előítéletet, másrészt pedig az objektív pártatlanságot abban az értelemben, hogy az intézménynek e tekintetben megfelelő

- biztosítékokat kell nyújtania az összes jogszerű kétely kizárására (lásd: 2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 155. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 146 A megfelelő ügyintézés elvéhez kapcsolódó, a közigazgatási eljárásokban az uniós jog által biztosított garanciák között szerepel a hatáskörrel rendelkező intézmény azon kötelezettsége, hogy gondosan és részrehajlás nélkül vizsgálja meg az adott ügy valamennyi releváns körülményét (lásd: 2012. szeptember 27-i Shell Petroleum és társai kontra Bizottság ítélet, T-343/06, EU:T:2012:478, 170. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 147 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy a Bizottság által előadott érveléssel ellentétben a pártatlanság elvének megsértése a jelen üggyhöz hasonló körülmények között nem kizárólag az ártatlanság véelme elvének a vitarendezési határozat meghozatala során történő megsértésének lehetséges következményeként értékelendő, hanem a Bizottság egyéb olyan mulasztásából is következhet, amelynek folytán nem nyújt elegendő garanciát ahhoz, hogy a fenti 145. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében kizárja a rendes eljárás során tanúsított pártatlanságával kapcsolatos összes jogszerű kételyt.
- 148 Mindazonáltal a felperesek által előadott érvek egyike sem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a Bizottság a jelen ügyben nem ajánlott fel minden olyan garanciát, amelyek alapján kizárható volt a pártatlanságát illető minden jogszerű kétely a Scania vonatkozásában az ügy vizsgálata során, különösen azon érvek és bizonyítékok vizsgálata keretében, amelyeket ez utóbbi a rendes közigazgatási eljárás során a védelemhez való jogának gyakorlása keretében terjeszthetett elő.
- 149 Először is e tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a Bizottságot, amikor a rendes eljárás keretében azon felek által előterjesztett bizonyítékokat vizsgálja, amelyek úgy döntöttek, hogy nem vesznek részt vitarendezésben, egyáltalán nem kötik a vitarendezési határozatban a vitarendezés mellett döntő felek tekintetében elfogadott ténybeli megállapítások és jogi minősítések. Ily módon az ártatlanság véelmének elve és a pártatlanság kötelezettsége alapján a Bizottság a vitarendezési határozatban foglaltaktól eltérő ténymegállapításokra vagy jogi minősítésekre juthat, ha ezt a „tabula rasa” elvének megfelelően a rendelkezésére álló bizonyítékok újabb vizsgálata igazolja.
- 150 Másodszor, nem lehet helyt adni a felperesek azon érvének, amely szerint a Bizottság pártatlanságával kapcsolatos kétely abból ered, hogy a versenypolitikáért felelős biztos egy sajtótájékoztatón bejelentette a vitarendezési határozat elfogadását, így a Bizottság a megtámadott határozatban már nem térhetett el e határozat megállapításaitól. A szóban forgó sajtóközleményben ugyanis egyértelműen az szerepel, ahogy a vitarendezési határozat (4) preambulumbekzdésében is (lásd a fenti 117. pontot), hogy a Bizottság fent említett tagja semmilyen következtetést nem fogalmaz meg a Scania felelősségét illetően, amely tekintetében a rendes eljárás még folyamatban volt. A Bizottság versenypolitikáért felelős tagja ily módon az említett közleményben arra szorítkozott, hogy tájékoztassa a nyilvánosságot a vitarendezési határozat elfogadásáról az ártatlanság véelmének tiszteletben tartása által megkövetelt diszkrécióval és fenntartással a Scaniának a szóban forgó jogsértésben való felelősségét illetően, és így nem sértette meg pártatlansági kötelezettségét (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 12-i Servier és társai kontra Bizottság ítélet, T-691/14, fellebbezés alatt, EU:T:2018:922, 132. és 134. pont).

- 151 Harmadszor, a felperesek nem bizonyították, hogy az a tény, hogy ugyanazok a bizottsági szolgálatok, különösen a Versenypolitikai Főigazgatóság szolgálatai részt vettek mind a vitarendezési határozat, mind a megtámadott határozat elfogadásában, önmagában alkalmas arra, hogy bizonyítsa részükről az ügy pártatlan vizsgálatának hiányát. Kétségtelen, hogy ugyanazon szolgálatok két határozat elfogadásában való részvétele nehezebbé teszi annak biztosítását, hogy a vitarendezési határozat elfogadását követően a tényállás és a bizonyítékok vizsgálatára az ítélkezési gyakorlat által előírt „tabula rasa” elvnek (lásd a fenti 129. pontot) megfelelően kerüljön sor, ami az ezzel kapcsolatos kétségek eloszlatása céljából igazolhatja két különböző részleg kijelölését az ügyek kezelésére.
- 152 Mindazonáltal a jelen ügyben a felperesek nem bizonyítják, hogy a Bizottság valamely tagja vagy a megtámadott határozat elfogadásában érintett szolgálatok tekintetében a Scaniával szemben elfogultság vagy személyes előítélet jelent volna meg többek között a vitarendezési határozat elfogadásában való részvétel miatt, a szubjektív pártatlanság elvét megsértve, ami kihatathatna a Scaniával kapcsolatos tények és bizonyítékok pártatlan vizsgálatára.
- 153 Negyedszer, a felperesek azon érvét illetően, amely szerint a Bizottság nem volt hajlandó olyan új vizsgálati intézkedéseket elfogadni, amelyek a vitarendezési határozatban elfogadott álláspontjának megkérdőjelezéséhez vezethettek volna, emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jogban a bizonyítékok szabad értékelésének elve érvényesül (lásd: 2016. február 29-i Schenker kontra Bizottság ítélet, T-265/12, EU:T:2016:111, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 154 A Bizottsághoz hasonlóan azt is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik a vizsgálati intézkedések elfogadásának célszerűsége tekintetében. Ily módon a felperesek állításával ellentétben a Bizottság felperesekkel szembeni elfogultságának megnyilvánulása nem vezethető le absztrakt módon abból, hogy a vizsgálat lefolytatása során ilyen mérlegelési mozgástér áll rendelkezésére. Éppen ellenkezőleg, az egyéb vizsgálati intézkedések elfogadásának hiánya mindenekelőtt azzal magyarázható, hogy a Bizottság gyakorolta mérlegelési mozgásterét az ilyen intézkedések elfogadásának célszerűségét illetően. A felpereseknek kellett tehát olyan érveket kellett előadniuk, amelyek lehetővé teszik annak konkrét bizonyítását, hogy a további vizsgálati intézkedések hiánya csak a Bizottság részrehajlásával magyarázható, nem pedig azzal, hogy a Bizottság jogszerűen gyakorolta mérlegelési mozgásterét a vizsgálat lefolytatása során.
- 155 A felperesek e tekintetben kifejtik, hogy a Bizottság az állítólagos magatartás jellegének és (időbeli és földrajzi) kiterjedésének értékelését – különösen a megtámadott határozat (144) és (339) preambulumbekzdésében – a tények értékelésére alapozta, amit a Scania elutasított és részletesen cáfolt. Az ügy irataiban semmi nem utal arra, hogy a Bizottság folytatta volna a vizsgálatot a Scania következtetéseinek ellenőrzése érdekében, például oly módon, hogy az észrevételeire vagy ezen állításokra vonatkozó okirati bizonyítékok benyújtására irányuló információkérést intézett volna hozzá, vagy ilyen kérelmet intézett volna más felekhez. A Bizottság ily módon „öncélú mulasztást” követett el.
- 156 A felperesek ezen érvei ugyanakkor legfeljebb azt bizonyítják, hogy a Bizottság nem követte a Scania által javasolt következtetéseket, illetve tényértelmezéseket, többek között mert úgy vélte, hogy azok nem hitelesek (lásd különösen a megtámadott határozat (301) preambulumbekzdését), és elválaszthatatlanul összefüggenek azzal a kérdéssel, hogy a megtámadott határozatban szereplő ténymegállapításokat megfelelően alátámasztják-e a Bizottság által bemutatott bizonyítékok, és hogy az elemzésében tévesen alkalmazta-e a jogot,

ami a Bizottság értékelése megalapozottságának vizsgálata körébe tartozik (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 12-i Servier és társai kontra Bizottság ítélet, T-691/14, fellebbezés alatt, EU:T:2018:922, 137. pont). Az ilyen állítások nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy a Bizottság részrehajlónak mutatkozott azzal, hogy mérlegelési mozgásterének gyakorlása során úgy határozott, hogy nem folytatja a vizsgálatot, és különösen, hogy nem hívja fel a felpereseket arra, hogy a saját állításaik alátámasztására további bizonyítékokat nyújtsanak be.

- 157 Ötödször a felperesek úgy érvelnek, hogy a Bizottság nem járt el önállóan, amennyiben a feltételezett kartellek vonatkozásában ő a vizsgálatért, az eljárásokért és a döntéshozatalért egyaránt felelős hatóság.
- 158 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ítélezési gyakorlatból kitűnik, hogy az EUMSZ 101. cikk megsértésével kapcsolatos vizsgálati és szankcionálási funkciók Bizottság általi halmozása önmagában nem ellentétes az EJEE EJEB által értelmezett 6. cikkével, és nem minősül a pártatlanság elve megsértésének, mivel határozatai az uniós bíróságok felülvizsgálatának tárgyát képezhetik, ami biztosítja az EJEE e 6. cikkében előírt garanciákat (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i Schindler Holding és társai kontra Bizottság ítélet, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 33–38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat; 2012. július 27-i Bolloré kontra Bizottság ítélet, T-372/10, EU:T:2012:325, 65–67. pont).
- 159 A védelemhez való jog megsértésére alapított kifogást illetően meg kell állapítani, hogy a felperesek nem azt kifogásolják, hogy a Bizottság a megtámadott határozat elfogadásához vezető közigazgatási eljárás során nem tartotta tiszteletben a többek között a 773/2004 rendelet általános rendelkezései által előírt védelemhez való joguk tényleges gyakorlásához kapcsolódó valamennyi eljárási garanciát (lásd a fenti 140. pontot), hanem a védelemhez való joguk megsértésére kizárólag azon tényt illetően hivatkozik, hogy a vitarendezési határozatban a Bizottság jogilag minősítette a vitarendezési eljárásban részt vevő felek magatartására vonatkozó tényeket, ami azonban szükségképpen a Scaniára is kiterjedt, anélkül hogy lehetősége lett volna arra, hogy a védelemhez való jogát gyakorolja.
- 160 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása minden olyan eljárásban, amely szankcióhoz – különösen bírság vagy kényszerítő bírság kiszabásához – vezethet, az uniós jog alapelvét képezi, amelyet a Bíróság ítélezési gyakorlatában már számos alkalommal hangsúlyozott és amelyet a Charta 48. cikkének (2) bekezdése szentesít (lásd: 2010. szeptember 14-i Akzo Nobel Chemicals és Akros Chemicals kontra Bizottság és társai ítélet, C-550/07 P, EU:C:2010:512, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat). Ezt az elvet még a közigazgatási eljárás során is teljes mértékben biztosítani kell (lásd: 2009. július 9-i Archer Daniels Midland kontra Bizottság ítélet, C-511/06 P, EU:C:2009:433, 84. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat; 2015. március 5-i Bizottság és társai kontra Versalis és társai ítélet, C-93/13 P és C-123/13 P, EU:C:2015:150, 94. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 161 A kontradiktórius eljárás elve a védelemhez való jog része. Ez az elv minden olyan eljárásra vonatkozik, amely az adott uniós intézmény olyan határozatához vezethet, amely érzékenyen érinti valamely személy érdekeit (lásd: 2009. december 2-i Bizottság kontra Írország és társai ítélet, C-89/08 P, EU:C:2009:742, 50. és 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 162 Amennyiben a felperesek arra hivatkoznak, hogy a vitarendezési határozatot anélkül fogadták el, hogy kifejhették volna álláspontjukat, meg kell állapítani, hogy – amint az az ártatlanság vélelmének megsértésére alapított kifogás vizsgálatából kitűnik – a vitarendezési határozat nem

- érintette érezhetően a felperesek érdekeit a fenti 161. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében, mivel a Bizottság – ellentétben azzal, amit a felperesek állítanak – a vitarendezési határozatban nem minősítette jogilag a Scaniával szemben felhozott tényeket és semmilyen módon nem prejudikálta felelősségét a szóban forgó jogsértésért. Következésképpen az a tény, hogy a Scaniát nem hallgatták meg a vitarendezési határozat elfogadásához vezető eljárás keretében, nem sérti a védelemhez való jogát.
- 163 Végül nem lehet helyt adni a felperesek azon érvének sem, amely szerint a vitarendezési határozat és a megtámadott határozat közötti „nyilvánvaló kapcsolat” abból ered, hogy a Bizottság a megtámadott határozat nem bizalmas változatának a közzététel céljából történő előkészítése keretében konzultált a vitarendezésben részt vevő felekkel. Egyrészt ugyanis a felperesek nem fejtik ki, hogy az ilyen „nyilvánvaló kapcsolat” hogyan támasztaná alá az első jogalap keretében előadott állításait. Másrészt és mindenestre, amint arra a Bizottság hivatkozik, azáltal, hogy ily módon járt el, a 2007. október 12-i Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse kontra Bizottság ítéletből (T-474/04, EU:T:2007:306) eredő ítélkezési gyakorlatot érvényesítette azzal, hogy a vitarendezési eljárásban részt vevő felek részére lehetőséget biztosított arra, hogy a rájuk vonatkozó bizonyos adatok bizalmas jellegére hivatkozzanak, tekintettel arra, hogy bár nem voltak a megtámadott határozat címzettjei, de abban hivatkoztak rájuk.
- 164 Ehhez hasonlóan a felperesek nem hivatkozhatnak eredményesen arra, hogy egy egyszerű technikai hiba alapján, amelynek eredményeként a Bizottság internetes oldalán a megtámadott határozatra vonatkozó rubrikában szereplő link a vitarendezési határozatra mutatott, úgy lehet tekinteni, hogy kapcsolat áll fenn a két határozat között, és ily módon ebből levonható a Scania EUMSZ 101. cikk alapján fennálló felelősségére vonatkozó következtetés.
- 165 Ebből következik, hogy az első jogalapot el kell utasítani.
- 2. A második jogalapról, amely a Charta 48. cikke (2) bekezdésének és az 1/2003 rendelet 27. cikke (1) és (2) bekezdésének megsértésén alapul**
- 166 A felperesek lényegében azt állítják, hogy a Bizottság megsértette a védelemhez való jogukat, megsértve a Charta 48. cikkének (2) bekezdését és az 1/2003 rendelet 27. cikkének (1) és (2) bekezdését azáltal, hogy megtagadta tőlük a [bizalmas] és a [bizalmas] által a kifogásközlésre adott válaszok összességéhez való hozzáférést, holott a felperesek szerint valószínű, hogy azok a többi fél – köztük a Scania – tekintetében olyan mentő bizonyítékokat tartalmaznak, amelyek eltérnek az e válaszok azon kivonataiban szereplőktől, amelyekhez számára a meghallgatási tisztviselő hozzáférést biztosított.
- 167 A felperesek szerint ugyanis [bizalmas] és [bizalmas] a kifogásközlésre adott válaszaikat a Bizottság velük szemben felhozott állításainak vitatása érdekében használta fel, amint azt a Scania által megvizsgálható részletek is mutatják. A felperesek úgy vélik, hogy az a tény, hogy a Bizottság részben megváltoztatta álláspontját abban a kérdésben, hogy [bizalmas] és [bizalmas] válaszlai terhelő vagy mentő jellegűek voltak, kétséget támaszt az e válaszokhoz való hozzáférés teljes megtagadásának megalapozottságát illetően.
- 168 Az ítélkezési gyakorlatra támaszkodva a Bizottság cáfolja a felperesek érveit, mivel azok nem bizonyítják, hogy a [bizalmas] és [bizalmas] kifogásközlésre adott összes válaszához – amelyek nem képezik magának a vizsgálati aktának a részét – való hozzáférés Scaniával szembeni

megtagadása sértette a védelemhez való jogának, és különösen a rá vonatkozó mentő bizonyítékokat tartalmazó dokumentumokba való betekintéshez való jogának tényleges gyakorlását.

- 169 Amint az a fenti 160. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatból kitűnik, a védelemhez való jog tiszteletben tartása minden olyan eljárásban, amely szankcióhoz – különösen bírság vagy kényszerítő bírság kiszabásához – vezethet, az uniós jog alapelvét képezi, amelyet a Charta 48. cikkének (2) bekezdése rögzít. Ezt az elvet teljes mértékben tiszteletben kell tartani még akkor is, ha közigazgatási jellegű eljárásról van szó.
- 170 Az 1/2003 rendelet 27. cikkének (2) bekezdése szerint „[a]z érintett felek védekezéshez [helyesen: védelemhez] való jogát az eljárás során teljes mértékben tiszteletben kell tartani”, és „[j]ogukban áll a Bizottság irataiba a vállalkozások üzleti titkaik védelmére irányuló jogos érdekének figyelembevételével betekinteni”.
- 171 Hangsúlyozni kell, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jog tiszteletben tartása megköveteli, hogy a közigazgatási eljárás során az érintett személyeknek lehetőségük legyen megfelelően kifejteni álláspontjukat a tényállás és a hivatkozott körülmények valószerűségéről és jelentőségéről, valamint azokról a dokumentumokról, amelyeket a Bizottság a Szerződés megsértésének fennállására vonatkozó állításának alátámasztására felhasznált (lásd: 2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 172 A védelemhez való jogból következő iratbetekintés joga magában foglalja, hogy a Bizottság köteles az érintett vállalkozás számára lehetőséget biztosítani arra, hogy megvizsgálja a vizsgálati aktában található valamennyi olyan dokumentumot, amely releváns lehet a védekezéséhez. E dokumentumok magukban foglalják mind a terhelő, mind a mentő iratokat, kivéve más vállalkozások üzleti titkait, a Bizottság belső iratait és egyéb bizalmas információkat (2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 68. pont).
- 173 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az érintett vállalkozás csak a közigazgatási kontradiktórius szakasz elején – a kifogásközlés révén – szerezhethet tudomást mindazokról a lényeges bizonyítékokról, amelyekre a Bizottság az eljárás e szakaszában támaszkodik, és hogy e vállalkozásnak jogában áll az ügy irataiba betekinteni a védelemhez való joga hatékony gyakorlásának biztosítása érdekében. Következésképpen a kartellben részt vevő többi vállalkozás kifogásközlésre adott válasza főszabály szerint nem szerepel a vizsgálati akta azon iratai között, amelyekbe a felek betekinhetnek (2020. május 14-i NKT Verwaltung és NKT kontra Bizottság ítélet, C-607/18 P, nem tették közzé, EU:C:2020:385, 263. pont; 2009. szeptember 30-i Hoechst kontra Bizottság ítélet, T-161/05, EU:T:2009:366, 163. pont).
- 174 Mindazonáltal, ha a Bizottság az EUMSZ 101. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásban a jogsértés megállapítása érdekében a kifogásközlésre adott válasz valamely szakaszára vagy az ezen válaszhoz csatolt mellékletre kíván támaszkodni, az ezen eljárásban érintett más vállalkozásoknak is lehetőséget kell biztosítani, hogy az ezen bizonyítékkal kapcsolatos álláspontjukat kifejthessék. E feltételek mellett a kifogásközlésre adott válasz kérdéses szakasza, illetve az e válaszhoz csatolt melléklet a jogsértésben részt vevő különböző feleket terhelő bizonyítéknak minősül (2020. május

14-i NKT Verwaltung és NKT kontra Bizottság ítélet, C-607/18 P, nem tették közzé, EU:C:2020:385, 264. pont; 2009. szeptember 30-i Hoechst kontra Bizottság ítélet, T-161/05, EU:T:2009:366, 164. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 175 Analógia útján, ha a kifogásközlésre adott válasz valamely szakasza vagy az ezen válaszhoz mellékelt dokumentum jelentőséggel bírhat valamely vállalkozás védelme szempontjából, mivel lehetővé teszi számára, hogy olyan bizonyítékokra hivatkozzon, amelyek ellentmondanak a Bizottság által e szakaszban levont következtetéseknek, akkor az mentő bizonyítékot képez. Ebben az esetben az érintett vállalkozás számára lehetőséget kell biztosítani a szóban forgó szakasz vagy dokumentum vizsgálatára és az azzal kapcsolatos álláspontjának a kifejtésére (2011. július 12-i Mitsubishi Electric kontra Bizottság ítélet, T-133/07, EU:T:2011:345, 43. pont).
- 176 Ugyanakkor a pusztán tény, hogy más vállalkozások ugyanazokra az érvekre hivatkoztak, mint az érintett vállalkozás, és hogy adott esetben több forrást használtak fel a védekezésükhöz, nem elegendő ezen érvek mentő bizonyítéknak minősítéséhez (lásd ebben az értelemben: 2006. szeptember 27-i Jungbunzlauer kontra Bizottság ítélet, T-43/02, EU:T:2006:270, 353. és 355. pont).
- 177 Az e szabályokat tiszteletben nem tartó iratbetekintés következményeit illetően, ha a Bizottság nem közöl mentő dokumentumot, az érintett vállalkozásnak azt kell bizonyítania, hogy e dokumentum hozzáférhetővé tételének megtagadása a hátrányára befolyásolhatta az eljárás lefolyását és a Bizottság határozatának tartalmát. Elegendő, ha a vállalkozás bebizonyítja, hogy az említett mentő dokumentumot fel tudta volna használni a védekezéséhez abban az értelemben, hogy amennyiben a közigazgatási eljárás során ebbe betekintethetett volna, olyan tényezőkre tudott volna hivatkozni, amelyek nem egyeztek a Bizottság által e szakaszban levont következtetésekkel, tehát bármilyen módon befolyásolhatta volna a Bizottság által a határozatban elfogadott értékelést, legalábbis az e vállalkozásnak felrótt magatartás súlyát és időtartamát, és ebből következően a bírság összegének szintjét illetően (2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 74. és 75. pont).
- 178 Annak lehetősége, hogy egy hozzáférhetővé nem tett dokumentum befolyásolhatta volna az eljárás kimenetelét és a Bizottság határozatának tartalmát, csak bizonyos bizonyítékok előzetes vizsgálata után állapítható meg, amennyiben kitűnik, hogy a hozzáférhetővé nem tett dokumentumok jelentősége – e bizonyítékok tekintetében – nem lett volna figyelmen kívül hagyható (2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 76. pont).
- 179 Mindazonáltal a felperesnek kell az első ténykörülmenyt előterjesztenie arra vonatkozóan, hogy a nem közölt dokumentumok az ő védelme szempontjából hasznosak lennének (lásd: 2013. március 14-i Fresh Del Monte Produce kontra Bizottság ítélet, T-587/08, EU:T:2013:129, 690. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; lásd még ebben az értelemben: 2020. május 14-i NKT Verwaltung és NKT kontra Bizottság ítélet, C-607/18 P, nem tették közzé, EU:C:2020:385, 265. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Különösen azt kell feltüntetnie, melyek az esetleges mentő tényezők, vagy olyan bizonyítékot kell nyújtania, amely valószínűsíti létezésüket, és ennél fogva a bírósági eljárásban való hasznosságukat (lásd ebben az értelemben: 2011. június 16-i Heineken Nederland és Heineken kontra Bizottság ítélet, T-240/07, EU:T:2011:284, 257. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 180 Ezen elvekre tekintettel meg kell vizsgálni, hogy a jelen ügyben a *[bizalmas]* és *[bizalmas]* kifogásközlésre adott teljes válaszához való hozzáférés Bizottság általi megtagadása alkalmas volt-e arra, hogy sértse a felperesek védelemhez való jogát, mivel nem fértek hozzá megfelelően az esetlegesen mentő bizonyítékokhoz, amint azt állítják.
- 181 E tekintetben meg kell jegyezni, ahogyan a Bizottság is tette, hogy a szóban forgó kartellre vonatkozó bizottsági aktához való hozzáférés tekintetében különbség van attól függően, hogy egy dokumentumot mikor vettek fel a vizsgálati aktába, ami kitűnik az [EUMSZ 101. és EUMSZ 102. cikk], az EGT-Megállapodás 53., 54. és 57. cikke, valamint a 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján folytatott eljárásokban a Bizottság aktájába való betekintés szabályairól szóló bizottsági közlemény (HL 2005. C 325., 7. o.) 27. pontjából is. Míg az érintett feleknek annak érdekében, hogy hatékonyan gyakorolhassák a védelemhez való jogukat, joguk van ahhoz, hogy a kifogásközlés elküldésének időpontjában meglévő vizsgálati aktába betekinthesse abból a célból, hogy hasznos választ tudjanak adni a Bizottság által e szakaszban előterjesztett kifogásokra, az aktához később hozzáadott bizonyítékokba, különösen a kartell többi tagjának a kifogásközlésre adott válaszaiba való betekintés nem automatikus és nem is korlátlan (lásd ebben az értelemben: 2020. május 14-i NKT Verwaltung és NKT kontra Bizottság ítélet, C-607/18 P, nem tették közzé, EU:C:2020:385, 265. pont).
- 182 A jelen ügyben emlékeztetni kell arra, hogy a meghallgatási tisztviselő betekintést biztosított a felperesek számára a kifogásközlésre *[bizalmas]* és *[bizalmas]* által adott válaszok bizonyos részeihez, úgy ítélve meg, hogy azok a Scaniával kapcsolatos mentő bizonyítékokat tartalmazhatnak, tekintettel arra, hogy azok egy engedékenységet kérelmező személytől, valamint egy olyan vállalkozástól származnak, amelyhez a Bizottság információkérést intézett, így azok tartalmazhatják azon nyilatkozatok módosítását vagy visszavonását, amelyekre a Bizottság támaszkodott.
- 183 A felperesek azonban úgy érvelnek, hogy „valószínű”, hogy a kifogásközlésre *[bizalmas]* és *[bizalmas]* által adott válaszok további mentő bizonyítékokat tartalmaznak, amelyekre hasznosan hivatkozhattak volna a védelemhez való joguk gyakorlása során.
- 184 Meg kell azonban jegyezni, hogy – amint azt lényegében a Bizottság előadja – a felperesek nagyon homályosak maradnak azon potenciálisan mentő jellegű elemek azonosítása tekintetében, amelyeket *[bizalmas]* és *[bizalmas]* kifogásközlésre adott válaszaik állítólag tartalmaznak, és amelyeket a meghallgatási tisztviselő határozatát követően nem közöltek velük, és ezért nem szolgáltatnak azok létezésének, és következésképpen a fenti 179. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett védelmük szempontjából való hasznosságának alátámasztására alkalmas valószínűsítő körülményt.
- 185 A felperesek ugyanis egyáltalán nem pontosítják a Bizottságnak a megtámadott határozatban szereplő azon értékeléseit, amelyeket befolyásolhatta volna, ha *[bizalmas]* és *[bizalmas]* kifogásközlésre adott válaszaiba teljes betekintést biztosítottak volna. Közelebbről nem jelölnek meg a Scania saját jogsértő magatartását illetően olyan következtetést, amelyet a Bizottság konkrétan *[bizalmas]* engedékenységi kérelméhez vagy *[bizalmas]* információkérésre adott válaszához tartozó elemre alapított volna, és amelyet adott esetben e felek a kifogásközlésre adott válaszukban módosíthattak vagy visszavonhattak volna.
- 186 A felperesek e tekintetben a jelen ügy sajátos eljárási körülményeire, közelebbről pedig arra a tényre hivatkoznak, hogy *[bizalmas]* és *[bizalmas]*, a vitarendezésben részt vevő két fél a kifogásközlésre adott válaszaikat akkor küldték meg a Bizottságnak, amikor a vitarendezés

megoldással kapcsolatos megbeszélések folyamatban voltak, csupán néhány héttel azt megelőzően, hogy „valószínűleg” benyújtották vitarendezési beadványukat és a vitarendezési határozat elfogadására sor került. A felperesek ebből arra következtetnek, hogy e válaszoknak szükségképpen tartalmazniuk kell a Bizottság rájuk vonatkozó állításaival kapcsolatos kifogásokat, ami kitűnik a szóban forgó válaszok azon kivonataiból is, amelyekhez a Scania számára hozzáférést biztosítottak.

- 187 Mindazonáltal az ilyen, arra vonatkozó ténybeli és időbeli valószínűsítő körülmény, hogy a vitarendezési eljárásban részt vevő felek a vitarendezési eljárás során válaszoltak a kifogásközlésre, önmagában nem elegendő annak bizonyításához, hogy e válaszok új mentő bizonyítékokat tartalmaznak a Scaniával szemben.
- 188 Márpedig a felperesek nem vitatják, hogy a szóban forgó válaszok azon kivonatai, amelyekbe a meghallgatási tisztviselő betekintést biztosított számukra, a védelmük szempontjából hasznos mentő bizonyítékokat tartalmaztak, és még csak nem is próbálnak e részletekből olyan valószínűsítő körülményeket levezetni, amelyek arra utalnak, hogy az említett válaszok hozzáférhetővé nem tett részei a védelmük szempontjából hasznos egyéb mentő bizonyítékokat tartalmazhatnak. A felperesek ezzel kapcsolatos érvei ugyanis csak általánosak és elvontak.
- 189 A fentiekből következik, hogy a felperesek semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatottak arra nézve, hogy [*bizalmas*] és [*bizalmas*] kifogásközlésre adott válaszainak hozzáférhetővé nem tett részei a védekezésük szempontjából hasznosak lennének. Következésképpen nem bizonyították, hogy a Bizottság megsértette a védelemhez való jogukat azáltal, hogy nem közölte velük a szóban forgó válaszok teljes változatát.
- 190 E körülmények között a második jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani, anélkül hogy meg kellene hozni a felperesek által kért pervezető intézkedést, amely arra irányul, hogy a Bizottságot felhívja a szóban forgó kifogásközlésre adott válaszok teljes változatának benyújtására.

3. A harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik jogalapról, amennyiben azok a Bizottság részéről az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó megállapításra, valamint annak a Scanianak való betudására vonatkoznak

a) Előzetes észrevételek

1) Az egységes és folyamatos jogsértés fogalmáról

- 191 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 101. cikk megsértése nemcsak elszigetelt cselekmény eredménye lehet, hanem cselekmények sorozata, vagy akár folyamatos magatartás eredménye is, miközben a cselekmények sorozata vagy a folytatólagos magatartás egyes elemei önmagukban is az említett rendelkezés megsértésének minősülhetnek. Amennyiben az érintett vállalkozások különböző cselekményei – azonos, a belső piacon belüli versenyt torzító tárgyak alapján – „átfogó terv” keretébe illeszkednek, a Bizottság a fenti cselekmények miatti felelősséget jogszerűen róhatja fel az összességében figyelembe vett jogsértésben való részvétel alapján (lásd: 2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítélet, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 192 Így az a vállalkozás, amely ilyen egységes és összetett jogsértésben a saját magatartása révén vett részt, amely magatartás az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenyellenes célú megállapodás vagy összehangolt magatartás fogalmába tartozik, és amely a jogsértés egészének megvalósításához való hozzájárulásra irányul, az említett jogsértésben való részvételének teljes időszakát illetően felelősségre vonható azon magatartásokért is, amelyeket ugyanezen jogsértés keretében más vállalkozások tanúsítottak. Ez a helyzet áll fenn akkor, ha bizonyított az, hogy az említett vállalkozás saját magatartásával hozzá kívánt járulni a valamennyi résztvevő által követett közös célokhoz, és tudomása volt a más vállalkozások által azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított jogsértő magatartásokról, illetve e magatartásokat észszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni (lásd: 2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítélet, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 42. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 193 Így lehetséges, hogy valamely vállalkozás közvetlenül részt vett az egységes és folyamatos jogsértést képező versenyellenes magatartások összességében, amely esetben a Bizottság jogosult megállapítani az összes magatartásért, és ennél fogva az e jogsértés egészéért fennálló felelősségét. Az is megtörténhet, hogy valamely vállalkozás csupán az egységes és folyamatos jogsértést képező versenyellenes magatartások egy részében vett közvetlenül részt, ám tudomása volt a kartell többi résztvevője által azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított többi jogsértő magatartásról, illetve e magatartásokat észszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni. Ilyen esetben a Bizottság arra is jogosult, hogy az ilyen jogsértést képező versenyellenes magatartások összességéért, és következésképpen a jogsértés egészéért fennálló felelősséget betudja e vállalkozásnak (lásd: 2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítélet, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 43. pont).
- 194 Amennyiben viszont a vállalkozás közvetlenül részt vett egy vagy több, egységes és folyamatos jogsértést képező versenyellenes magatartásban, ám nem bizonyított, hogy saját magatartásával hozzá kívánt volna járulni a kartell többi résztvevője által követett közös célokhoz, és hogy tudomása lett volna az e résztvevők által azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított többi jogsértő magatartásról, illetve hogy e magatartásokat észszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni, a Bizottság csak arra jogosult, hogy az olyan magatartásokért fennálló felelősségét tudja be e vállalkozásnak, amelyekben közvetlenül részt vett, valamint az olyan, a többi résztvevő által az övével azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított magatartásokért, amelyekkel kapcsolatban bizonyított, hogy azokról tudomása volt, vagy azokat észszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni (2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítélet, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 44. pont).
- 195 Végül a Bíróság pontosította, hogy ahhoz, hogy különböző cselekményeket egységes és folyamatos jogsértésnek lehessen minősíteni, nem kell megvizsgálni azt, hogy e cselekmények kiegészítik-e egymást abban az értelemben, hogy mindegyiknek a rendes verseny egy vagy több következményével való szembenézés volt a célja, és a kölcsönhatás révén hozzájárultak a gazdasági szereplők által – az egységes célra irányuló átfogó terv keretében – kívánt versenyellenes hatás egészének megvalósításához. Ezzel szemben az egységes cél fogalmával kapcsolatos feltétel magában foglalja, hogy meg kell vizsgálni, hogy nincsenek-e a jogsértés részét képező különböző magatartásokat meghatározó olyan elemek, amelyek arra utalhatnak, hogy a többi részt vevő vállalkozás által ténylegesen végrehajtott magatartások nem ugyanazon versenyellenes célra vagy hatásra irányulnak, következésképpen pedig nem illeszkednek „átfogó

terv” keretébe az azonos, a belső piacon fennálló versenyt torzító céljuk alapján (lásd ebben az értelemben: 2013. december 19-i Siemens és társai kontra Bizottság ítélet, C-239/11 P, C-489/11 P és C-498/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:866, 247. és 248. pont).

196 Amint az a fenti 191. és 192. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, a vállalkozás egységes és folyamatos jogsértésben való részvétele megállapításának három meghatározó eleme van. Az első magára az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozik. A különböző szóban forgó magatartásoknak egy egységes célt követő „átfogó terv” keretébe kell illeszkedniük. A második és a harmadik elem az egységes és folyamatos jogsértés adott vállalkozásnak való betudhatóságára vonatkozik. Egyrészt az szükséges, hogy e vállalkozás saját magatartásával hozzá kívánt járulni a valamennyi résztvevő által követett közös célokhoz. Másrészt az a feltétel, hogy tudomása volt a más vállalkozások által azonos célok elérése végett tervezett vagy ténylegesen megvalósított jogsértő magatartásokról, illetve e magatartásokat észszerűen előre láthatta, és kész volt azok kockázatát elfogadni (2019. szeptember 24-i HSBC Holdings és társai kontra Bizottság ítélet, T-105/17, fellebbezés alatt, EU:T:2019:675, 208. pont; lásd még ebben az értelemben: 2011. június 16-i Team Relocations és társai kontra Bizottság ítélet, T-204/08 és T-212/08, EU:T:2011:286, 37. pont).

2) A bizonyítási teherről és a bizonyítás szintjéről

197 Amennyiben az egységes és folyamatos jogsértésnek minősítés eredményeként egy vállalkozásnak betudják a részvételt a versenyjog megsértésében, emlékeztetni kell arra, hogy a versenyjog területén a jogsértés megtörténtével kapcsolatos jogviták esetében a Bizottságra hárul az általa megállapított jogsértések bizonyítása, és azon bizonyítékok előterjesztése, amelyek alkalmasak a jogsértést alkotó tényállás fennállásának jogilag megkövetelt módon történő bizonyítására (lásd: 2012. november 22-i E.ON Energie kontra Bizottság ítélet, C-89/11 P, EU:C:2012:738, 71. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

198 A Bizottságnak komoly, pontos és egybevágó bizonyítékokat kell nyújtania annak bizonyítására, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe ütköző jogsértés megtörtént. Mindazonáltal nem kell a Bizottság által előterjesztett minden egyes bizonyítéknak a jogsértés összes elemét tekintve szükségszerűen eleget tennie e feltételeknek. Elegendő, ha az ezen intézmény által felhozott valószínűsítő körülmények csoportja a maga teljességében értékelve megfelel e követelménynek (lásd: 2010. július 1-jei Knauf Gips kontra Bizottság ítélet, C-407/08 P, EU:C:2010:389, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

199 Egyebekben, amikor a Bizottság versenyjogi jogsértés bizonyításának keretében okirati bizonyítékokra hivatkozik, az érintett vállalkozások feladata, hogy ne csak a Bizottság elméletének hihető alternatíváját mutassák be, hanem hivatkozzanak a megtámadott határozatban a jogsértés létezésének alátámasztására előterjesztett bizonyítékok elégtelen voltára is (lásd: 2015. június 16-i FSL és társai kontra Bizottság ítélet, T-655/11, EU:T:2015:383, 181. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

200 Ezenfelül, ha a bíróságnak bármilyen kétsége merül fel, azt a jogsértést megállapító határozat címzettjének minősülő vállalkozás javára kell értelmezni (2017. február 16-i Hansen & Rosenthal és H&R Wax Company Vertrieb kontra Bizottság ítélet, C-90/15 P, nem tették közzé, EU:C:2017:123, 18. pont). Emlékeztetni kell ugyanis arra, hogy az ártatlanság vélelme az uniós jog általános elve, amely jelenleg a Charta 48. cikkének (1) bekezdésében szerepel. Ezen elv

alkalmazandó a vállalkozásokra alkalmazandó versenyszabályok megsértésével kapcsolatos olyan eljárásokra is, amelyek bírság vagy kényszerítő bírság kiszabásához vezethetnek (lásd a fenti 108. pontot).

3) A megtámadott határozat

201 A megtámadott határozatban a Bizottság megállapította, hogy a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek olyan közös tervet követnek, amelynek egyetlen versenyellenes célja az EGT-ben a közepes és nehéz tehergépjárművek piacán fennálló verseny korlátozása. E cél a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelkedését illetően a felek közötti stratégiai bizonytalanság fokát csökkentő magatartások révén, valamint a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek bevezetésének időzítése és az e tehergépjárművekhez kapcsolódó költségek áthárítása terén valósult meg (a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdése). A Bizottság kifejtette, hogy a felek közötti információcsere:

- a bruttó árak és a bruttó árjegyzékek tervezett módosításaihoz, valamint esetenként a nettó árak tervezett módosításaihoz vagy az ügyfeleknek nyújtott engedmények módosításaihoz, valamint e változások ütemezéséhez kapcsolódott;
- a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítására vonatkozott;
- a verseny szempontjából érzékeny egyéb információk – mint például a szállítási határidőkre, a megrendelésekre, a készletekre, a célzott piaci részesedésekre, a tényleges nettó árakra, az árengedményekre és a bruttó árjegyzékekre vonatkozó információk (még azok hatálybalépését megelőzően) és a nehézgépjármű-konfigurátorokra vonatkozó információk – megosztásának eszköze volt.

202 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a fent említett magatartás az alábbi 452–462. pontban részletesen bemutatott öt okból egy egységes versenyellenes célú közös terv részét képezte. Ezen okok többek között abból a tényből fakadtak, hogy a versenyellenes kapcsolatok ugyanazon termékekre, azaz a közepes és nehéz tehergépjárművekre, valamint a tehergépjármű-gyártók ugyanazon csoportjára vonatkoztak, hogy a megosztott információk (az árképzési információk és a konkrét környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjármű-modellek bevezetésének időzítésére vonatkozó információk) jellege a jogsértés teljes időtartama alatt ugyanaz maradt, hogy a versenyellenes kapcsolatokra gyakran és rendszeresen került sor, továbbá hogy e kapcsolatok jellege, terjedelme és célja a jogsértés teljes időtartama alatt ugyanaz maradt, annak ellenére, hogy a kapcsolattartásban érintett munkavállalók szintje és belső felelősségi köre a jogsértés során változott.

4) A felperesek azon érvéről, miszerint az egységes és folyamatos jogsértés fogalma azt feltételezi, hogy a Bizottság több, egymással nyilvánvalóan összefüggő jogsértést azonosít

203 Válaszukban a felperesek azt állították, hogy az egységes és folyamatos jogsértés fogalmának alkalmazása feltételezi több, egymással nyilvánvalóan összefüggő jogsértés Bizottság általi azonosítását. A felperesek szerint az egységes és folyamatos jogsértés nem foglalhat magában olyan magatartásokat, amelyek önmagukban nem minősülnek jogsértésnek.

- 204 Ebből az előfeltevésekből kiindulva a felperesek először is azt állították, hogy a Bizottságnak a kapcsolatok minden egyes szintjére vonatkozó bizonyítékokat elkülönítve kellett volna értékelnie annak megállapítása érdekében, hogy az egyes szintek jogsértésnek minősülnek-e, és igenlő válasz esetén meg kellett volna határozni annak kiterjedését és a követett versenyellenes célt. Másodszer a Bizottságnak értékelnie kellett volna, hogy az érintett jogsértéseket egységes átfogó jogsértésnek kell-e tekinteni azon az alapon, hogy azok egységes versenyellenes célt szolgáló átfogó tervet követnek. Harmadszor és végül a Bizottságnak az összességükben vizsgált bizonyítékok alapján kellett volna értékelnie az egységes és folyamatos jogsértés időbeli és földrajzi kiterjedését. A felperesek szerint a Bizottság figyelmen kívül hagyta az első két szakaszt, és amikor egységes és folyamatos jogsértés fennállását állapította meg, azt azzal indokolta, hogy a székhely első szintjén és a német szinten fenntartott kapcsolatokat ugyanolyan jellegű és kiterjedésű kapcsolatoknak tekintette, mint a vezető szervek szintjén tartott kapcsolatokat. Ezáltal a Bizottság egységes és folyamatos jogsértés fennállását állapította meg ott, ahol az nem áll fenn.
- 205 A felperesek ezen érvelését, amelyet a harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik jogalap vizsgálata előtt kell megvizsgálni, el kell utasítani.
- 206 Ezen érvelés kiindulópontját ugyanis, amely szerint az egységes és folyamatos jogsértésnek olyan magatartásokat kell magában foglalnia, amelyeknek külön-külön az EUMSZ 101. cikkbe ütköző jogsértésnek kell minősülniük, nem támasztja alá az uniós bíróság ítélkezési gyakorlata. Amint azt a Törvényszék már megjegyezte, az uniós bíróság pontosította, hogy az EUMSZ 101. cikk megsértése következhet cselekmények sorozatából, vagy akár folyamatos magatartásból is, „miközben a cselekmények sorozata vagy a folytatólagos magatartás egyes elemei önmagukban is az említett rendelkezés megsértésének minősülhetnek” (lásd a fenti 191. pontot).
- 207 A Bíróság szerint amennyiben a különböző cselekmények – azonos, a belső piacon belüli versenyt torzító tárgyuk alapján – „átfogó terv” keretébe illeszkednek, a Bizottság az e cselekmények miatti felelősséget jogszerűen róhatja fel az összességében figyelembe vett jogsértésben való részvétel alapján (2004. január 7-i Aalborg Portland és társai kontra Bizottság ítélet, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P és C-219/00 P, EU:C:2004:6, 258. pont).
- 208 Ezen ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az egységes és folyamatos jogsértés fennállásának megállapítása nem feltételezi szükségképpen több, az EUMSZ 101. cikk hatálya alá tartozó jogsértés Bizottság általi bizonyítását, hanem annak bizonyítását igényli, hogy az általa azonosított különböző cselekmények egységes versenyellenes cél megvalósítására irányuló átfogó terv keretébe illeszkednek. Az ilyen terv létezésének és a fent említett cselekmények e tervhez való kapcsolódásának Bizottság általi bizonyítása tehát különös jelentőséggel bír.
- 209 Végül az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az egységes jogsértés fogalma többek között olyan helyzetre vonatkozik, amelyben több vállalkozás egy folytatólagos, a verseny torzítására irányuló gazdasági célt követő magatartásból álló jogsértésben vett részt (lásd ebben az értelemben: 2019. november 7-i Campine és Campine Recycling kontra Bizottság ítélet, T-240/17, nem tették közzé, EU:T:2019:778, 269. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 210 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság nem minősítette az EUMSZ 101. cikkbe és az EGT-Megállapodás 53. cikkébe ütköző jogsértésnek a mind a három szinten belül történt cselekményeket. Ezzel szemben úgy ítélte meg, hogy ezek a cselekmények együttesen egy olyan átfogó terv részét képezték, amely az EGT-ben a közepes és nehéz tehergépjárművek piacán a verseny korlátozására irányuló egységes versenyellenes cél

megvalósítását célozta. E következtetés levonása érdekében és a fenti 195. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlattal összhangban a Bizottság a fent említett cselekményeket jellemző és a fenti 202. pontban összefoglalt öt elemre hivatkozott. A fenti 206–208. pontban szereplő elemzésre tekintettel a Bizottság e megközelítése nem téves.

- 211 A fenti okfejtésekből kitűnik, hogy a felperesek érvelését, amennyiben az azon a téves előfeltevésen alapul, amely szerint az egységes és folyamatos jogsértés fogalmának alkalmazása azt feltételezi, hogy a Bizottság több jogsértést azonosít, el kell utasítani. A harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik jogalap alábbi vizsgálata lehetővé teszi a Törvényszék számára többek között a Bizottság azon megállapítása megalapozottságának felülvizsgálatát, amely szerint a megtámadott határozatban azonosított különböző cselekmények egységes versenyellenes cél megvalósítására irányuló átfogó terv keretében illeszkednek, amely egységes és folyamatos jogsértésnek minősül.

b) A harmadik jogalapról, amely az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a székhely alsóbb szintjén történt információcseréket e rendelkezések megsértésének tekintették

- 212 A jelen jogalap keretében a felperesek két kifogást hoznak fel. Egyrészt azt kifogásolják, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje egymással kapcsolatban állt, többek között a székhely alsóbb szintje a másik két szinttel (első kifogás). Ezzel összefüggésben előadják, hogy semmilyen kapcsolat vagy közös találkozó nem létezett e szintek között, amelyek egymástól elkülönülten működtek. Másrészt a felperesek azt kifogásolják, hogy a Bizottság – többek között a fent említett három szint között fennálló állítólagos kapcsolatokra támaszkodva – úgy ítélte meg, hogy a székhely alsóbb szintjén történt összejátszásra irányuló kapcsolatok az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke megsértésének minősülnek (második kifogás).

- 213 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.

- 214 A fent említett két kifogás tárgyalása előtt fel kell idézni a megtámadott határozat releváns részeit.

1) A megtámadott határozat

- 215 A megtámadott határozat (213) preambulumbekzdésében a Bizottság az EUMSZ 101. cikk értelmében vett megállapodások és összehangolt magatartások fennállására vonatkozó kérdés vizsgálatával kapcsolatos részben megjegyezte, hogy a kartell résztvevői különböző szinteken álltak kapcsolatban egymással, és hogy néha a különböző szinteken közös találkozók voltak, például a székhely alsóbb szintjének munkavállalói és a német szint munkavállalói tekintetében. A Bizottság a fent hivatkozott (213) preambulumbekzdésben kifejtette, hogy a kapcsolatokat összekötötte azok tartalma, időzítésük, az egymásra való nyílt hivatkozások és a gyűjtött információk továbbítása, és e tekintetben példaként arra utalt, hogy a német szinten kicserélt információkat továbbították a kartell tagjainak székhelyére.

- 216 A megtámadott határozat (315)–(317) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy egységes és folyamatos jogsértés áll fenn, megállapítva, hogy a megtámadott határozat 6.2. pontjában bemutatott (és mind a három szinthez kapcsolódó) összejátszásra irányuló kapcsolatok összessége egy olyan közös tervet szolgált, amelynek egységes versenyellenes célja az EGT-ben a közepes és nehéz tehergépjárművek piacán fennálló verseny korlátozása volt. A Bizottság szerint e cél a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelkedését illetően a felek közötti

stratégiai bizonytalanság fokát csökkentő magatartások révén, valamint a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek bevezetésének időzítése és az e tehergépjárművekhez kapcsolódó költségek áthárítása terén valósult meg (a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdése).

217 A megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontjában a Bizottság azon következtetésének alátámasztása érdekében, amely szerint az információcserének a vezető szervek szintjéről a német szintre való áthelyezése nem befolyásolta a jogsértés folyamatos jellegét, megállapította, hogy jelentős időbeli átfedés volt a különböző szinteken tartott találkozók között. A Bizottság rámutatott, hogy annak ellenére, hogy 2004 szeptemberében megszakították a kapcsolatot a vezető szervek szintjén, a másik két szinten folytatódott a kapcsolattartás. Közelebbről 2003 és 2007 között a versenytársak közötti találkozókat és kapcsolatokat a székhely alsóbb szintjén és a német szinten közösen szervezték meg, és a székhely munkavállalói gyakran német szintű találkozókra vettek részt, illetve fordítva. A Bizottság arra a körülményre is hivatkozott, hogy a felek a székhely alsóbb szintjén ismételtén megvitatták a kicserélendő információkat és az információcsere szintjét.

2) Az első kifogásról

218 A felperesek által felhozott, az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje közötti „kapcsolatokra” vonatkozó kifogást illetően meg kell állapítani, hogy a Bizottság az ilyen kapcsolatok fennállását bizonyító alábbi elemekre hivatkozott: arra, hogy e szinteken belül a résztvevők ugyanazon vállalkozások, vagyis a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek munkavállalói voltak; arra, hogy az egyes szinteken belüli információcsere tartalma azonos volt; arra, hogy időbeli átfedés volt a különböző szinteken tartott találkozók között; arra, hogy a szintek egymásra hivatkoztak, és kicserélték a gyűjtött információkat; arra, hogy néha közös kapcsolatok és találkozók történtek a különböző szintek között: a Bizottság kifejezetten a székhely alsóbb szintjének munkavállalói és az érintett vállalkozások német szintjének munkavállalói közötti közös kapcsolatokra és találkozókra hivatkozik (lásd a megtámadott határozat (213) és (327) preambulumbekzdését).

219 A felperesek jelen kifogása többek között azon alapul, hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje között nem állt fenn kapcsolat, illetve nem volt közös találkozó.

220 E tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy amint az a fenti 215. és 217. pontból, és végeredményben a Bizottság által az ellenkérelem 122. pontjában tett pontosításokból is kitűnik, a Bizottság azon megállapítását, miszerint az összejátszásra irányuló kapcsolatok szintjei kapcsolatban álltak egymással, nem arra alapozta, hogy a vezető szervek szintje és a székhely alsóbb szintje, valamint a vezető szervek szintje és a német szint között kapcsolatra vagy közös találkozóra került sor. A Bizottság kizárólag a székhely alsóbb szintje és a német szint közötti kapcsolatok és közös találkozók fennállására támaszkodott. Következésképpen hatástalan a felperesek annak bizonyítására irányuló érvelése, hogy a vezető szervek szintje és a székhely alsóbb szintje, valamint a vezető szervek szintje és a német szint között nem volt kapcsolat és nem történtek közös megbeszélések.

221 Másodszor meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy közös kapcsolatok és közös találkozók történtek a székhely alsóbb szintje és a német szint között, különösen 2003 és 2007 között (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontja). A megtámadott határozatból kitűnik, hogy ez képezte az egyik olyan elemet, amelyre a Bizottság a jogsértés folyamatos jellegének megállapításakor támaszkodott.

- 222 Ami a Bizottság e megállapítását illeti, az ügy irataiból kitűnik, hogy a székhely alsóbb szintjén tartott és a német szintű találkozót gyakran ugyanabban az időszakban és ugyanazon helyen szervezték kereskedelmi vásárok előkészítése céljából, és hogy a székhely alsóbb szintjéhez tartozó résztvevőket tájékoztatták a német szintű információcserék tartalmáról, ezt a tartalmat a vállalkozásaikon belül továbbították, és általánosabb jelleggel kapcsolatban álltak az információcserében német szinten résztvevőkkel.
- 223 E tekintetben a Törvényszék különösen a megtámadott határozat (137) preambulumbekzdésében előadott bizonyítékokra hivatkozik, amelyek a versenytársak között 2004. augusztus 24-én Münchenben (Németország) tartott találkozóra vonatkoznak. A *[bizalmas]* szerint a székhely alsóbb szintjének munkavállalói és a német szint munkavállalói vettek részt e találkozón. A Scania esetében A. volt jelen a székhely alsóbb szintje és B. a német szint részéről. E találkozó során információcserére került sor a német piacon várható áremelésekről, valamint a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjármű-modellek piaci bevezetésének időpontjáról. A *[bizalmas]* által készített, a megtámadott határozat (137) preambulumbekzdésében hivatkozott prezentáció bizonyítja, hogy a 2004. augusztus 24-i találkozón közölt információt továbbították a *[bizalmas]* székhelyére.
- 224 A Törvényszék a megtámadott határozat (147) preambulumbekzdésében ismertett bizonyítékokra is hivatkozik, amelyek alátámasztják, hogy a székhely alsóbb szintjének munkavállalóit tájékoztatták az árakra vonatkozó azon információcserék tartalmáról, amelyekre a német szinten a versenytársak között 2005. július 4-én és 5-én Münchenben tartott találkozó alkalmával került sor. Közelebbről a Törvényszék a *[bizalmas]* székhelyének alsóbb szintjéhez tartozó C. által a többi versenytárs vállalkozás szintén a székhely alsóbb szintjén elhelyezkedő munkavállalóinak küldött elektronikus levélre hivatkozik. Ebben az elektronikus levélben C. a fent említett 2005. július 4-i és 5-i találkozóra hivatkozva többek között jelezte, hogy e találkozó során a *[bizalmas]* információkat szolgáltatott a versenytársaknak a *[bizalmas]* aktuális (a német piacon alapuló) árjegyzékéről, és többek között azt kérte a címzettektől, hogy tegyék ugyanezt. A *[bizalmas]* székhelyének munkavállalója, aki a fent említett elektronikus levél címzettjei között szerepelt, azt válaszolta, hogy vállalkozása fenn kívánja tartani a piaci (vagyis német szintű) árakra vonatkozó információcserét, és megjelölte azon *[bizalmas]* munkavállalók nevét, akikkel ezen információcserék keretében kapcsolatba kellett lépni. C. elektronikus levelét a Scania székhelyének alsóbb szintjéhez tartozó D.-nek is címezték, aki részt vett a fent említett 2005. július 4-i és 5-i találkozón. Az iratokból kitűnik, hogy D. nem kapta meg a fent említett elektronikus levelet, mivel a nevét rosszul írták (lásd a megtámadott határozat (147) preambulumbekzdését). Mindemellett C. elektronikus levele bizonyítja, hogy a székhely alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók, beleértve a Scania munkavállalóit is, tudomással bírtak a fent említett 2005. július 4-i és 5-i találkozón történt, árakra vonatkozó információcseréről.
- 225 A Törvényszék azt is megjegyzi, hogy a részt vevő vállalkozások egyes munkavállalói, bár a székhelyhez tartoztak, részt vettek a német szinten folyt információcserében, ami megerősíti a Bizottságnak a székhely alsóbb szintje és a német szint közötti kapcsolat fennállására vonatkozó következtetését. A Törvényszék többek között C. *[bizalmas]* és E. *[bizalmas]* esetére hivatkozik. Ezek a munkavállalók, bár a székhelyhez tartoztak, német szinten voltak aktívak, illetve szervezték az információcserét.
- 226 A fentiekből következik, hogy jogilag megkövetelt módon bizonyított a Bizottság azon megállapítása, amely szerint kapcsolat állt fenn a székhely alsóbb szintje és a német szint között.

- 227 Harmadszor a jelen jogalap keretében a felperesek a Bizottságnak a megtámadott határozat (213) preambulumbekzdésében foglalt azon állítását is vitatták, amely szerint az összejátszásra irányuló kapcsolatok szintjei egymásra utaltak, valamint a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontjában szereplő azon állítást is, amely szerint a kartell résztvevői ismétlődő jelleggel megvitatták a székhely alsóbb szintjén, hogy milyen információkat kell kicserélni, és hogy milyen szinten.
- 228 A Bizottság ezen állításait jogilag megkövetelt módon bizonyították. Közelebbről a megtámadott határozat (116) preambulumbekzdésében ismertetett, a versenytársak között 2001. július 3-án és 4-én a székhely alsóbb szintjén tartott találkozóra vonatkozó bizonyítékokból ugyanis kitűnik, hogy a székhely munkavállalói tudtak a német szinten folyt információcserék tartalmáról, és hogy úgy vélték, hogy ezek az információcserék „túl messzire” mentek és „feltehetően veszélyesek”. A megtámadott határozat (117) preambulumbekzdésében ismertetett bizonyítékokból kitűnik, hogy a fent említett 2001. július 3-i és 4-i találkozó során a versenytársak megállapodtak abban, hogy a jövőben a székhely alsóbb szintjén a termékekre vonatkozó információkat és műszaki információkat cserélnek, az árakra vonatkozó információkat, illetve összehasonlító adatokat azonban nem. Ehhez hasonlóan a megtámadott határozat (147) preambulumbekzdésében ismertetett bizonyítékokból kitűnik (lásd a fenti 224. pontot), hogy a székhely alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók megvitatták, hogy milyen szintű információkat kell cserélni, és hogy ebben az összefüggésben e munkavállalók közül egyesek kifejezték azon kívánságukat, hogy kizárólag német szinten kerüljön sor az árakra vonatkozó információcserére.
- 229 A fenti megfontolásokból kitűnik, hogy a jelen jogalap keretében a felpereseknek nem sikerült megkérdőjelezniük a Bizottság többek között a megtámadott határozat (213) preambulumbekzdésében és (327) preambulumbekzdésének a) pontjában kifejtett, az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje között fennálló kapcsolatokra vonatkozó megállapításait. Amint azt a Törvényszék már megjegyezte, a Bizottság hivatkozott néhány olyan körülményre, amely alátámasztja az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje közötti kapcsolatok fennállását (lásd a fenti 218. pontot), amelyeket nem is vitattak – a résztvevők ugyanazon vállalkozások munkavállalói voltak, időbeli átfedés volt az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintjén tartott találkozók között –, illetve amelyeket anélkül vitattak, hogy azokat a jelen jogalap keretében megkérdőjelezték volna: vagyis azt, hogy a kartell résztvevői székhelyének alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók és a német szinten alkalmazott munkavállalók között kapcsolat állt fenn. E körülményekre tekintettel a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje egymáshoz kapcsolódott, és azok nem egymástól elkülönülve és önállóan jártak el.

3) A második kifogásról

- 230 Ami a felperesek által felhozott második kifogást illeti (lásd a fenti 212. pontot), emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem minősítette a székhely alsóbb szintjén történő összejátszásra irányuló kapcsolatokat (sőt, a másik két szinten történő összejátszásra irányuló kapcsolatokat sem külön-külön) az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke megsértésének, de úgy ítélte meg, hogy a mind a három szinten történt kapcsolatok egységes és folyamatos jogsértés részét képezték, mivel közös tervet követtek, amelynek versenyellenes célja az volt, hogy korlátozzák a versenyt a közepes és nehéz tehergépjárművek piacán az EGT-ben, többek között olyan információcserék révén, amelyek csökkentették a stratégiai bizonytalanságot a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelkedését, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítését és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítását illetően.

- 231 Arra is emlékeztetni kell, hogy a Bizottság az egységes és folyamatos jogsértés fennállásának megállapítása érdekében nem volt köteles a székhely alsóbb szintjén zajló információcseréket külön-külön az EUMSZ 101. cikk és az EGT 53. cikk megsértésének minősíteni (lásd a fenti 208. pontot).
- 232 A fentiekből következik, hogy a felperesek jelen kifogása azon a téves előfeltevésen alapul, amely szerint a Bizottság a megtámadott határozatban a székhely alsóbb szintjén folyó információcseréket az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke megsértésének minősítette. Mindemellett, e téves előfeltevés ellenére, a fenti 208–211. pontban szereplő megfontolásokra tekintettel és a felperesek érvelésének fényében meg kell vizsgálni, hogy a székhely alsóbb szintjén folytatott információcsere mennyiben járult hozzá a fenti 230. pontban ismertetett közös terv megvalósításához.
- 233 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy – amint az az első kifogás vizsgálata keretében megállapításra került – a székhely alsóbb szintjéhez tartozó résztvevőket tájékoztatták a német szintű információcserék tartalmáról, ezt a tartalmat a vállalkozásaikon belül továbbították, és általánosabb jelleggel kapcsolatban álltak az információcserében német szinten résztvevőkkel (lásd a fenti 222. pontot). Úgy tűnik tehát, hogy a székhely alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók, azáltal, hogy olyan információcserékhez kapcsolódtak volna, amelyek csökkentették a stratégiai bizonytalanságot a jövőbeli árakat és a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjármű-modellek piaci bevezetésének időpontját illetően, hozzájárultak a fent említett közös terv végrehajtásához.
- 234 Másodszor, a megtámadott határozat (144) preambulumbekzdésében ismertetett, a versenytársak között 2005. február 3-án és 4-én Lyonban (Franciaország) a székhely alsóbb szintjén tartott találkozóra vonatkozó bizonyítékok azt támasztják alá, hogy e találkozó során *[bizalmas]* tájékoztatta a többi gyártót, köztük a Scaniát, az általa gyártott egyik tehergépjármű-modell árának 5%-os jövőbeli emeléséről. Meg kell jegyezni, hogy a felperesek azt állították, hogy ez az információ a fent említett találkozó időpontjában a nyilvánosság számára hozzáférhető volt, és hogy ezen állítás alátámasztására a válasz szakaszában, néhány nappal a tárgyalást megelőzően benyújtottak egy szakfolyóiratot, amelynek elektronikus változata 2005. február 4-én került kiadásra. E bizonyíték elfogadhatóságától függetlenül a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a fent említett cikk nem bizonyítja a felperesek állításának megalapozottságát, mivel a *[bizalmas]* által a 2005. február 3-i és 4-i találkozáson közölt információ terjedelme szélesebb volt, mint a fent említett cikkben foglalt információ terjedelme, amely cikk a *[bizalmas]* tehergépjármű-modell árának emelésére kizárólag az Egyesült Királyság piaca vonatkozásában hivatkozott.
- 235 A *[bizalmas]* által a 2005. február 3-án és 4-én a székhely alsóbb szintjén tartott találkozón közölt árképzési információ azt bizonyítja, hogy az ilyen szintű információcserék – függetlenül attól, hogy azok a versenyszabályok megsértésének minősülnek-e – hozzájárultak a fenti 230. pontban ismertetett közös terv megvalósításához, mivel bizonyítja, hogy ezek az információcserék a tehergépjárművek árazásával kapcsolatos kérdésekre is vonatkoztak, és nem csupán műszaki kérdésekre.
- 236 Harmadszor, a *[bizalmas]* belső, a megtámadott határozat (146) preambulumbekzdésében bemutatott, a versenytársak között 2005. július 4-én és 5-én tartott találkozóra vonatkozó, az említett vállalkozás székhelyének alsóbb szintjéhez tartozó F. által küldött elektronikus leveléből kitűnik, hogy a székhely alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók, köztük a Scania székhelyének munkavállalói, információkat cseréltek többek között az Euro 4 és Euro 5 környezetvédelmi

szabványoknak megfelelő tehergépjármű-modellek piacra való bevezetésének időpontjára vonatkozóan. Például a fent említett levélben F. arról tájékoztatta kollégáit, hogy a 2005. július 4-én és 5-én tartott találkozó során kiderült, hogy a Scania „az Euro 4 [szabványnak] megfelelő motorok teljes skáláját (és néhány, az Euro 5 [szabványnak] megfelelő motort a [bizalmas] eseményen fogja bemutatni”, valamint arról, hogy már 2000 megrendelést adtak le az Euro 4 szabványnak megfelelő motorokra a Scaniánál. Példaként F. tájékoztatta a kollégáit arról is, hogy a [bizalmas] által a fent említett találkozó során szolgáltatott információk szerint az Euro 5 szabvány bevezetésével kapcsolatos áremelést ügyfelei nem vitatták, és hogy az e szabványnak megfelelő 6000 tehergépjárművet már értékesítettek. A 2005. július 4-én és 5-én tartott találkozón a székhely alsóbb szintjén történő információcsere szintén azt bizonyítja, hogy a székhely alsóbb szintjén történő információcserék hozzájárultak a fenti 230. pontban ismertetett közös terv megvalósításához, mivel bizonyítja, hogy az említett információcserék a speciális környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjármű-modellek piacra lépésének időpontjával kapcsolatos kérdésekre is vonatkoztak.

- 237 Negyedszer emlékeztetni kell arra, hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintjének résztvevői ugyanazon vállalkozások munkavállalói voltak, hogy a székhely alsóbb szintjén tartott találkozók időbeli szempontból átfedésben voltak a két másik szinten tartott találkozókkal, és hogy a székhely alsóbb szintjének munkavállalói és a német szintű munkavállalók között kapcsolat állt fenn (lásd a fenti 218. és 229. pontot).
- 238 E tényezők alapján meg kell állapítani, hogy a székhely alsóbb szintjén történt információcserék hozzájárultak a fenti 230. pontban ismertetett közös terv megvalósításához, következésképpen a Bizottság megalapozottan vette azokat figyelembe az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó következtetéshez.
- 239 A fenti megfontolásokra tekintettel a jelen jogalapot el kell utasítani.

c) A negyedik jogalapról, amely az indokolási kötelezettség megsértésén, valamint az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felperesek megállapodást kötöttek, vagy összehangolt magatartást folytattak szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozóan

- 240 A felperesek által a jelen jogalap keretében előadott érvelés három részre osztható, amelyeket az alábbiakban vizsgálunk meg.

1) A negyedik jogalap első részéről, amely az indokolási kötelezettség megsértésén alapul

- 241 A felperesek úgy érvelnek, hogy a megtámadott határozatban szereplő érvelés nem teszi lehetővé számukra a nekik betudott jogsértés jellegének és kiterjedésének megértését. Egyrészt ugyanis a megtámadott határozat 1. cikkéből kitűnik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felperesek többek között azáltal követtek el jogsértést, hogy összehangolták az Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítését, és hogy e magatartás *ipso iure* jogsértésnek minősül. Másrészt úgy tűnik, hogy a megtámadott határozat (243) és (321) preambulumbekzdésében azt is állítják, hogy a fent említett egyeztetéssel kapcsolatos tények az árakra és bruttó árakra vonatkozó állítólagos kartellhez „kapcsolódnak”, valamint „kiegészítik” azt, és ezáltal azt sugallják, hogy a technológiák bevezetésének időpontjáról szóló puszta információcsere önmagában nem minősül jogsértésnek.

- 242 A felperesek megállapítják, hogy a Bizottság érvelésében rejlő ezen inkoherenca az EUMSZ 296. cikk megsértésének minősül, és ennek alapján a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni.
- 243 A felperesek azt is kifogásolják, hogy a Bizottság nem fejtette ki azokat az indokokat, amelyek miatt a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozó információcsere cél általi jogsértésnek minősül.
- 244 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.
- 245 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 296. cikk második bekezdésében előírt indokolási kötelezettség olyan lényeges eljárási szabálynak minősül, amelyet külön kell választani az indokolás megalapozottságának kérdésétől, amely a vitatott jogi aktus érdemi jogszerűségére vonatkozik. E megközelítésben a megkövetelt indokolást a kérdéses jogi aktus jellegéhez kell igazítani, és abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie a jogi aktust meghozó intézmény érvelésének oly módon, hogy az érdekelt megismerhessék a meghozott intézkedés indokait, a hatáskörrel rendelkező bíróság pedig gyakorolhassa felülvizsgálati jogkörét. Különösen, ami az egyedi határozatok indokolását illeti, az azok indokolására vonatkozó kötelezettség célja – a bírósági felülvizsgálat lehetővé tételén kívül – így az érintett részére elegendő tájékoztatás biztosítása annak eldöntéséhez, hogy a határozat adott esetben valamely, az érvényességének vitatását lehetővé tevő hibában szenved-e (lásd: 2019. november 7-i Campine és Campine Recycling kontra Bizottság ítélet, T-240/17, nem tették közzé, EU:T:2019:778, 321. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 246 Egyébként az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére, valamint a jogi aktus címzettje, illetve a jogi aktus által az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem követelmény az indokolással szemben, hogy a releváns tény- és jogkérdések minden részletére kitérjen, mivel nem csupán szövege, hanem egyben kontextusa, valamint a tárgyra vonatkozó jogszabályok összessége alapján döntendő el az a kérdés, hogy a jogi aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk követelményeinek (lásd: 2019. november 7-i Campine és Campine Recycling kontra Bizottság ítélet, T-240/17, nem tették közzé, EU:T:2019:778, 322. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 247 Ezenkívül az EUMSZ 296. cikkben előírt indokolási kötelezettség megköveteli, hogy a határozat alapjául szolgáló érvelés világos és egyértelmű legyen. Ily módon az indokolásnak logikusnak kell lennie, és különösen nem tartalmazhat olyan belső ellentmondást, amely megakadályozza a jogi aktus indokainak megfelelő megértését (lásd: 2011. szeptember 29-i Elf Aquitaine kontra Bizottság ítélet, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 151. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 248 A jelen ügyben a megtámadott határozatnak a „Verseny korlátozása” című 7.2.3 pontjában található (236) preambulumbekkezdésében a Bizottság megállapította, hogy a jelen ügyben a versenyellenes magatartás célja az EGT területén belüli verseny korlátozása volt.
- 249 A megtámadott határozat (237) preambulumbekkezdésében a Bizottság kifejtette, hogy a jelen ügyben a megállapodások és összehangolt magatartások összességének fő eleme, amelyet versenykorlátozásnak lehet minősíteni, a bruttó árak és áremelések – az árakkal, az időponttal és a kibocsátási szabványoknak megfelelő új tehergépjármű-modellek piacra lépéséből eredő többletköltségekkel összefüggő kapcsolattartás révén történő – összehangolása, valamint a versenyre vonatkozó érzékeny információk cseréje révén valósult meg.

- 250 A megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének b) pontjában a Bizottság megjegyezte, hogy a Scania megállapodásokat kötött és/vagy egyeztetett a versenytársakkal a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítését és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítását illetően.
- 251 A megtámadott határozat (239) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy azon megállapodások és összehangolt magatartások összessége, amelyekben a Scania részt vett, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenykorlátozásra irányult, és lehetővé tette a vállalkozások számára, hogy árképzési stratégiájukat a versenytársaktól kapott információk fényében alakítsák ki.
- 252 A megtámadott határozat (243) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette, hogy a felperesek azáltal, hogy megvitatták az új környezetvédelmi szabványok bevezetésének időpontját és az új technológia által okozott többletköltségeket, információkat kaptak versenytársaik bruttó árszintre vonatkozó szándékairól. A Bizottság magyarázatai szerint az új környezetvédelmi technológia bevezetésével kapcsolatos költségek áthárítása az érintett tehergépjármű-modellek bruttó árának változását eredményezte. A felek ismerték azt az időpontot, amelytől kezdve az új modelleket (amelyek vonatkozásában a többletköltségeket áthárítják) felveszik a versenytársak bruttó árjegyzékébe, mivel ismerték ezen új modellek piacra lépésének időpontját. Következésképpen a Bizottság szerint a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő új tehergépjármű-modellek piacra lépésének időpontjával kapcsolatos megbeszélések és megállapodások a feleknek a bruttó árakra és áremelésekre vonatkozó összejátszásához kapcsolódó és azokat kiegészítő jellegűek voltak.
- 253 Továbbá a megtámadott határozat „Egységes és folyamatos jogsértés” című 7.2. pontjában található (315)–(350) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a Bizottság megállapította, hogy a Scania megsértette az EUMSZ 101. cikket és az EGT-Megállapodás 53. cikkét, amit a Bizottság egységes és folyamatos jogsértésnek minősített, amely a közepes és nehéz tehergépjárművek EGT-n belüli árazását és bruttó áremelését, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítését és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítását illető összejátszásra irányuló kapcsolatokról állt. A Bizottság szerint ezeknek az összejátszásra irányuló kapcsolatoknak az volt a céljuk, hogy korlátozzák a versenyt azáltal, hogy csökkentik a versenytársak közötti stratégiai bizonytalanság szintjét a jövőbeli árak, a bruttó áremelések, az időzítés és a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő tehergépjármű-modellek bevezetésével kapcsolatos költségek áthárítása tekintetében (a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdése).
- 254 A megtámadott határozat (321) preambulumbekzdésében a Bizottság megismételte a megtámadott határozat (243) preambulumbekzdésében kifejtett elemzését, amely szerint a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő új tehergépjármű-modellek piacra lépésének időpontjával kapcsolatos megbeszélések és megállapodások a feleknek a bruttó árakra és áremelésekre vonatkozó összejátszásához kapcsolódó és azokat kiegészítő jellegűek voltak.
- 255 Végül emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat 1. cikke értelmében:
„A Scania következő jogi személyei a közepes és nehéz tehergépjárművek tekintetében az EGT-ben alkalmazott bruttó árakra és áremelésekre, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítására vonatkozóan az

alábbi időszakokban összejátszva megsértették az EUMSZ 101. cikket és az EGT-Megállapodás 53. cikkét: [...]”

- 256 Egyrészt a megtámadott határozat fent hivatkozott ismertetéséből kitűnik, hogy a felperesek állításával ellentétben a Bizottság abban nem minősítette az EUMSZ 101. cikkbe ütköző különálló jogsértésnek a kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozó egyeztetést. Ezzel szemben egyértelmű, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a fent említett összehangolás egységes és folyamatos jogsértés részét képezte, amelynek egységes versenyellenes célja az EGT területén a közepes és nehéz tehergépjárművek piacán fennálló verseny korlátozása volt.
- 257 Másrészt többek között a megtámadott határozat (236), (237), (239), (243) és (321) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésével kapcsolatos információcserék összefüggtek a bruttó árakra és áremelésekre vonatkozó információcserékkel és kiegészítették azokat, valamint hogy lényegében ezen információcserék összessége lehetővé tette az érintett vállalkozások számára, hogy árképzési stratégiájukat a versenytársak által kapott információk függvényében alakítsák ki, ami a verseny cél általi korlátozásának minősül.
- 258 A fenti megfontolásokból következik, hogy a megtámadott határozatban található indokolás világosan és egyértelműen ismerteti a Bizottság érvelését, lehetővé téve ezáltal a Törvényszék számára azt, hogy felülvizsgálati jogkörét gyakorolni tudja. Egyébiránt a felperesek Törvényszék előtt előadott érvelésének tartalma és részletessége azt bizonyítja, hogy a megtámadott határozat indokolása lehetővé tette számukra, hogy azt a Törvényszék előtt hatékonyan vitassák.
- 259 A fentiek alapján a jelen jogalap első részét el kell utasítani.
- 2) A negyedik jogalap második, az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének általt történő téves alkalmazására vonatkozó részéről, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felperesek megállapodást kötöttek, vagy összehangolt magatartást tanúsítottak a kibocsátást szabályozó technológiák piacra való bevezetésének időzítését illetően*
- 260 A felperesek vitatják a Bizottság azon értékelését, amely szerint megállapodást kötöttek, vagy összehangolt magatartást tanúsítottak a kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozóan.
- 261 E tekintetben a felperesek megjegyzik, hogy a tehergépjármű-motorok Euro szabványoknak való megfelelésére vonatkozó kötelezettség a tehergépjármű-gyártók előtt ismert európai szabályozásból következik, és nem innovációs versenyből ered.
- 262 A felperesek azt is előadják, hogy a Scania mindig is, még az európai szabályozásban előírt határidők alkalmazása előtt megfelelt a különböző Euro kibocsátási szabványoknak, és a gyártását általában körülbelül hat vagy hét évvel az említett szabályozásban az említett szabványoknak megfelelő technológiák bevezetésére vonatkozóan előírt határidő előtt tervezték meg. A felperesek szerint ez a tény nem egyeztethető össze a Bizottság azon álláspontjával, amely szerint a Scania a versenytársaival olyan megállapodást kötött, illetve olyan összehangolt magatartást tanúsított, amely az Euro szabványoknak megfelelő technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozott.

- 263 A felperesek arra a körülményre is hivatkoznak, hogy a kibocsátást szabályozó technológiák piaci bevezetésének időpontjai jelentősen eltérnek az egyes tehergépjármű-gyártók esetében, ami megkérdőjelezi az egyeztetés fennállását ezen időpontokat illetően.
- 264 A felperesek azt is vitatják, hogy a megtámadott határozatban ismertetett információcserék azt bizonyítják, hogy a felperesek megállapodást kötöttek, vagy részt vettek az új kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésére vonatkozó összehangolt magatartásban.
- 265 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.
- 266 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a „megállapodás”, a „vállalkozások társulásai által hozott döntés” és az „összehangolt magatartás” fogalmai szubjektív szempontból az összejátszás azonos jellegű formáit jelenítik meg, és csak intenzitásuk, valamint megjelenési formájuk vonatkozásában különböztethetők meg egymástól (lásd: 2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 23. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 267 Az összehangolt magatartás fogalmával kapcsolatban a Bíróság megállapította, hogy az ilyen magatartás egyfajta egyeztetést jelent a vállalkozások között, amelyek nem kötnek kifejezetten megállapodást, ám azt tudatosan helyettesítik olyan egymás közötti gyakorlati együttműködéssel, amely veszélyezteti a versenyt (lásd: 2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 268 Az egyeztetés és az együttműködés összehangolt magatartásnak minősülő kritériumait – amelyek távolról sem foglalják magukban egy igazi terv kidolgozását – a Szerződés versenyjogi rendelkezéseinek azon alapvető kiindulópontjára tekintettel kell értelmezni, amely szerint minden gazdasági szereplőnek önállóan kell meghatároznia a belső piacon folytatni kívánt politikáját, valamint ügyfeleivel szemben tanúsítandó kereskedelmi politikáját (lásd: 1998. május 28-i Deere kontra Bizottság ítélet, C-7/95 P, EU:C:1998:256, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 119. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 269 Bár ez az önállósági követelmény nem zárja ki azt, hogy a piaci szereplők racionálisan alkalmazkodjanak a versenytársaik megfigyelt vagy várható magatartásához, azt szigorúan tiltja, hogy ezek a szereplők közvetlenül vagy közvetve felvegyék egymással a kapcsolatot annak érdekében, hogy egy tényleges vagy lehetséges versenytárs piaci magatartását befolyásolják, vagy hogy az ilyen versenytársnak felfedjék az általuk elhatározott vagy tanúsítani kívánt piaci magatartást, amennyiben e kapcsolat célja vagy hatása olyan versenyfeltételek teremtése, amelyek – figyelembe véve a kínált termékek vagy szolgáltatások jellegét, a vállalkozások jelentőségét és számát, továbbá az érintett piac volumenét – nem felelnek meg a szóban forgó piacon szokásos feltételeknek (lásd: 1998. május 28-i Deere kontra Bizottság ítélet, C-7/95 P, EU:C:1998:256, 87. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 120. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 270 Így a Bíróság megállapította, hogy a versenytársak közötti információcsere ellentétesnek bizonyulhat a versenyszabályokkal, amennyiben az érintett piac működését illetően a bizonytalanság fokát csökkenti vagy megszünteti, amelynek következménye a vállalkozások közötti verseny korlátozása (lásd: 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 121. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 271 A jelen esetben emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének b) pontjában a Bizottság kijelentette, hogy a Scania megállapodásokat kötött és/vagy egyeztetett a versenytársakkal a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előirt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítését és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítását illetően. A Bizottság ezen állítása több, a megtámadott határozatban ismertetett és annak megalapozottságát alátámasztó bizonyítékon alapul.
- 272 Először is utalni kell a vezető szervek szintjén 1998. április 6-án Brüsszelben (Belgium) tartott találkozó jegyzőkönyvére, amelyet a megtámadott határozat (103) preambulumbekzdése ismertet. E jegyzőkönyv egyértelműen bizonyítja, hogy e találkozó résztvevői információkat cseréltek az Euro 3 szabványnak megfelelő tehergépjármű-modellek áráról, valamint bevezetésük időzítéséről, és megállapodtak abban, hogy nem vezetnek be az e szabványnak megfelelő technológiát, mielőtt e bevezetés kötelezővé válna. A fent említett jegyzőkönyv azt is bizonyítja, hogy a találkozó résztvevői információkat cseréltek az új technológia bevezetésének az árakra gyakorolt hatásáról. Mivel az említett jegyzőkönyv „[bizalmas] valamennyi tagjára” utal, arra lehet következtetni, hogy a Scania részt vett a fent említett 1998. április 6-i találkozáson.
- 273 Másodszor a Törvényszék a vezető szervek szintjén 2003. április 10-én és 11-én Göteborgban (Svédország) tartott találkozóra hivatkozik, amelyen a Scania részt vett, és amelyet a megtámadott határozat (127) preambulumbekzdése ismertet. Az e találkozáson részt vevő [bizalmas] képviselője által készített és az említett preambulumbekzdésben ismertetett, kézzel írott feljegyzések azt bizonyítják, hogy a résztvevők információkat cseréltek az árakról és az Euro 4 szabványnak megfelelő technológiák bevezetéséről. E feljegyzések szerint:
- „[Bizalmas] 2004. októberi Euro 4 értékesítései. [bizalmas]/Scania korábban be tudja vezetni, de nem kívánja. Mindannyian megállapodnak abban, hogy bevezetik [bizalmas] »Értékesítések bevezetése«.”
- 274 A 2003. április 10-i és 11-i, a fenti 273. pontban hivatkozott találkozó tartalmát a [bizalmas] által 2003. május 8-án a versenytársaknak – köztük a Scaniának – küldött telefax teszi egyértelművé, amelyet a megtámadott határozat (128) preambulumbekzdése ismertet, és amely a következőket tartalmazza:
- „Göteborgi találkozóink során az Euro 4 előírás piaci bevezetéséről tárgyaltunk. Kezdeményeztem e kérdés megvitatását [G.] munkatársunkkal. Bár [bizalmas] kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy minden ígretünket betartjuk, elfogadja a 2004 szeptemberében történő piaci bevezetést [bizalmas]. Teljesen egyértelmű, hogy azt ezen időpont előtt nem forgalmazhatjuk. Feltételezem, hogy továbbra is mindannyian egyetértünk, és tartjuk magunkat ehhez az időponthoz. Ha bármilyen okból nem vagytok erre képesek, erről, kérlek, faxüzenet útján tájékoztassatok.”
- 275 A felperesek a [bizalmas] magyarázatára hivatkoztak a közigazgatási eljárás során, amely szerint a fenti 273. pontban hivatkozott feljegyzések nem a tehergépjármű-gyártók közötti megállapodáshoz kapcsolódtak, hanem csak azt jelezték, hogy mindenki tényként fogadta el, hogy az Euro 4 szabványnak megfelelő motorokat valószínűleg nem vezetnek be 2004 szeptembere [bizalmas] előtt. Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy e magyarázatok, amelyeket utólag nyújtottak be, és amelyek ellentmondanak a [bizalmas] képviselője jegyzetei és a 2003. május 8-i fax világos szövegének, amelyek bizonyítják, hogy a versenytársak megállapodtak az Euro 4 szabványnak megfelelő motorok 2004. szeptemberi bevezetésében, nem meggyőzőek.

276 Harmadszor, a *[bizalmas]* képviselője, H. által 2004. szeptember 16-án a versenytársaknak – köztük a Scaniának – küldött elektronikus levélre kell hivatkozni, amelyben kifejtette azon döntését, hogy nem vesz részt a vezető szervek szintjén Hannoverben (Németország) tartott találkozón. Az említett, a megtámadott határozat (138) preambulumbekzdésében ismertetett elektronikus levél a következőket tartalmazta:

„E döntés oka a csalódottság. Elfogadhatatlannak találok egyes kollégáinknak (különösen az egyiküknek) az Euro 4-re és az Euro 5-re vonatkozó kommunikáció során tanúsított magatartását, valamint azt, ahogy e kollégák megpróbálták veszélyeztetni a tehergépjármű-ágazat és különösen egyes kollégák imázsát [...]”.

277 *[Bizalmas]* a közigazgatási eljárás során előadott és a megtámadott határozat (138) preambulumbekzdésében ismertetett szóbeli nyilatkozatban kifejtette, hogy a versenytársakkal megállapított időpont – azaz 2004 szeptembere (lásd a fenti 273. és 274. pontot) – előtt bevezette az Euro 4 szabványnak megfelelő technológiát, valamint hogy ebből eredt a *[bizalmas]* képviselője által ezen elektronikus levélben kifejezett elégedetlenség. Az ügy irataiból kitűnik, hogy ezen esetet követően a vezető szervek szintjén megszűntek az információcserék (a megtámadott határozat (138) preambulumbekzdése).

278 A *[bizalmas]* képviselőjének a fenti 276. pontban ismertetett, a fenti 273. és 274. pontban bemutatott bizonyítékok fényében értelmezett elektronikus levele a versenytársak – köztük a Scania – közötti, az Euro 4 szabványnak megfelelő technológiák piaci bevezetésének időpontjára vonatkozó megállapodás létezését bizonyítja.

279 A felperesek *[bizalmas]* képviselőjének – a fenti 276. pontban ismertetett elektronikus levél szerzőjének – eskü alatt tett nyilatkozatára hivatkoztak, amelyben ez utóbbi kifejtette, hogy ezt az elektronikus levelet a *[bizalmas]* és *[bizalmas]* közötti feszültségek miatt küldte, valamint hogy semmilyen megállapodás nem állt fenn a tehergépjármű-gyártók között az Euro 4 szabványnak megfelelő motorok bevezetésének időpontjára vonatkozóan. A felperesek szerint a fent említett eskü alatt tett nyilatkozatot megerősíti az a tény, hogy *[bizalmas]* és képviselője egyáltalán nem reagált arra, hogy a Scania bejelentette az Euro 4 szabványnak megfelelő első motorjának piaci bevezetését egy 2004. március 31-i sajtótájékoztatón. A felperesek szerint feltételezhető, hogy ha a gyártók az Euro 4 szabványnak megfelelő technológia bevezetésének időzítéséről szóló megállapodást kötöttek volna, *[bizalmas]* képviselője ugyanúgy reagált volna a Scania bejelentésével kapcsolatban.

280 A felperesek ezen érvelése nem tűnik meggyőzőnek.

281 Egyrészt, ami a fent említett eskü alatt tett nyilatkozatot illeti, azt a fenti 276. pontban ismertetett elektronikus levél szerzője több évvel a releváns események után tette, a közigazgatási eljárás céljából, ennél fogva pedig *in tempore suspecto*. Ennél fogva tartalma nem kérdőjelezheti meg az eseményekkel egyidejű és objektívabb bizonyítékok, mint a fenti 274. pontban ismertetett fax bizonyító erejét, valamint *[bizalmas]* fenti 277. pontban hivatkozott nyilatkozatának bizonyító erejét (lásd ebben az értelemben: 2006. szeptember 27-i Archer Daniels Midland kontra Bizottság ítélet, T-59/02, EU:T:2006:272, 277. pont; 2008. július 8-i Lafarge kontra Bizottság ítélet, T-54/03, nem tették közzé, EU:T:2008:255, 379. pont; 2012. június 29-i E.ON Ruhrgas és E.ON kontra Bizottság ítélet, T-360/09, EU:T:2012:332, 201. pont). Mindezek a bizonyítékok alátámasztják, hogy a tehergépjármű-gyártók között megállapodás jött létre az Euro 4 szabványnak megfelelő technológia bevezetésének időpontját illetően.

- 282 Másrészt a Scania 2004. március 31-i sajtótájékoztatójára alapított érvet illetően meg kell állapítani, hogy a felperesek által benyújtott sajtóközlemény, amely egyáltalán nem támasztja alá állításukat, az Euro 4 szabványnak megfelelő 420 lóerős (*horse power*) motorok 2004 szeptemberében történő bevezetését jelentette be, amely időpont egybevághat azzal az időponttal, amelyben a versenytársak a 2003. április 10-i és 11-i göteborgi találkozón megállapodtak (lásd a fenti 273. és 274. pontot).
- 283 Negyedszer, a Törvényszék a versenytársak – köztük a Scania DE – között 2004. december 2. és 8. között a 2005. évre előírányzott áremelések tárgyában történt információcserékre hivatkozik (a megtámadott határozat (140) preambulumbekzdése). Ebben az összefüggésben [*bizalmas*] jelezte, hogy 5410 eurót számláz az „Euro 3-ról Euro 4-re” való áttérésért.
- 284 Amint az a megtámadott határozat (141) preambulumbekzdéséből kitűnik, 2004. december 2-án a Scania DE egyik képviselője elektronikus levelet küldött a versenytárs vállalkozások munkavállalóinak, amelyben azt kérdezte, hogy mikor és milyen áron szállítják a 4. és 5. szabványnak megfelelő motorokat. A [*bizalmas*] képviselője a kért információk közlésével válaszolt, és többek között jelezte, hogy az Euro 4 szabványnak, illetve az Euro 5 szabványnak megfelelő motorokra vonatkozó kiegészítő ár 11 500 euró, illetve 14 800 euró. 2004. december 17-én B. továbbította az összegyűjtött információkat a versenytársaknak (a megtámadott határozat (142) preambulumbekzdése).
- 285 Ötödször, hivatkozni kell a megtámadott határozat (149) preambulumbekzdésében ismertetett 2005. szeptember 12-i találkozóra, amelynek tárgya többek között az „Euro 4/5 helyzet” és a „2006-ra előírányzott áremelések” voltak. A kézzel írott jegyzetekből kitűnik, hogy e találkozó során a versenytársak – köztük a Scania DE képviselője, I. – információkat cseréltek az Euro 4 és Euro 5 szabványoknak megfelelő tehergépjármű-modellek piacai bevezetésének időpontjáról, valamint azok árazásáról.
- 286 Hatodszor, egy 2009. július 21-én kelt, a megtámadott határozat (180) preambulumbekzdésében ismertetett elektronikus levélre kell hivatkozni, amelyben [*bizalmas*] egyik munkavállalója azt javasolta, hogy a következő pontot vegyék fel a versenytársak közötti, a Scania DE által szervezett találkozó napirendjére, amelyet 2009. szeptember 17-én és 18-án kívántak megtartani: „Euro VI – tudom – szabad-e, és akarunk-e erről beszélni?”
- 287 A megtámadott határozat (181) preambulumbekzdése hivatkozik a fenti 286. pontban említett, 2009. szeptember 17-i és 18-i találkozóra. A fenti preambulumbekzdésben bemutatott, a felperesek által nem vitatott bizonyítékokból kitűnik, hogy a versenytársak információkat cseréltek az Euro 6 szabványnak megfelelő technológia bevezetésének időpontjáról, valamint a 2010-ra előírányzott áremelésekről.
- 288 A fenti 272–287. pontban bemutatott bizonyítékokból és tényekből kitűnik, hogy a Bizottság jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy a Scania megállapodásokat kötött és/vagy egyeztetett a versenytársakkal a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítését és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítását illetően.
- 289 E következtetést nem kérdőjelezi meg a felpereseknek a fenti 261–263. pontban ismertetett érvelése. Közelebbről meg kell jegyezni, hogy az Euro szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó szabványok bevezetésének időpontjaira vonatkozó európai szabályozás csak az említett előírások bevezetésének határidejére vonatkozott (lásd a megtámadott határozat

(6) preambulumbekzdését), és nem kötelezte arra a tehergépjármű-gyártókat, hogy cseréljenek információkat az e szabványoknak megfelelő termékek bevezetésének időzítését illetően. Egyébiránt az a körülmény, hogy a Scania több évvel az európai szabályozásban az egyes Euro szabványok bevezetésére előírt határidő előtt megtervezte a gyártását, nem bizonyítja, hogy nem vett részt a többi tehergépjármű-gyártóval folytatott egyeztetésben. Hasonlóképpen az a tény, hogy a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák piaci bevezetésének időpontjai eltérnek a tehergépjármű-gyártók között, szintén nem bizonyítja az egymás közötti információcserék hiányát, mivel ezen információcserék lehetővé tették számukra, hogy megismerjék versenytársaik terveit.

290 A fenti megfontolások alapján a jelen jogalap második részét el kell utasítani.

3) A negyedik jogalap harmadik, arra alapított részéről, hogy a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozó információcserék nem minősülnek cél általi jogsértésnek

291 A felperesek úgy érvelnek, hogy az iratok között szereplő bizonyítékok legfeljebb azt mutatják, hogy a felek kivételesen megosztottak információkat a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítéséről. Márpedig e ritka információcserék nem minősülnek cél általi jogsértésnek. A felperesek szerint a megtámadott határozat nem bizonyítja, hogy a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozó információcsere jellegénél fogva úgy tekinthető, mint amely káros a rendes verseny megfelelő működésére, anélkül hogy meg kellene vizsgálni annak hatásait.

292 A felperesek szerint ugyanis nehéz megérteni, hogy a bevezetési időpontokra vonatkozó információcsere milyen módon eredményezhetné akár a legcsekélyebb késedelmet vagy versenykorlátozó hatást a szóban forgó új technológia kínálatát illetően, mivel először is egy új kibocsátásszabályozó technológia műszaki fejlesztése nagyjából hat vagy hét évig tart, másodsor, minden gyártónak az Euro szabványoknak megfelelő új motorokat kellett terveznie, és a szóban forgó technológiákat az európai jogszabályokban előírt határidők előtt vezették be, harmadszor pedig gyakorlatilag nem volt kereslet az Euro szabványoknak megfelelő tehergépjárművekre e szabványok kötelezővé válását megelőzően. A felperesek szerint nyilvánvaló, hogy az információcserének nem az volt a célja, hogy „késleltesse” a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetését.

293 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.

294 Emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének b) pontjában és (239) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy azon megállapodások és összehangolt magatartások összességének célja, amelyekben a Scania részt vett, és amelyek között szerepeltek a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésével és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárításával kapcsolatos megállapodások és összehangolt magatartások, az EUMSZ 101. cikk értelmében vett versenykorlátozás volt, és az lehetővé tette a vállalkozások számára, hogy árképzési stratégiájukat a versenytársaktól kapott információk fényében alakítsák ki. Egyébiránt a megtámadott határozat (243) és (321) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette, hogy a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő új tehergépjármű-modellek piacra lépésének időpontjával kapcsolatos megbeszélések és megállapodások a feleknek a bruttó árakra és áremelésekre vonatkozó összejátszásához kapcsolódó és azokat kiegészítő jellegűek voltak. Fontos emlékeztetni arra is, hogy a Bizottság olyan egységes és folyamatos jogsértés fennállását állapította meg, amelynek

célja a verseny korlátozása a közepes és nehéz tehergépjárművek piacán az EGT-ben, és amely többek között a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelkedését illetően a felek közötti stratégiai bizonytalanság fokát csökkentő magatartásokból állt (a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdése).

- 295 A fentiekből következik, hogy a felperesek fenti 291. és 292. pontban ismertetett érvelése téves előfeltételezések sorozatán alapul.
- 296 Amint azt ugyanis a Törvényszék már kiemelte, a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozó információcseréket a Bizottság nem minősítette teljes egészében jogsértésnek. Hasonlóképpen, ezeket az információcseréket nem elszigetelten minősítették cél általi versenykorlátozásnak, hanem azokat más összejátszásra irányuló magatartásokkal együtt vették figyelembe. A megtámadott határozat (239) preambulumbekzdésében „a megállapodások és összehangolt magatartások ezen összességét” minősítették cél általi versenykorlátozásnak, amely lehetővé tette a résztvevők számára, hogy árképzési stratégiájukat a versenytársaktól kapott információk fényében alakítsák ki.
- 297 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó következtetése nem azon a megállapításon alapul, hogy a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésével kapcsolatos megállapodások és összehangolt magatartások akadályt jelentettek az új technológiák kínálatában, amint azt a felperesek fenti 292. pontban ismertetett érvelése sugallja. A Bizottság következtetése azon a megállapításon alapul, hogy ezek az összejátszásra irányuló magatartások kiegészítik az árakra és a bruttó árak emelésére vonatkozó összejátszásra irányuló magatartásokat. A versenytársak közötti információcsere megtámadott határozatban bemutatott tartalmából kitűnik, hogy a tehergépjármű-motorok Euro szabványoknak való megfelelését biztosító technológiák bevezetése hatással lehetett az érintett tehergépjármű-modellek árára, és ezen árak emelkedéséhez vezethetett. A versenytársak egymás között nem csupán az időzítést vitatták meg, hanem az új technológia bevezetésével kapcsolatos költségek áthárítását is. Ennélfogva a Bizottság megalapozottan állapította meg a megtámadott határozat (243) és (321) preambulumbekzdésében, hogy a versenytársak azáltal, hogy megvitatták az új technológiák bevezetésének időpontját és az általuk okozott többletköltségeket, tudomással bírtak a tervezett bruttó árak szintjéről és e bruttó árak emelésének időzítéséről. Ebből következik, hogy a felperesek fenti 292. pontban ismertetett érvelése a megtámadott határozat téves értelmezésén alapul, és hatástalan.
- 298 Ami azt a kérdést illeti, hogy a tehergépjármű-gyártók közötti olyan információcsere, amely lehetővé teszi számukra, hogy tudomást szerezzenek a versenytársaik bruttó árainak tervezett szintjéről és e bruttó árak emelésének időzítéséről, cél általi versenykorlátozásnak minősül-e, azt nem érinti a felperesek által a jelen jogalap keretében előadott érvelés, amely – amint azt a Törvényszék már megjegyezte – azon a téves értelmezésen alapul, amely szerint a Bizottság az új technológiák kínálatának megakadályozását rótta fel az említett gyártóknak (lásd a fenti 297. pontot). Mindenesetre emlékeztetni kell arra, hogy a versenytársak közötti információcsere ellentétesnek bizonyulhat a versenyszabályokkal, amennyiben az érintett piac működését illetően a bizonytalanság fokát csökkenti vagy megszünteti, amelynek következménye a vállalkozások közötti verseny korlátozása. Különösen versenyellenes célúnak kell tekinteni az olyan információcserét, amely alkalmas arra, hogy megszüntesse az érdekelt felek bizonytalanságát a

piaci magatartás érintett vállalkozások által végrehajtani kívánt változtatásának időpontját, mértékét és módszereit illetően (lásd: 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 122. pont).

- 299 A jelen ügyben a fenti 298. pontban ismertetett ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell állapítani, hogy a versenytársak közötti olyan információcsere, amely lehetővé teszi számukra, hogy információkat szerezzenek a tervezett bruttó árak szintjéről és e bruttó árak emelésének időzítéséről, elosztatva ezzel az általuk követendő jövőbeli magatartásra vonatkozó bizonytalanságot, cél általi versenykorlátozásnak minősül (lásd ebben az értelemben: 2013. szeptember 16-i Mamoli Robinetteria kontra Bizottság ítélet, T-376/10, EU:T:2013:442, 72. pont).
- 300 A fenti megfontolásokra tekintettel a jelen jogalap harmadik részét el kell utasítani. Következésképpen e jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

d) Az ötödik, az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazására alapított jogalapról, hogy a Bizottság a német szintű információcsereket „cél általi” jogsértésnek minősítette

1) Előzetes észrevételek

- 301 A felperesek azt állítják, hogy a Bizottság nem terjesztett elő pontos és egybevágó bizonyítékokat arra vonatkozóan, hogy a német szintű információcsere a verseny megfelelő akadályát képezte ahhoz, hogy azt a 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet (C-67/13 P, EU:C:2014:2204) értelmében vett „cél általi” korlátozásnak lehessen minősíteni.
- 302 A felperesek azt állítják, hogy a német szinten kicserélt információk tartalmának, céljainak, gazdasági és jogi hátterének elemzéséből kitűnik, hogy a Bizottság által végzett „cél általi” értékelés téves jogalkalmazást vagy nyilvánvaló mérlegelési hibát tartalmaz.
- 303 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.
- 304 Emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy először is, a Scania megállapodásokat kötött és/vagy egyeztetett a vitarendezési eljárásban részt vevő felekkel a bruttó árak és a bruttó árjegyzékek tervezett módosításairól és e változások időzítéséről, valamint esetenként a nettó árak tervezett módosításairól vagy az ügyfeleknek nyújtott engedmények módosításairól, másodsor pedig, hogy a Scania megállapodásokat kötött és/vagy egyeztetett a vitarendezési eljárásban részt vevő felekkel a nettó árak és a vevőknek kínált kedvezmények tervezett változtatásairól, hogy a Scania megállapodásokat kötött és/vagy egyeztetett a vitarendezési eljárásban részt vevő felekkel a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítéséről és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárításáról, és harmadszor, hogy a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek egyéb, üzleti szempontból érzékeny információkat is kicseréltek, nevezetesen a szállítási határidőkre, a leadott megrendelésekre és a készletszintekre, a megcélzott piaci részesedésekre, az aktuális nettó árakra és kedvezményekre, a bruttó árjegyzékekre (még azok hatálybalépése előtt) és a tehergépjármű-konfigurátorokra vonatkozó információkat.

- 305 A megtámadott határozat (212) preambulumbekzdése szerint a Bizottság által az említett határozat (238) preambulumbekzdésében ismertetett, összejátszásra irányuló magatartásokra a fenti 35–38. pontban meghatározott három szinten, és különösen a német szinten került sor.
- 306 A Bizottság a megtámadott határozat (239) preambulumbekzdésében úgy ítélte meg, hogy a (238) preambulumbekzdésben ismertetett megállapodások és összehangolt magatartások célja az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett versenykorlátozás volt, és az lehetővé tette a vállalkozások számára, hogy árképzési stratégiájukat a versenytársaktól kapott információk fényében alakítsák ki.
- 307 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a Bizottság ezen összejátszásra irányuló magatartások összességét egy 1997-től 2011-ig tartó egységes és folyamatos jogsértésnek minősítette. A Bizottság szerint a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek olyan átfogó tervet követtek, amelynek egyetlen versenyellenes célja a verseny korlátozása volt a közepes és nehéz tehergépjárművek EGT-n belüli piacán. E célkitűzést olyan magatartások révén érték el, amelyek csökkentették a versenytársak közötti stratégiai bizonytalanság szintjét a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelését, a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek bevezetésének időzítését és az e tehergépjárművekhez kapcsolódó költségek áthárítását illetően (a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdése).
- 308 A fentiekből kitűnik, hogy még ha a Bizottság a jelen ügyben nem is minősítette önmagában az EUMSZ 101. cikkbe ütköző jogsértésnek a német szintű összejátszásra irányuló kapcsolatokat, úgy ítélte meg, hogy e kapcsolatok cél általi versenykorlátozásnak minősülnek, és a Scaniának betudott egységes és folyamatos jogsértés részét képezték, valamint hozzájárultak annak megvalósításához. A jelen jogalap keretében meg kell vizsgálni a Bizottság azon értékelésének megalapozottságát, amely szerint a német szintű összejátszásra irányuló kapcsolatok cél általi versenykorlátozásnak minősültek.
- 309 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a vállalkozások közötti egyeztetés bizonyos típusai a verseny tekintetében elegendő károsági fokot mutatnak ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy hatásaik vizsgálata nem szükséges (2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 49. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 113. pont; lásd még ebben az értelemben: 2013. március 14-i Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 34. pont).
- 310 A „cél általi jogsértések” és a „hatás általi jogsértések” közötti megkülönböztetés azon körülménnyel függ össze, hogy a vállalkozások közötti összejátszás bizonyos formái már jellegüknél fogva úgy tekinthetők, hogy károsak a rendes verseny megfelelő működésére (2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 50. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 114. pont; lásd még ebben az értelemben: 2013. március 14-i Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 35. pont).
- 311 Ily módon el kell fogadni, hogy bizonyos összejátszásra irányuló magatartások, úgymint a kartellek révén való horizontális árrögzítéshez vezető magatartások úgy tekinthetők, hogy annyira valószínűen negatív hatásokkal járnak különösen az árak és szolgáltatások árára, mennyiségére vagy minőségére, hogy úgy tekinthető, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában szükségtelen bizonyítani a piacra gyakorolt tényleges hatásait. A tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy az ilyen magatartások a termelés csökkenésével és az árak növekedésével

- járnak, és a forrásoknak különösen a fogyasztók hátrányára való kedvezőtlen elosztását eredményezik (2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 51. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 115. pont).
- 312 Ha viszont a vállalkozások közötti összejátszás valamely típusának elemzése nem tár fel a verseny tekintetében elegendő károssági fokot, meg kell vizsgálni annak hatásait, és a megállapodás megtiltásához olyan tényezők együttes megléte szükséges, amelyek azt bizonyítják, hogy a verseny ténylegesen érezhetően akadályozva vagy korlátozva volt, illetve torzult (2013. március 14-i Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 34. pont; 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 52. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 116. pont).
- 313 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint annak értékelése során, hogy valamely vállalkozások közötti megállapodás vagy vállalkozások társulása által hozott döntés elegendő károssági fokot mutat-e ahhoz, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett „cél általi” versenykorlátozásnak kelljen tekinteni, e megállapodás rendelkezéseinek tartalmát és az általa elérni kívánt célkitűzéseket, valamint azt a gazdasági és jogi háttérrel kell megvizsgálni, amelybe a megállapodás illeszkedik. Az említett háttér értékelése keretében figyelembe kell venni továbbá az érintett termékek vagy szolgáltatások jellegét, valamint az érintett piac vagy piacok működésének és szerkezetének tényleges feltételeit is (2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 53. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 117. pont; lásd még ebben az értelemben: 2013. március 14-i Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 36. pont).
- 314 Ezenfelül, noha a felek szándéka nem szükséges elem a vállalkozások közötti megállapodás korlátozó jellegének meghatározásához, a versenyhatóságokat, a nemzeti bíróságokat és az uniós bíróságot semmi nem akadályozza abban, hogy tekintetbe vegyék e szándékot (2013. március 14-i Allianz Hungária Biztosító és társai ítélet, C-32/11, EU:C:2013:160, 37. pont; 2014. szeptember 11-i CB kontra Bizottság ítélet, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 54. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 118. pont).
- 315 Konkrétan a versenytársak közötti információcserét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az egyeztetés és az együttműködés összehangolt magatartásnak minősülő kritériumait a Szerződés versenyjogi rendelkezéseinek azon alapvető kiindulópontjára tekintettel kell értelmezni, amely szerint minden gazdasági szereplőnek önállóan kell meghatározni a belső piacon folytatni kívánt politikáját (2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 32. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 119. pont).
- 316 Bár ez az önállósági követelmény nem zárja ki azt, hogy a piaci szereplők racionálisan alkalmazkodjanak a versenytársaik megfigyelt vagy várható magatartásához, azt szigorúan tiltja, hogy ezek a szereplők közvetlenül vagy közvetve felvegyék egymással a kapcsolatot annak érdekében, hogy egy tényleges vagy lehetséges versenytárs piaci magatartását befolyásolják, vagy hogy az ilyen versenytársnak felfedjék az általuk elhatározott vagy tanúsítani kívánt piaci magatartást, amennyiben e kapcsolat célja vagy hatása olyan versenyfeltételek teremtése, amelyek – figyelembe véve a kínált termékek vagy szolgáltatások jellegét, a vállalkozások jelentőségét és számát, továbbá az érintett piac volumenét – nem felelnek meg a szóban forgó piacon szokásos

feltételeknek (2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 33. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 120. pont).

- 317 Így a Bíróság megállapította, hogy a versenytársak közötti információcsere ellentétesnek bizonyulhat a versenyszabályokkal, amennyiben az érintett piac működését illetően a bizonytalanság fokát csökkenti vagy megszünteti, amelynek következménye a vállalkozások közötti verseny korlátozása (2003. október 2-i Thyssen Stahl kontra Bizottság ítélet, C-194/99 P, EU:C:2003:527, 81. pont; 2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 35. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 121. pont).
- 318 Különösen versenyellenes célúnak kell tekinteni az olyan információcserét, amely alkalmas arra, hogy megszüntesse az érdekelt felek bizonytalanságát a piaci magatartás érintett vállalkozások által végrehajtani kívánt változtatásának időpontját, mértékét és módszereit illetően (2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 122. pont; lásd még ebben az értelemben: 2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 41. pont).
- 319 Egyébiránt az összehangolt magatartás akkor is versenyellenes célú lehet, ha nem áll közvetlen kapcsolatban a fogyasztói árakkal. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének szövege ugyanis nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy csak azok az összehangolt magatartások tilosak, amelyek közvetlenül kihatnak a végső fogyasztók által fizetett árra (2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 123. pont; lásd még ebben az értelemben: 2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 36. pont).
- 320 Épp ellenkezőleg, az említett EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének a) pontjából kitűnik, hogy az összehangolt magatartás versenyellenes célú lehet, ha „a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítés[éből]” áll (2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 37. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 124. pont).
- 321 Mindenesetre az EUMSZ 101. cikk – a Szerződésben foglalt többi versenyjogi szabályhoz hasonlóan – nem csupán a versenytársak vagy a fogyasztók közvetlen érdekeinek, hanem a piac szerkezetének, ezáltal pedig magának a versenynek a védelmére is irányul. Ennélfogva az összehangolt magatartás versenyellenes célja fennállásának megállapítása nem tehető függővé annak megállapításától, hogy e magatartás közvetlen kapcsolatban áll a fogyasztói árakkal (2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 38. és 39. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 125. pont).
- 322 Végül emlékeztetni kell arra, hogy magából az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének megfogalmazásából következik, hogy az összehangolt magatartás fogalma az érintett vállalkozások közötti egyeztetésen kívül az ilyen egyeztetést követően folytatott piaci magatartást, valamint az e két tényező közötti okozati összefüggést is magában foglalja (2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 51. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 126. pont).

323 E tekintetben a Bíróság megállapította, hogy az ellenkező bizonyításáig – amely az érintett gazdasági szereplők feladata – vélelmezni kell, hogy az összehangolásban részt vevő és a piacon továbbra is tevékeny vállalkozások figyelembe veszik a versenytársaikkal kicserélt információkat a piaci magatartásuk meghatározása érdekében. Különösen, a Bíróság megállapította, hogy az ilyen összehangolt magatartás az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, még akkor is, ha az említett piacon nem érvényesülnek versenyellenes hatások (2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 51. pont; 2015. március 19-i Dole Food és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság ítélet, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 127. pont).

2) A kicserélt információk tartalmáról

i) A bruttó árak és a bruttó árjegyzékek tervezett módosításairól, valamint e módosításoknak a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) pontjában említett időzítéséről

324 A felperesek előadják, hogy a német szinten a bruttó árakra vonatkozóan kicserélt információk nem voltak alkalmasak arra, hogy enyhítsék a versenytársak közötti „stratégiai” bizonytalanságot.

325 E tekintetben a felperesek először is arra hivatkoznak, hogy a német szinten kicserélt árképzési információk a forgalmazók által a márkakereskedőkkel szemben Németországban alkalmazott hatályos árakra vonatkoztak, a jövőbeli árakra, illetve árképzési szándékokra viszont nem. Másodszor a felperesek azt állítják, hogy a német szintű információcserék már nyilvános árakra vonatkoztak, harmadszor pedig azt állítják, hogy a kicserélt bruttó árak nem rendelkeztek semmilyen informatív értékkel a végső fogyasztóra ténylegesen alkalmazott árakat illetően.

– A felpereseknek a német szinten kicserélt információk jelenlegi vagy jövőbeli jellegére vonatkozó érvéről

326 A megtámadott határozat (240) preambulumbekzdésében a Bizottság megállapította, hogy a versenytársak egymás között több, a jövőbeli árképzésre és a bruttó árak jövőbeni alakulására vonatkozó tényezőt megvitattak.

327 A felperesek vitatják a Bizottság által a megtámadott határozatban levont azon következtetést, amely szerint a bruttó árakra vonatkozóan német szinten kicserélt információk a jövőbeli bruttó árakra és árképzési szándékokra vonatkoztak. Lényegében azt állítják, hogy ezen információcsere a hatályos bruttó árakra vonatkozott, és ennél fogva nem volt olyan stratégiai jelentősége, hogy azt „cél általi” versenykorlátozásnak lehessen minősíteni. A kicserélt bruttó árak a hatályos (jelenlegi) árak, mivel az információcsere előtt már közzétették azokat a márkakereskedők hálózataival, vagy pedig szállításokra vagy az ügyfelek által már leadott megrendelésekre vonatkoztak.

328 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az iratokban számos olyan bizonyíték található, amely alátámasztja, hogy a bruttó áremelésekre vonatkozó német szintű megbeszélések egyértelműen előrejelző jellegűek voltak, és a versenytársak jövőbeni árképzési politikájával kapcsolatos bizonytalanságok megszüntetésére irányultak. Így a 2004. december 2. és 8. közötti, a megtámadott határozat (140) preambulumbekzdésében ismertetett információcsere tárgyát a 2005. évre tervezett áremelések, a 2005. szeptember 12-én történt, a megtámadott határozat (149) preambulumbekzdésében ismertetett információcsere tárgyát a 2006. évre tervezett áremelések, a 2007. júniusában és júliusában történt, a megtámadott határozat (158) preambulumbekzdésében ismertetett információcsere tárgyát a 2008. évre tervezett áremelések, a 2008. március 12-én és 13-án történt, a megtámadott határozat

(166) preambulumbekzdésében ismertetett információcsere tárgyát a 2008. és 2009. évekre vonatkozó áremelések, a 2009 júliusában történt, a megtámadott határozat (179) preambulumbekzdésében ismertetett információcsere tárgyát a 2010. évre tervezett áremelések képezték, a 2010. október 14-én kelt, a megtámadott határozat (190) preambulumbekzdésében ismertetett elektronikus levél pedig a 2011. évre vonatkozó áremelésekre vonatkozó információcsere bizonyítja. A Scania DE munkavállalói valamennyi ilyen információcsereben részt vettek.

- 329 Egyébiránt az ügy irataiból kitűnik, hogy az egyik versenytárstól származó, erre irányuló felhívásokra válaszul mind a Scania, mind a többi versenytárs közölte egymással a tervezett áremeléseket. Ily módon egy 2004. december 2-i elektronikus levélben, amelyet a megtámadott határozat (140) preambulumbekzdése ismertet, *[bizalmas]* német szintű munkavállalója információkat kért a versenytársaktól a 2005. évre tervezett áremelésekről, kiemelve a következőket: „2005. évi áremelések: mint minden évben, a főnök szeretné tudni, hogy a következő évben akarnak-e árakat emelni, és mikor”. Ezenkívül rámutatott a következőkre: „Éppen ezért kérjük Önöket, hogy ezt az információt mindenkivel osszák meg annak érdekében, hogy ne veszítsünk időt az egyéni megkeresésekkel.” Hasonlóképpen, a megtámadott határozat (179) preambulumbekzdésében ismertetett, többek között a 2010. évi áremelésekre vonatkozó információkéréssel kapcsolatos 2009. július 20-i elektronikus levélben a következő szerepel: „[M]int minden évben, a jövőre vonatkozó tervezést házon belül és a kapcsolódó kérdésekkel együtt [kell lefolytatni].”
- 330 A felperesek vitatják a kicserélt bruttó árak jövőre vonatkozó jellegét, arra hivatkozva, hogy a német szinten kicserélt árképzési információk a forgalmazók-márkakereskedők bruttó árjegyzékeire vonatkoztak, amelyeket már közöltek a márkakereskedőkkel, és amelyek már a végső ügyfelek megrendeléseinek alapjául szolgáltak. Ezen érvelés alátámasztása érdekében a felperesek egy gazdasági tanácsadó iroda által készített két jelentésre hivatkoznak, amelyek közül az elsőt 2016. szeptember 20-án nyújtották be a Bizottsághoz a közigazgatási eljárás során (a továbbiakban: 2016. szeptember 20-i gazdasági jelentés), a második pedig 2017. december 9-én kelt, és azt első alkalommal a Törvényszék előtt nyújtották be (a továbbiakban: 2017. december 9-i gazdasági jelentés). E jelentések a versenytársak közötti információcsereket elemzik, amelyekben a Scania DE részt vett (és amelyekre a kifogásközlés és a megtámadott határozat hivatkozik), és a Scania által szolgáltatott adatokra támaszkodva állítják, hogy ezen információcserek mindegyike a bruttó árjegyzékekre vonatkozott, amelyeket a Scania DE versenytársainak való megküldésük előtt már közöltek a Scania márkakereskedőivel Németországban, vagy referenciaként szolgáltak a végső ügyfelek megrendeléseinek megtételéhez.
- 331 A felperesek ezen érvelése nem győzte meg a Törvényszéket.
- 332 Függetlenül ugyanis a fenti 330. pontban említett két jelentésben felhasznált adatok megbízható és pontos jellegétől, amelyeket a felperesek a közigazgatási eljárás során és a Törvényszék előtt kifejtett védekezésük érdekében rendeltek meg, meg kell jegyezni, hogy több, a megtámadott határozatban ismertetett információcsere azt mutatja, hogy az ezen információcserek során megvitattott áremeléseket az azokat követően teljesített megrendelésekre is alkalmazták. Következésképpen az információcsere tárgyát képező információ jövőre vonatkozó jellege még a felperesek által felhasznált elemzést követve is bizonyított. E tekintetben a Törvényszék példaként a megtámadott határozat (140), (149), (166), (171) és (190) preambulumbekzdésében ismertetett német szintű információcsere hivatkozik. Ily módon a 2004. decemberi, a megtámadott határozat (140) preambulumbekzdésében ismertetett információcserek során *[bizalmas]* tájékoztatta a versenytársait, hogy a 2005. április 1. után leadott megrendelések

esetében a gépjárművekre és opciókra vonatkozó árjegyzékeket 3%-kal növelik; a versenytársak között német szinten 2008. március 12-én és 13-án tartott, a megtámadott határozat (166) preambulumbekzdésében ismertetett találkozó során *[bizalmas]* által tartott prezentáció keretében *[bizalmas]* tájékoztatta a versenytársait egyes tehergépjármű-modellek árainak a 2008 áprilisától, 2008 októberétől és 2009 áprilisától leadott megrendelésekre alkalmazott emeléséről; a megtámadott határozat (171) preambulumbekzdésében ismertetett 2008. november 7-i elektronikus levél a *[bizalmas]* által a 2009 áprilisától leadott megrendelésekre alkalmazott áremelésekről, valamint a *[bizalmas]* által a 2009 februárjától leadott megrendelésekre alkalmazott áremelésekről tájékoztatja a versenytársakat.

- 333 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy még ha a tehergépjármű-gyártók, mielőtt információkat cseréltek volna a bruttó árak németországi emeléséről, „belső szinten”, azaz márkakereskedőik felé közölték volna is a bruttó árak emelésére irányuló szándékukat, és még ha e bruttó árak alapján már megrendeléseket fogadtak volna is, ez nem jelenti azt, hogy a kicserélt információk ne lettek volna hasznosak a versenytársaik számára, mivel ezek az információk nem voltak nyilvánosak és az azokat szolgáltató tehergépjármű-gyártók jövőbeli árképzési stratégiáira vonatkoztak.
- 334 Azon állításuk alátámasztása érdekében, amely szerint a gyártók közötti német szintű információcsere a hatályos bruttó árakra, nem pedig a jövőbeli árakra vonatkozott, a felperesek azt is előadják, hogy a Scania DE nem módosította árait azon (árakra vonatkozó) információk alapján, amelyeket esetleg a versenytársaitól kapott. Ezen állítás alátámasztására a felperesek a 2017. december 9-i gazdasági jelentésre hivatkoztak, amely állítólag azt bizonyítja, hogy az árjegyzékek alapján jelentős mennyiségű értékesítésre került sor azt követően, hogy a Scania DE azokat német szinten közölte a többi résztvevővel.
- 335 Ez az érv, amelyet a fenti 322. és 323. pontban ismertetett elvek fényében kell tárgyalni, szintén nem fogadható el, mivel egyáltalán nem bizonyítja, hogy a Scania nem vette figyelembe a német szintű információcsere keretében kapott információkat az árképzési stratégiájának meghatározása érdekében. Az a körülmény, hogy a Scania tizennégy éven keresztül és rendszeresen részt vett a versenytársaival folytatott információcserében, bizonyítja ezen információk stratégiai értékét a Scania számára (lásd ebben az értelemben: 2009. június 4-i T-Mobile Netherlands és társai ítélet, C-8/08, EU:C:2009:343, 51. pont).
- 336 A német szinten kicserélt bruttó árak jövőre vonatkozó jellegének vitatása érdekében a felperesek két másik érvre hivatkoznak. Egyrészt hivatkoznak más tehergépjármű-gyártók iratok között szereplő nyilatkozataira, amelyek megerősítik, hogy a német szintű információcsere nem vonatkozott jövőbeli árképzési szándékokra. Másrészt azt állítják, hogy a Scania DE német szintű információcserében részt vevő munkavállalóinak nem volt feladata az árak megállapítása, és meg voltak győződve arról, hogy az árakkal kapcsolatos, „jövőre vonatkozó” információk nem tartoznak a kapcsolati hálójuk körébe. A Scania DE munkavállalói megerősítették, hogy a többi gyártó munkavállalóival közölt információk mindig már széles körben elterjedtek voltak a Scania márkakereskedői hálózataiban, és feltételezték, hogy a többi gyártó által szolgáltatott árképzési információk az „aktuális” árakra, nem pedig jövőbeli árakra vonatkoztak.
- 337 A felpereseknek a fenti 336. pontban ismertetett érvei sem fogadhatók el.
- 338 Először is a felperesek által hivatkozott nyilatkozatokban a tehergépjármű-gyártók lényegében azt állították, hogy a német szinten kicserélt bruttó árakra vonatkozó információkat már (vagyis az információcserét megelőzően) közölték a márkakereskedőkkel, és ezért azok az említett gyártók

szerint nyilvánosak voltak. A német szinten kicserélt információ „nyilvános” jellegét a Törvényszék a lenti 342–350. pontban vizsgálja meg. Az elemzés e szakaszában meg kell jegyezni, hogy az iratok olyan bizonyítékokat tartalmaznak, amelyek alátámasztják, hogy a német szintű információcserék tárgya többek között a bruttó árak jövőbeli emelése volt, amit maguknak a gyártóknak a nyilatkozatai is bizonyítanak. Amint ugyanis a Bizottság a megtámadott határozat (89) és (91) preambulumbekzdésében megállapítja, a gyártók többsége megerősítette, hogy a német szintű megbeszélések témái között szerepeltek a bruttó árak jövőbeli emelése, és hogy ezek az információcserék szisztematikusak és rendszeresek voltak.

- 339 Továbbá a Scania DE munkavállalóinak nyilatkozatai azon a téves előfeltevésen alapulnak, amely szerint a német szinten kicserélt bruttó árak „aktuális” áraknak minősültek, mivel azokat már közzétették a márkakereskedők hálózataival. Mindenesetre, ami a Scania DE munkavállalóinak a német szintű információcserét érintő észlelését illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 101. cikk megsértése adott vállalkozásnak való betudása nem a jogsértéssel érintett vállalkozás munkavállalóinak a részvételét, vagy erről való tudomását feltételezi, hanem egy olyan személynek a részvételét, aki jogosult e vállalkozás nevében eljárni (lásd ebben az értelemben: 2013. március 14-i Dole Food és Dole Germany kontra Bizottság ítélet, T-588/08, EU:T:2013:130, 581. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben, amint arra a Bizottság rámutat, a felperesek nem vitatják, hogy a Scania DE információcserében részt vevő munkavállalói jogosultak voltak erre. Ennélfogva a felpereseknek a Scania DE munkavállalóinak fent említett észlelésére és az árak megállapításával kapcsolatos felelősségére alapított érve nem hatásos, és azt el kell utasítani.
- 340 Végül el kell utasítani a felperesek azon kifogását, amely szerint a Bizottság figyelmen kívül hagyta a fenti 330. pontban hivatkozott 2016. szeptember 20-i gazdasági jelentést. Az ügy iratai nem támasztják alá ennek a kifogásnak a megalapozottságát, és a fenti megfontolásokból kitűnik, hogy az említett jelentés korlátozott hasznossággal bírt, mivel egy téves elmélet, nevezetesen azon elmélet megerősítésére irányult, amely szerint a német szinten kicserélt információk „aktuálisak” voltak, mivel azokat már közzétették a márkakereskedők hálózatával.
- 341 A fenti megfontolásokra tekintettel teljes egészében el kell utasítani a felpereseknek a német szinten kicserélt információk „aktuális” jellegére vonatkozó érvelését.
- *A felpereseknek a német szinten kicserélt bruttó árak nyilvános jellegére vonatkozó érvéről*
- 342 A felperesek úgy érvelnek, hogy figyelembe véve a tehergépjármű megrendelése és szállítása között eltelő meglehetősen hosszú időt, a bruttó árakra vonatkozó, német szinten kicserélt információkat a tehergépjármű-gyártók már közzétették a márkakereskedői hálózataikkal, és azokra már hivatkoztak a márkakereskedők és az ügyfelek közötti tárgyalások során, így azok a nyilvánosság számára hozzáférhetőek voltak. Következésképpen ezeknek az információknak semmilyen stratégiai értéke nincs a versenytársak számára. A felperesek előadják, hogy elemzésüket bizonyos mértékben megerősíti az EUMSZ 101. cikknek a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról szóló bizottsági iránymutatás (HL 2011. C 11., 1. o.) 74. pontjához tartozó 4. lábjegyzete.
- 343 A felperesek ezen érvelése nem győzte meg a Törvényszéket.
- 344 Először is általános jelleggel megállapítható, hogy német szinten az árképzési információk cseréire gyakran és több éven keresztül került sor. Az ügy irataiból az is kitűnik, hogy ezek az információcserék strukturáltak és jól szervezettek voltak, mivel a résztvevőket gyakran felhívták

- egy Excel-táblázat kitöltésére többek között a bruttó árak tervezett emelésére vonatkozó információkkal, és a Törvényszék e tekintetben példaként a megtámadott határozat (150), (166), (171), (172), (175), (179) és (188) preambulumbekzdésére, valamint az egyes gyártók által a közigazgatási eljárás során tett, a megtámadott határozat (91) preambulumbekzdésében ismertetett nyilatkozatokra utal. E tényre figyelemmel nem hihető az az állítás, amely szerint a német szintű információcsere nem képviselt értéket a versenytársak számára az árképzési stratégiájuk megtervezése szempontjából.
- 345 Másodszor meg kell jegyezni, hogy a felperesek nem bizonyítják, hogy a tehergépjármű-gyártók a német szinten kicserélt információkat a versenytársak közötti közvetlen kapcsolatuktól eltérő eszközzel is megszerezhették volna, és elismerik, hogy nem képesek példákat felhozni az áremelésekről szóló, mindenki számára hozzáférhető forrásból tett bejelentésekre. A felperesek nem vitatják az egyes versenytársak által a közigazgatási eljárás során tett, a megtámadott határozat (269) és (270) preambulumbekzdésében ismertetett nyilatkozatokat sem, amelyek szerint a német szintű információcsere tárgyát képező bruttó árak és a bruttó árak emelésére irányuló szándékok általában nem voltak nyilvánosak, és csak részben lehetett kikövetkeztetni azokat a nyilvánosság számára hozzáférhető forrásokból, valamint hogy a nyilvánosság számára hozzáférhető bruttó árakra vonatkozó információk nem voltak olyan részletesek és pontosak, mint a versenytársaktól közvetlenül kapott információk.
- 346 Ugyanebben az összefüggésben azt is meg kell állapítani, hogy a felperesek nem bizonyították, hogy a valamely tehergépjármű-gyártó márkakereskedőtől és végső ügyfeleitől származó, a bruttó árak jövőbeni emelésére vonatkozó információk egyszerűen, közvetlenül és rendszeresen eljutnak a többi tehergépjármű-gyártóhoz. E tekintetben az egyik tehergépjármű-gyártó a közigazgatási eljárás során kifejtette, hogy az ügyfelek általában nem osztanak meg a versenytársak bruttó árainak tervezett emelésére vonatkozó információkat a márkakereskedőkkel folytatott tárgyalások során, mivel ezek az információk nem erősítik meg tárgyalóképességüket e márkakereskedőkkel szemben (lásd a megtámadott határozat (279) preambulumbekzdését).
- 347 A fenti megfontolásokból következik, hogy a bruttó árjegyzékekre alkalmazott emelésekkel kapcsolatos információknak a márkakereskedői hálózatokkal való közlése nem tette ezen információkat „nyilvánossá”, mivel a nyilvános információ a piac objektív adata, amelyet egyből meg lehet ismerni (lásd ebben az értelemben: 2008. július 8-i BPB kontra Bizottság ítélet, T-53/03, EU:T:2008:254, 236. pont).
- 348 Ebből az is kitűnik, hogy a bruttó árjegyzékekre alkalmazandó áremelésekre vonatkozó német szintű információcsere volt az egyetlen eszköz, amely lehetővé tette a versenytársak számára, hogy ezen információkhoz egyszerű, gyors és részletes módon hozzáférjenek, valamint hogy a jövőbeli árpolitikájukkal kapcsolatosan kölcsönös bizalmi légkör alakuljon ki (lásd ebben az értelemben: 2008. július 8-i BPB kontra Bizottság ítélet, T-53/03, EU:T:2008:254, 236. pont).
- 349 Ennélfogva helyt kell adni a Bizottság által a megtámadott határozatban tett azon következtetésnek, amely szerint a német szinten kicserélt információk nem voltak nyilvánosak (lásd többek között a megtámadott határozat (242) preambulumbekzdését). Azt is ki kell emelni, hogy a felperesek érvel (lásd a fenti 342. pontot) ellentétben a Bizottság e következtetése összhangban van az EUMSZ 101. cikknek a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról szóló iránymutatással. Az említett iránymutatás 74. pontjában ugyanis a Bizottság kifejtette, hogy a jövőben tervezett árakra vagy mennyiségekre vonatkozó egyéni adatok versenytársak közötti cseréjét versenykorlátozó célúnak kell tekinteni. Kétségtelen, hogy az e 74. ponthoz tartozó 4. lábjegyzetében a Bizottság kifejtette, hogy olyan egyedi helyzetekben, ahol

- a vállalkozások teljes mértékben kötelezettséget vállaltak amelle, hogy a jövőben is a nagyközönségnek korábban bejelentett áron árusítsanak (vagyis nem tudják módosítani az árakat), a jövőbeli egyedi árak vagy mennyiségek ilyen nyilvános bejelentéseit nem tekintenek szándéknak, így általában nem találnák őket versenykorlátozó célúnak. E lárjegyzet tartalma azonban a jelen ügyben nem releváns, mivel a tehergépjármű-gyártók, ideértve a Scaniát is, nem közölték a széles nyilvánossággal a német szinten kicserélt árakra vonatkozó információkat, hanem kizárólag márkakereskedői hálózataikkal közölték azokat.
- 350 A fenti megfontolások alapján el kell utasítani a felpereseknek a német szinten kicserélt bruttó árakra vonatkozó információk nyilvánosságra hozatalára vonatkozó érvelését.
- *A felperesek azon érvéről, amely szerint a német szinten kicserélt bruttó áraknak nem volt informatív értéke a piaci ügyletek során ténylegesen alkalmazott árakat illetően*
- 351 A felperesek azt állítják, hogy a bruttó árakra vonatkozóan német szinten kicserélt információk nem szolgálnak semmilyen információval a versenytársak jövőbeli árképzési magatartására vonatkozóan. Kifejtik, hogy a tehergépjárművek árképzési tényezőinek összetettsége és száma miatt a bruttó áraknak és a bruttó árjegyzékeknek nincs informatív értéke a piaci ügyletek során ténylegesen alkalmazott árakat illetően, ellentétben a Bizottságnak a megtámadott határozatban szereplő értékelésével.
- 352 A felperesek megismétlik és részletesebben kifejtik ezen érvüket a német szintű információcsere gazdasági és jogi háttérével kapcsolatos érvelésük keretében. Ennélfogva arra ezen érvelés értékelésének keretében tér ki.
- ii) A nettó áraknak és az ügyfeleknek nyújtott engedményeknek a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) pontjában hivatkozott tervezett módosításairól*
- 353 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) pontjában megállapította, hogy a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek eseti jelleggel információkat cseréltek a nettó árak tervezett módosításairól, illetve az ügyfeleknek nyújtott árengedmények módosításáról. A megtámadott határozat (212) preambulumbekzdésének a) pontjából kitűnik, hogy a Bizottság szerint számos ilyen információcserére német szinten került sor.
- 354 A felperesek vitatják, hogy sor került volna ilyen információcserékre, és előadják, hogy a Bizottság által hivatkozott okirati bizonyítékok nem bizonyítják azok létezését.
- 355 Az ügy irataiból kitűnik, hogy a Bizottság jogilag megkövetelt módon bizonyította a fenti 353. pontban bemutatott magatartások fennállását.
- 356 Ami az árengedményekre vonatkozó információcseréket illeti, azok fennállását *[bizalmas]* egyik munkavállalójának kézzel írott, a versenytársak között 2004. május 3-án és 4-én a Scania DE helyiségeiben tartott találkozóóról szóló, a megtámadott határozat (134) preambulumbekzdésében ismertetett jegyzetei tanúsítják. E jegyzetekben a következők szerepelnek: „Átlagos árak + 5, 6, 7,5%! a bruttó árak nem változnak, ugyanolyan engedményszint”. Egyébiránt a megtámadott határozat (156) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékokból kitűnik, hogy 2006. szeptember 7-én *[bizalmas]* egyik munkavállalója német szinten tájékoztatta a többi gyártó munkavállalóit, köztük a Scania DE egyik munkavállalóját a *[bizalmas]* által alkalmazott áremelésről, jelezve, hogy „*[bizalmas]* csak

október 1-jétől emeli az árakat: 2% minden *[bizalmas]* modell esetében”, és hogy „[n]em az árjegyzékek változnak, hanem az eladó engedményei”. Ugyanígy a megtámadott határozat (158) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékból kitűnik, hogy 2007. július 10-én a *[bizalmas]* egyik munkavállalója egy *[bizalmas]* munkavállalójától származó és a versenytársak német szintű munkavállalóinak címzett információkérésre válaszul közölte a *[bizalmas]* által alkalmazott engedmények módosítását. A Scania DE munkavállalói részt vettek a fent hivatkozott információcserékben.

357 Ami a nettó árakra vonatkozó információcseréket illeti, a megtámadott határozat (140) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékokból kitűnik, hogy a *[bizalmas]* egyik munkavállalójától származó, a 2005. évre tervezett áremelésekre vonatkozó 2004. december 2-i információkérésre válaszulva *[bizalmas]* tájékoztatta a versenytársait többek között arról, hogy a nettó árakat 2005. január 1-jétől kezdődően 1%-kal emelték az opciók tekintetében, 2005. február 1-jétől pedig minden széria tekintetében. *[Bizalmas]* kifejtette, hogy az áremelésre az árengedmények csökkentése révén kerül sor. Ugyanígy a megtámadott határozat (149) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékból kitűnik, hogy a versenytársak között 2005. szeptember 12-én német szinten tartott találkozó során, amelyen a Scania is részt vett, *[bizalmas]* tájékoztatta a versenytársait a *[bizalmas]* tehergépjármű-modellre vonatkozó nettó ár 8–10%-os emeléséről. Egyébiránt a megtámadott határozat (179) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékból kitűnik, hogy a *[bizalmas]* egyik munkavállalójától származó, 2009. július 20-i információkérésre válaszul, amely többek között a 2010. évre vonatkozó áremelésekre vonatkozott, *[bizalmas]* tájékoztatta versenytársait a 2009 októberétől leadott megrendelésekre alkalmazott nettó árak 1,5%-os emeléséről. A nettó árakra vonatkozó információcserék a megtámadott határozat (184) és (188) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékokból is kitűnnek. A Scania DE munkavállalói részt vettek a fent hivatkozott információcserékben.

358 A fenti 356. és 357. pontban ismertetett több információcserét (például a megtámadott határozat (140), (149), (156) és (158) preambulumbekzdésében ismertetett információcseréket) illetően a felperesek a fenti 327. és 342. pontban kifejtett érvelést alkalmazva arra a körülményre hivatkoznak, hogy a kicserélt információk „aktuális” (és nem jövőre vonatkozó), a nyilvánosság számára hozzáférhető információk voltak. Mivel ezt az érvelést a Törvényszék már elutasította, a felperesek érvelése nem kérdőjelezi meg a fenti 355. pontban megfogalmazott következtetést.

iii) A megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének b) pontjában említett, a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológia bevezetésével kapcsolatos költségek áthárításáról

359 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének b) pontjában megállapította, hogy a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek megállapodásokat kötöttek és/vagy összehangolták magatartásukat a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológia bevezetésével kapcsolatos költségek áthárítását illetően. A megtámadott határozat (212) preambulumbekzdésének b) pontjából kitűnik, hogy a Bizottság szerint ezen összejátszásra irányuló magatartások közül többre német szinten került sor.

- 360 A felperesek vitatják, hogy német szinten összehangolták volna a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológia bevezetéséhez kapcsolódó költségek áthárítását (a bruttó árak emelését). Egyébiránt, bár nem tagadják, hogy az árakra vonatkozó információkat cseréltek német szinten, vitatják, hogy az információcsere tárgyát képező technológiák bevezetéséhez kapcsolódó árak jövőbeli árak vagy tervezett árak voltak.
- 361 Az ügy irataiból kitűnik, hogy a Bizottság jogilag megkövetelt módon bizonyította a fenti 359. pontban ismertetett összejátszásra irányuló magatartások fennállását, valamint a Scania e magatartásokban való részvételét.
- 362 A megtámadott határozat (140) preambulumbekzdésében ismertetett bizonyítékokból például kitűnik, hogy a 2004. december 2. és 8. között lezajlott németországi információcsere során, amelyben a Scania DE egyik munkavállalója is részt vett, *[bizalmas]* tájékoztatta versenytársait arról a szándékáról, hogy az új Euro 4 szabványnak megfelelő modellek árát 5410 euróval megemeli. Ugyanígy a megtámadott határozat (141) preambulumbekzdésében bemutatott bizonyítékokból kitűnik, hogy a B., a Scania DE munkavállalója által a versenytársaknak küldött, az Euro 4 és Euro 5 szabványnak megfelelő motorok áraira és szállítási időpontjaira vonatkozó információkat kérő elektronikus levélre reagálva a *[bizalmas]*-hoz tartozó J. azt válaszolta, hogy ez a gyártó 2005 áprilisától vagy májusától e szabványoknak megfelelő tehergépjárműveket szállít, és hogy az Euro 4, illetve az Euro 5 szabványoknak megfelelő motorokra vonatkozó kiegészítő ár 11 500 euró, illetve 14 800 euró. Egyébiránt a megtámadott határozat (149) preambulumbekzdésében ismertetett bizonyítékokból kitűnik, hogy a versenytársak között 2005. szeptember 12-én tartott találkozón árakra vonatkozó információcserére került sor. A megvitattott témák között szerepeltek a 2006. évre tervezett áremelések. A Scania DE részéről I. vett részt a találkozón. A találkozó egyik résztvevőjének kézzel írott jegyzeteiből kitűnik, hogy *[bizalmas]* tájékoztatta versenytársait arról a felárról, amelyet e gyártó az Euro 4 és Euro 5 szabványnak megfelelő technológiák bevezetése miatt alkalmaz. Az ügy iratai között szereplő bizonyítékokból az is kitűnik, hogy a fent hivatkozott 2005. szeptember 12-i találkozón a Scania DE részéről I. részletesen ismertette a Scania által alkalmazott, az Euro 3 és Euro 4 szabványoknak megfelelő technológiák bevezetéséből eredő áremeléseket. A megtámadott határozat (166) preambulumbekzdésében ismertetett, a versenytársak között 2008. március 12-én és 13-án tartott találkozóra vonatkozó bizonyítékokból az is kitűnik, hogy a tervezett áremelésekre vonatkozó információcserére került sor. A *[bizalmas]* prezentációjában az szerepelt, hogy 2008 májusától az Euro 5 normának megfelelő motorok esetében 2350 eurós emelésre kerül sor.
- 363 A fenti 362. pontban ismertetett több információcserét (a megtámadott határozat (141), (149) és (166) preambulumbekzdésében ismertetett információcseréket) illetően a felperesek a fenti 327. és 342. pontban kifejtett érvelésre támaszkodva azt állítják, hogy a kicserélt információk aktuálisak, nem pedig jövőbeliek voltak, és hogy azok a nyilvánosság számára hozzáférhetőek voltak. Mivel ezt az érvelést a Törvényszék már elutasította, a felperesek érvelése nem kérdőjelezi meg a fenti 361. pontban megfogalmazott következtetést.
- iv) A megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének c) pontjában hivatkozott, egyéb, üzleti szempontból érzékeny információk cseréjéről*
- 364 Emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének c) pontjában a Bizottság megállapította, hogy a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek egyéb, üzleti szempontból érzékeny információkat cseréltek, mint például a szállítási határidőkre,

a leadott megrendelésekre és a készletszintekre, a megcélzott piaci részesedésekre, az aktuális nettó árakra és kedvezményekre, a bruttó árjegyzékekre (még azok hatálybalépése előtt) és a tehergépjármű-konfigurátorokra vonatkozó információkat.

- 365 A felperesek többek között előadják, hogy az „egyéb, üzleti szempontból érzékeny információk”, amelyeket néha német szinten kicseréltek, műszaki jellegűek voltak, és nem voltak alkalmasak a résztvevők piaci magatartásával kapcsolatos stratégiai bizonytalanság elosztatására. A felperesek szerint ezeket az információkat külön-külön, illetve a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésében említett többi információval együttesen nem lehet egy „cél általi” jogsértés részének tekinteni.
- 366 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat (237) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a Bizottság véleménye szerint a fenti 364. pontban ismertetett, üzleti szempontból érzékeny információk cseréje egyike volt a versenytársak által alkalmazott azon eszközöknek, amelyek lehetővé tették számukra az árak és a bruttó árak emelésének összehangolását, míg a többi eszköz az árazással, a kibocsátási szabványoknak megfelelő új tehergépjárművek piacra lépésének időzítésével és az abból eredő többletköltségekkel kapcsolatos (a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) és b) pontjában hivatkozott) összejátszás volt.
- 367 A megtámadott határozat (317) preambulumbekzdéséből az is kitűnik, hogy a Bizottság szerint a fenti 364. pontban bemutatott, üzleti szempontból érzékeny kereskedelmi információk cseréje egyike volt azoknak az eszközöknek, amelyeket a versenytársak a jövőbeli árakkal, a bruttó árak emelésével, illetve a környezetvédelmi szabványoknak megfelelő új tehergépjárművek piacra lépésének időzítésével és az abból eredő többletköltségekkel kapcsolatos, egymás közötti stratégiai bizonytalanságok csökkentése érdekében alkalmaztak.
- 368 Azt is meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat rendelkező részének 1. cikke nem utal a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének c) pontjában megjelölt „egyéb, üzleti szempontból érzékeny információk” cseréjére.
- 369 Egyébiránt a Bizottság az ellenkérelemben kifejtette, hogy az „egyéb, üzleti szempontból érzékeny információkra” való hivatkozás az egyik példa arra, hogy a kartell tagjai hogyan hajtották végre a jövőbeli árakra és a bruttó árak emelésére, valamint a technológiák bevezetésének időzítésére és az ezzel kapcsolatos költségek áthárítására vonatkozó összehangolásukat, továbbá hogy ez a hivatkozás nem bővítette a jogsértés terjedelmét.
- 370 A fentiekből következik, hogy a Bizottságnak az „egyéb, üzleti szempontból érzékeny információk” cseréjére vonatkozó értékelése megalapozottságának vizsgálata feleslegessé válik, ha bebizonyosodik, hogy a Bizottság bizonyítani tudja a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) és b) pontjában és (317) preambulumbekzdésének a) és b) pontjában meghatározott egyéb összejátszásra irányuló magatartások fennállását, valamint a versenynek az e magatartásokból eredő „cél általi” korlátozását. A Törvényszék e kérdéssel kapcsolatban a lenti 394. pontban határoz.
- 371 E tekintetben a Törvényszék figyelembe veszi azt a körülményt is, hogy a Bizottságnak az „egyéb, üzleti szempontból érzékeny információk cseréjére” vonatkozó következtetései nincsenek hatással a jogsértés időtartamára és súlyára, következésképpen pedig a bírság összegére sem, mivel e következtetéseket a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) és b) pontjában, valamint (317) preambulumbekzdésének a) és b) pontjában megjelölt összejátszásra irányuló magatartások határozzák meg.

3) A német szintű információcserék céljáról

- 372 A felperesek azt állítják, hogy a német szintű információcsere elsősorban a termékekre vonatkozó műszaki információkra vonatkozott. A résztvevők célja az volt, hogy az ügyfelek jobb kiszolgálása érdekében tájékozódjanak a tehergépjárművek műszaki fejlődéséről. A felperesek szerint a Scania DE nevében a német szintű információcserében résztvevők értékesítési trénerek voltak, és nem vettek részt a Scania DE árakra vonatkozó döntéseiben. Állításaik alátámasztására a felperesek a Scania DE német szintű információcserében részt vevő munkavállalóinak eskü alatt tett nyilatkozatait nyújtották be. A felperesek a kifogásközlésre [bizalmas] által adott válaszra is hivatkoztak.
- 373 A Bizottság azt állítja, hogy a felperesek érvei megalapozatlanok.
- 374 Meg kell jegyezni, hogy az iratok tartalma nem támasztja alá a felperesek azon állítását, amely szerint a német szintű információcserék elsősorban műszaki kérdéseket érintettek. Ezzel szemben az iratokban szereplő bizonyítékok azt támasztják alá, hogy ezen információcserék jelentős része árképzési információkra vonatkozott, amelyek a felperesek elemzésével ellentétben a jövőre vonatkoztak, és amelyek nem voltak a nyilvánosság számára hozzáférhetők. A német szintű információcserék versenyellenes célját az a körülmény is bizonyítja, hogy ezen információcserék közül több a különböző gyártók munkavállalói által a versenytársak részéről a jövőre vonatkozóan tervezett áremelések kapcsán küldött információkéréseken alapult. Így a 2004. december 2-i, a megtámadott határozat (140) preambulumbekzdésében ismertetett elektronikus levélben a „2005. évi áremelések” kapcsán [bizalmas] képviselőjében K. azt írta, hogy „mint minden évben, a főnök szeretné tudni, hogy a következő évben akarnak-e árakat emelni, és mikor”, és pontosítja: „Éppen ezért kérjük Önöket, hogy ezt az információt mindenkivel osszák meg annak érdekében, hogy időt nyerjünk az egyéni [megkeresések elkerülésével].” A 2009. július 21-i, a megtámadott határozat (180) preambulumbekzdésében ismertetett elektronikus levélben L., a [bizalmas] munkavállalója, a Scania DE egyik elektronikus levelére válaszul, amely a versenytársak 2009. szeptember 17-i és 18-i találkozója tárgyalási témákat kért, „spontán témajavaslatokat” fogalmazott meg, kifejtve a következőket: „Euro VI? Tudom – tudunk-e, és akarunk-e erről a témáról beszélni? – Hogyan tudjuk mindannyian újra felemelni az idei évben az árszintet?”
- 375 A Scania DE munkavállalói eskü alatt tett nyilatkozataikban azt állították, hogy nem vesznek részt az árképzési döntések e társaságon belüli kialakításában, de ezen állítások nem erősítik meg azt az állítást, amely szerint a német szintű információcsere elsősorban műszaki információkra vonatkozott, sem azt az állítást, amely szerint a fent hivatkozott munkavállalóknak az említett információcserékben való részvételük révén az volt a céljuk, hogy tájékozódjanak a műszaki fejlődésről.
- 376 Hasonlóképpen, [bizalmas] felperesek által hivatkozott azon állítása, amely szerint nem az árakra vonatkozó információk képezték a fő okát annak, hogy munkavállalói részt vettek a német szintű információcserékben, valamint azon állítása, amely szerint e társaság elsődlegesen azért érdeklődött a többi gyártó árjegyzékei iránt, mivel kizárólag ezek voltak olyan dokumentumok, amelyek a tehergépjárművek különböző modelljeiről és változatairól teljes képet tartalmaztak, nem meggyőző a Törvényszék számára. Amint azt a Bizottság helyesen megjegyzi, [bizalmas] fent hivatkozott állításai nem fejtik ki azt az okot, amely miatt a tehergépjárművek különböző modelljei és változatai listájának megszerzése érdekében szükség volt a jövőbeli áremelésekre vonatkozó információk cseréjére is. Végül az iratokból kitűnik, hogy e gyártó egyértelműen

jelezte a közigazgatási eljárás során (a Bizottság információkérésére adott válaszaiban), hogy a német szintű információcsere az árjegyzékek tervezett emelésére vonatkozó információkra is kiterjedt, és hogy ezek az információcserék szisztematikusak és rendszeresek voltak.

- 377 A fentiekből következik, hogy a Törvényszéket nem győzték meg a felperesek fenti 372. pontban ismertetett állításai. Ezzel szemben az ügy iratai a Bizottság által a megtámadott határozat (307) preambulumbekzdésében levont azon következtetés megalapozottságát támasztják alá, amely szerint a tehergépjárművek bruttó árának emelésére vonatkozó információcserék túlmertek a nyilvános információk cseréjén, és céljuk a felek közötti átláthatóság növelése, és következésképpen a piac rendes működéséhez kapcsolódó bizonytalanságok csökkentése volt.
- 378 Egyébiránt, még ha feltételezzük is, hogy a német szintű információcserék olyan jogszerű célokat követtek, mint amelyekre a felperesek hivatkoznak, és amelyek párhuzamosan álltak fenn a megállapított versenyellenes céllal, e körülmény nem kérdőjelezi meg a Bizottságnak a „cél általi” versenykorlátozás fennállására vonatkozó következtetését. Ekképpen a Bíróság kimondta, hogy valamely összejátszásra irányuló magatartás versenykorlátozó célúnak tekinthető akkor is, ha célja nem csupán a verseny korlátozása, hanem más, jogszerű célokat is követ (lásd ebben az értelemben: 2008. november 20-i Beef Industry Development Society és Barry Brothers ítélet, C-209/07, EU:C:2008:643, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 379 A fenti megfontolásokra tekintettel el kell utasítani a felpereseknek a német szintű információcsere céljára vonatkozó érvelését.

4) A német szintű információcsere háttéréről

- 380 A felperesek úgy érvelnek, hogy a gazdasági és jogi háttér, különösen a tehergépjármű-piac jellegének és szerkezetének, valamint működése feltételeinek elemzése megkérdőjelezi a Bizottság által megállapított jogsértés „cél általi” jellegét.
- 381 A felperesek kifejtik, hogy a tehergépjárműveket számos formában és variációban gyártják és forgalmazzák az ügyfelek szükségleteitől függően, és hogy a végső árak jellemzőiktől, és azon nemzeti piac sajátosságaitól függ, amelyen azokat értékesítik. A felperesek azt is megjegyzik, hogy a tehergépjárművek vásárlói jelentős alkuerővel rendelkező szakemberek.
- 382 A felperesek ily módon arra a következtetésre jutnak, hogy a tehergépjárművek összetettsége és az ügyféllel szemben felszámított végső árat befolyásoló tényezők – amelyek révén egyedi árrá válik – nagy száma miatt a versenytársak között kicserélt bruttó árak és bruttó árjegyzékek nem rendelkeznek informatív jelleggel a verseny paramétereit (vagyis a piaci ügyletek során kiszámlázandó vagy ténylegesen alkalmazott árakat) illetően, és hogy a Bizottság nem vette kellőképpen figyelembe ezt az összefüggést az információcsere jellegének meghatározásakor.
- 383 A felperesek arra is hivatkoznak, hogy a Scania összetett ármeghatározási mechanizmust alkalmaz, amelyben az árképzési döntéseket több, egymástól független kereskedelmi szinten hozzák meg, a Scania székhelye, a nemzeti forgalmazók, a helyi márkakereskedők és a végső ügyfelek közötti szabad tárgyalások alapján. A szállítói láncban az áraknak a tárgyalások minden szinten független jellege által kiváltott változása ennél fogva elválasztja egymástól a gyár és a forgalmazók közötti árakat, valamint a forgalmazók és a márkakereskedők közötti bruttó árjegyzékeket, illetve a független márkakereskedők által a végső ügyfelekkel szemben alkalmazott valós ügyleti árakat. Érvelésük alátámasztása érdekében a felperesek a 2017. december 9-i gazdasági jelentésre hivatkoznak, amely a Scania tekintetében bizonyítja a forgalmazók és a

márkakereskedők közötti bruttó árak és a megfelelő ügyleti árak közötti jelentős különbséget, valamint a bruttó árjegyzékekre és a tényleges ügyleti árakra vonatkozó közös tendencia hiányát. Ebből következik, hogy egy versenytárs a bruttó árjegyzék változásából nem vezethette le a tényleges ügyleti árak megközelítő változását.

- 384 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (22)–(40) preambulumbekzdésében bemutatta a tehergépjármű-piac szerkezetét és a tehergépjármű-ágazatban az árak rögzítésének mechanizmusát (lásd a fenti 19–22. pontot).
- 385 Arra is emlékeztetni kell, hogy a megtámadott határozat (51) és (52) preambulumbekzdésében a Bizottság megvizsgálja az európai szintű áremelések nemzeti szintű árakra gyakorolt hatását (lásd a fenti 32. és 33. pontot). E tekintetben a Bizottság megjegyzi, hogy a gyártók olyan nemzeti forgalmazói, mint a Scania DE, nem függetlenek a bruttó árak és a bruttó árjegyzékek megállapítása során, valamint hogy a végső fogyasztóig tartó értékesítési lánc valamennyi szakaszában alkalmazott árak a székhely szintjén meghatározott páneurópai bruttó árjegyzékekből következnek (a megtámadott határozat (51) preambulumbekzdése).
- 386 Ebből a Bizottság szerint az következik, hogy a páneurópai bruttó árjegyzékben a székhely szintjén elhatározott áremelés meghatározza a „forgalmazói nettó ár”, vagyis azon ár mozgását, amelyet a forgalmazó fizet a székhely felé a tehergépjármű megvásárlásáért. Következésképpen a Bizottság szerint a fent hivatkozott bruttó árak székhely általi emelése a forgalmazói bruttó ár szintjére is hatással van, vagyis arra az árra is, amelyet a márkakereskedő fizet a forgalmazónak, még akkor is, ha a végső fogyasztónak felszámított ár nem szükségszerűen változik ugyanilyen arányban, vagy egyáltalán nem módosul (a megtámadott határozat (52) preambulumbekzdése).
- 387 Ennélfogva e ténybeli háttér figyelembevételével a Bizottság a bruttó árak jövőbeli emelésére vonatkozó információcsere versenyellenes jellegének értékelése keretében a megtámadott határozat (284) preambulumbekzdésében pontosítja, hogy a tehergépjárművek piacának fokozott átláthatósága és erős koncentrálttsága miatt a felekben felmerült egyetlen bizonytalanság az volt, hogy versenytársaik hivatalos árképzési politikáját módosítani fogják-e, és ha igen, milyen okból és milyen időpontban. A Bizottság megállapítja, hogy e bizonytalanság kiküszöbölése érdekében a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek jól strukturált és rendszeres információcserét folytattak a jövőbeli árképzésre vonatkozó stratégiai információkról. A Bizottság szerint a bruttó árak jövőbeli emelése a páneurópai bruttó árjegyzékekben alkalmazott árakat rögzítő tényezőt jelentettek (amely *[bizalmas]* kivételével valamennyi fél rendelkezésére állt), mivel ezek az árjegyzékek szolgálták a nemzeti szinten alkalmazott valamennyi ár alapjául, beleértve a végső ügyletek árait is (a megtámadott határozat (284) preambulumbekzdése).
- 388 A Bizottság azt is kifejti, hogy nem releváns az a körülmény, hogy a fogyasztók részére értékesített tehergépjárművek végső árait nem lehetett az információcsere alapján pontosan kiszámítani. A Bizottság szerint a bruttó árak jövőbeli alakulásának tendenciáját feltáró információcsere lehetővé tette a versenytársak számára, hogy megértsék annak időpontját és módját, ahogyan az árak alakulnak Európában. Egyébiránt a Bizottság szerint a bruttó árakra vonatkozó részletes árjegyzékek cseréje lehetővé tette a gyártók számára, hogy az általuk kapott különböző típusú információk kombinációjából hozzávetőlegesen levezessék az aktuális és/vagy jövőbeli nettó árakat (a megtámadott határozat (285) preambulumbekzdése).
- 389 Másodszor emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (41)–(50) preambulumbekzdésében ismerteti a Scanián belüli árrögzítési mechanizmust és az e rögzítésben érintett szereplőket (lásd a fenti 23–31. pontot).

- 390 A fenti 384–389. pontból kitűnik, hogy a felperesek állításával ellentétben a Bizottság a „cél általi” versenyellenes jellegük megállapításához kellőképpen figyelembe vette azon információcserék összefüggéseit, amelyekben a Scania részt vett. A Bizottság különösen a tehergépjármű-piac sajátosságait és a tehergépjárművek árképzési mechanizmusát vette figyelembe, amikor megállapította a többek között német szinten folytatott, jövőre vonatkozó információcserék „cél általi” versenyellenes jellegét.
- 391 Harmadszor, a felpereseknek a fenti 383. pontban ismertetett érvelését illetően először is emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az összehangolt magatartás akkor is versenyellenes célú lehet, ha nem áll közvetlen kapcsolatban a fogyasztói árakkal (lásd a fenti 319–321. pontot). Következésképpen a bruttó áraknak a Scania forgalmazási láncának bármely szakaszában elhatározott emelkedése által a végső fogyasztó által fizetett árra gyakorolt hatás hiánya nem elegendő a Bizottság azon következtetésének megkérdőjelezéséhez, amely szerint a bruttó árak jövőbeli módosításaira vonatkozó információcsere, amelyet többek között német szinten valósítottak meg, „cél általi” versenykorlátozásnak minősült, mivel a kicserélt információk hasznosak voltak a versenytársak árképzési stratégiájának meghatározása szempontjából.
- 392 Másodszor a felpereseknek a fenti 383. pontban ismertetett érvelése nem bizonyítja a bruttó árak jövőbeli módosításaira vonatkozó, a Scania DE munkavállalói által a német szintű információcsere során szolgáltatott információk stratégiai jellegének hiányát. Amint az ugyanis a Scanián belüli árrögzítési mechanizmus ismertetéséből (lásd különösen a fenti 26., 27. és 31. pontot) következik, a Scania DE által alkalmazott bruttó árak, amelyekre árendedményeket kell alkalmazni, képezik a német piacon a tehergépjárművek márkakereskedők részére történő értékesítési árának alapját. Ebből következik, hogy a bruttó árak fent említett jövőbeli módosításai olyan tényezőknek minősülnek, amelyek befolyásolják a tehergépjármű Scania DE által a német márkakereskedők felé alkalmazott transzferárát, és hogy az e módosításokra vonatkozó információcsere stratégiai jellegű.
- 393 Negyedszer és általánosabb jelleggel, a bruttó árak jövőbeni módosítására vonatkozó, német szinten kicserélt információk stratégiai jellegét bizonyítja azok gyakorisága, a szisztematikus és rendszeres információcsere, valamint a megtámadott határozat (93) preambulumbekzdésében említett azon nem vitatott tény is, hogy a gyártók többsége esetében ezeket az információkat gyakran átadták a saját székhelyüknek, és az árképzési stratégiájuk meghatározása során figyelembe vették őket.
- 394 A fenti megfontolások alapján el kell utasítani a felpereseknek a német szintű információcsere összefüggésére vonatkozó érvelését. Azt is meg kell állapítani, hogy nem téves az, hogy a Bizottság a német szinten folytatott információcsere „cél általi” versenykorlátozásnak minősítette. Következésképpen az ötödik jogalapot el kell utasítani.

e) A hatodik jogalapról, amely az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a német szintű jogsértés földrajzi kiterjedése az EGT egész területét lefedte

- 395 A felperesek vitatják a Bizottságnak a megtámadott határozat (386) preambulumbekzdésében tett azon megállapítását, amely szerint a jogsértés földrajzi kiterjedése az EGT egész területét lefedte annak teljes időtartama alatt, lefedve ezáltal a versenytársak német szinten tanúsított magatartását.

- 396 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a jelen ügyben megállapította az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikke egységes és folyamatos megsértését 1997. január 17. és 2011. január 18. között.
- 397 A jogsértés földrajzi kiterjedését illetően a Bizottság megállapította, hogy az az 1997. január 17. és 2011. január 18. közötti teljes időszak során kiterjed az EGT egész területére (a megtámadott határozat (386) preambulumbekzdése).
- 398 A Bizottság által a megtámadott határozat (386) preambulumbekzdésében levont következtetést megalapozó érvelést a megtámadott határozat (388) és (389) preambulumbekzdése a következőképpen ismerteti:
- „(388) A Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek rendelkezésére állnak az európai szinten alkalmazandó bruttó árak és a bruttó árjegyzékek. A bizonyítékok azt mutatják, hogy az árjegyzékek európai vagy világszintű bevezetése előtt és után a versenytársak versenyellenes megbeszéléseket folytattak, amelyek kiterjedtek az EGT-Megállapodás szerződő feleinek területére, és megállapodtak a bruttó árak emelésében az EGT-ben a közepes és nehéz tehergépjárművek árainak összehangolása érdekében. Az európai árjegyzékek bevezetését megelőzően a bizonyítékok azt mutatják, hogy a megbeszélések nem csupán az egyes országokra vonatkoztak, hanem kifejezetten európai kiterjedéssel bírtak (lásd a (103) és (104) preambulumbekzdést). Az EGT egész területén alkalmazandó bruttó árakra vonatkozó európai árjegyzékek bevezetését követően a versenytársak a németországi bruttó áremelésekre vonatkozó információk cseréje révén meg tudták érteni az európai árképzési stratégiát (lásd a (175) preambulumbekzdést), mivel azok a székhelyek által alkalmazott bruttó árak európai bruttó árjegyzékeikben eszközölt emeléseit tükrözték.
- (389) Ezenkívül megállapodtak és/vagy összehangolták a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó, az EGT egész területén alkalmazandó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológia bevezetésének időzítését és az azzal kapcsolatos költségek áthárítását. Az új technológiai szabványok (például az Euro 3) bevezetésének időpontjára és a kapcsolódó áremelésekre vonatkozó információcsere nem korlátozódott bizonyos országokra, hanem az EGT egészére kiterjedt (lásd a (100) és (103) preambulumbekzdést).”
- 399 Arra is emlékeztetni kell, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság megállapította, hogy a versenytársak között a vezető szerek szintjén 2004 szeptemberében került sor információcserére, és hogy ezen időpontot követően a versenytársak között az információcsere a német szinten folyt (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontja).
- 400 A megtámadott határozat címzettjei között szerepelt a Scania DE, mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy e jogalany közvetlenül felelős volt a versenyellenes információcseréért a 2004. január 20. és 2011. január 18. közötti időszak vonatkozásában (a megtámadott határozat (410) preambulumbekzdésének b) pontja).
- 401 A felperesek azon állításuk alátámasztása érdekében, amely szerint a versenytársak közötti német szintű információcserének nem volt olyan a kiterjedése, amely túlmutatna Németország területén, lényegében két érvcsoportot terjesztenek elő.

- 402 Egyrészt a felperesek azt állítják, hogy a Scania DE által a versenytársaitól kapott információk nem voltak jelentősek a német piacon kívül. Egyébiránt a felperesek szerint a Scania DE soha nem feltételezte, hogy ezen információk ilyen jelentőséggel bírnak, és hogy alkalmasak a versenytársai európai árképzési stratégiáját érintő bizonytalanság csökkentésére.
- 403 Másrészt a felperesek azt állítják, hogy a Scania DE nem szolgáltatott olyan információkat versenytársainak, amelyek a német piacon kívül is jelentősek lettek volna, csökkentve ezáltal a Scania Németországon kívüli árképzési stratégiájával kapcsolatos bizonytalanságot. Egyébiránt a Scania DE nem keltett olyan „benyomást” versenytársaiban, hogy az EGT egészét érintő információkat szolgáltató.
- 404 E két érvcsoport az alábbiakban kerül megvizsgálásra.

1) A Scania DE által megszerzett információk földrajzi kiterjedéséről

- 405 Először is az iratokból kitűnik, hogy a tehergépjármű-gyártók 2000-től kezdve fokozatosan kezdték el alkalmazni a bruttó árak európai árjegyzékeit, és 2006-ban a gyártók többsége, vagyis [bizalmas], [bizalmas], [bizalmas], [bizalmas] és [bizalmas] rendelkezett ilyen árjegyzékkel. A Törvényszék megállapítja, hogy a Scania esetében is ez volt a helyzet, amint az a lenti 426–428. pontban kifejtésre kerül. Csak [bizalmas] nem rendelkezett a bruttó árak európai árjegyzékével.
- 406 Azt is meg kell állapítani, hogy a felperesek a többi felet illetően nem kérdőjelezik meg a Bizottságnak a megtámadott határozat (51) és (52) preambulumbekzdésében foglalt azon megállapítását, amely szerint a bruttó árak európai árjegyzékeit a gyártók székhelyén alakítják ki, és hogy az e jegyzékeken feltüntetett áremelések befolyásolják a forgalmazók és a márkakereskedők szintjén az árszintet.
- 407 Másodsor, a jelen ügy iratai olyan elemeket tartalmaznak, amelyek azt sugallják, hogy a versenytársak többé-kevésbé pontosan tudtak az ilyen árjegyzékek létezéséről. Ily módon [bizalmas] 2006. március 30-i, a megtámadott határozat (151) preambulumbekzdésében ismertetett belső prezentációjából kitűnik, hogy e gyártó rendelkezett a versenytársak árainak emelésére vonatkozó információkkal, amelyek a [bizalmas], a [bizalmas], a Scania és a [bizalmas] bruttó árakra vonatkozó európai árjegyzékein, a [bizalmas] olasz árjegyzékén és a [bizalmas] német árjegyzékén alapultak. Hasonlóképpen, amint az a megtámadott határozat (160) preambulumbekzdéséből kitűnik, a spanyolországi versenytársak munkavállalói által az „árstruktúra” tárgyában folytatott vizsgálat szerint, amelynek eredményeit egy táblázat tartalmazza, [bizalmas], [bizalmas], [bizalmas], [bizalmas] és [bizalmas] az Unióban „közös árakat” alkalmazott, míg a [bizalmas] és a Scania nem rendelkeztek ilyenekkel. A vizsgálat eredményeit tartalmazó táblázatot közzétették a spanyolországi versenytársak, köztük a Scania munkavállalóival.
- 408 Ami a felperesek részéről a [bizalmas] 2008. áprilisi belső prezentációjára való hivatkozást illeti, amely arra utalhatott, hogy e vállalkozás 2008-ban nem gondolta úgy, hogy versenytársai a bruttó árak európai árjegyzékeit használják, a Törvényszék azt nem tekinti meghatározónak a bizonyítékok általa végzett átfogó értékelésével összefüggésben. Egyébként e vállalkozás 2010-ben a mentesség iránti kérelmében azt állította, hogy rendelkezett a bruttó árak európai árjegyzékével, és hogy „ugyanaz lehet a helyzet a versenytársak esetében is”, azt sugallva a Bizottságnak, hogy az információcsere földrajzi kiterjedése európai szintű lehet.

- 409 Harmadszor, egyes, a bruttó árak európai árjegyzékével rendelkező gyártók (*[bizalmas]*) a közigazgatási eljárás során pontosították, hogy az általuk német szinten közölt áremelések lényegében az említett európai árjegyzékekre alkalmazott emelések voltak, mivel ezek az árjegyzékek léptek a nemzeti árjegyzékek helyébe. A Törvényszék e tekintetben a Bizottság által az ellenkérelemhez csatolt, 2012. november 27-i információkérésre *[bizalmas]*, *[bizalmas]* és *[bizalmas]* által adott válaszokra, valamint a *[bizalmas]* által a Bizottság 2013. szeptember 19-i információkérésére adott, részéről a Törvényszék által elrendelt bizonyításfelvételt követően benyújtott válasza hivatkozik (lásd a fenti 75. pontot). E bizonyítékokból következik, hogy a német szintű információcsere – amelyben a Scania DE munkavállalóinak részvétele nem vitatott – során szolgáltatott versenyellenes információk kiterjedése túlmutatott a német piacon.
- 410 Negyedszer, amint az a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének c) pontjában szerepel, az iratokból kitűnik, hogy a gyártók német szintű információcserében részt vevő munkavállalói több alkalommal közölték ezeket az információkat a székhellyel, ami azt bizonyítja, hogy ezen információcsere kiterjedése túlmutatott a német piacon (lásd a megtámadott határozat (213) preambulumbekzdését, amely a német szinten kicserélt információk székhely felé történő közlésének példaira utal). E tekintetben többek között a megtámadott határozat (175) preambulumbekzdésének tartalmára kell utalni, amely nemcsak azt bizonyítja, hogy a német szinten kicserélt információkat közölték *[bizalmas]* székhelyével, hanem megerősíti a Bizottságnak a megtámadott határozat (388) preambulumbekzdésében kifejtett azon álláspontját is, amely szerint a német szinten kicserélt, a bruttó árak emelésére vonatkozó információk segítették a gyártókat versenytársaik európai szintű árképzési stratégiájának megértésében. Így a megtámadott határozat (175) preambulumbekzdésében szereplő okirati bizonyíték szerint *[bizalmas]* vezetője a társaság székhelyén a következőket írta kollégáinak a német szinten kicserélt információkra vonatkozóan: „A jelen ügyben meg kívánom osztani veletek a német piac áttekintését a versenytársak termelési határidejére és áremeléseire vonatkozóan. [...] Az árképzési stratégia legalábbis erősen illeszkedik a versenytársak átfogó európai szintű megközelítéséhez.”
- 411 Ugyanígy a harmadik jogalap vizsgálata keretében megállapított azon tény, amely szerint a székhely alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók tudtak a német szintű, árakkal kapcsolatos információcseréről (lásd a fenti 221–229. pontot), alátámasztja a Bizottság német szintű információcserék földrajzi kiterjedésére vonatkozó álláspontját.
- 412 Ötödször, az ügy irataiból kitűnik, hogy – amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének b) pontjában megjegyzi – tekintettel arra, hogy a felek német leányvállalatai nem gyártottak tehergépjárműveket, és nem volt feladatuk a technológiák fejlesztése, mivel e feladatok a székhely kizárólagos hatáskörébe tartoztak, megállapítható, hogy a német szinten az Euro 5 és Euro 6 szabványoknak való megfelelés időzítése és az ehhez kapcsolódó többletköltségek kapcsán kicserélt információ a székhelytől származott és az EGT egészét érintette.
- 413 A fenti 412. pontban tett megállapítást szemlélteti a megtámadott határozat (148) preambulumbekzdésében ismertetett, a Scaniát érintő okirati bizonyíték. 2005. július 26-i elektronikus levelében a Scania DE német szintű információcserében részt vevő munkavállalója tájékoztatta a *[bizalmas]* székhelyéhez tartozó E.-t arról az időpontról, amikor a Scania az Euro 4 szabványnak megfelelő valamennyi motortípust bemutatja, valamint bevezeti az Euro 5 szabványnak megfelelő tehergépjármű-modelleket, hozzátéve, hogy a pontos időpontokat és árakat „a södertäljei (Svédország) üzem [személyzetének] szabadságát követően” fogja megtudni. Mivel Södertälje az a város, ahol a Scania székhelye található, a Scania DE munkavállalója által a

[*bizalmas*] munkavállalója felé intézett ezen pontosítás alapján arra lehet következtetni, hogy azok az információk, amelyekre a Scania DE munkavállalója hivatkozott, a székhelytől származnak, és ennél fogva azok kiterjedése túlmutat a német piacon. A megtámadott határozat (148) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyíték azt is bizonyítja, hogy a Scania székhelye hatással van a német piacon alkalmazott árak meghatározására; e problémakört a Törvényszék az alábbi 422–438. pontban tárgyalja.

- 414 A fenti 405–413. pontban szereplő megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Scania DE által a német szintű információcsere során beszerzett információk kiterjedése túlmutatott a német piacon.
- 415 E tekintetben a Törvényszék számára nem meggyőző a felperesek azon állítása, amely szerint a Scania DE német szintű információcsereben részt vevő munkavállalói soha nem feltételezték, hogy a többi tehergépjármű-gyártó leányvállalatainak képviselőitől kapott információk az európai árakra vonatkoztak, vagy hogy azok csökkenthetők volna a többi gyártó európai árképzési stratégiáját illető bizonytalanságot.
- 416 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ügy iratai olyan elemeket tartalmaznak, amelyek arra utalnak, hogy nem volt titok, hogy a gyártók többsége a bruttó árak tekintetében európai árjegyzéket használ (lásd a fenti 407. pontot). Következésképpen teljes mértékben feltételezhető, hogy a Scania DE munkavállalói és a svédországi székhely tudtak e jegyzékek létezéséről, és ennél fogva a német szinten beszerzett információk alapján levezethették versenytársaik árképzési stratégiáját, például azon bruttó árak emelésére vonatkozó információk alapján, amelyeket a versenytársak európai árjegyzékeire alkalmaztak (lásd a fenti 409. pontot).
- 417 Másodszor a Törvényszék nem győzte meg a felperesek azon állítása, amely szerint a Scania DE – a német szintű információcsere többi résztvevőjével ellentétben – soha nem továbbította székhelyére a német szinten kapott információkat. Kétségtelen, hogy az iratok nem tartalmaznak bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy sor került volna ilyen továbbításra. Mindazonáltal a megtámadott határozat (166) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékból kitűnik, hogy a Scania DE-hez tartozó I., egy német szinten Koblenzben (Németország) 2008. május 12-én és 13-án tartott találkozó szervezője és résztvevője, továbbította a Scania DE-hez tartozó kollégái részére az e találkozó során kicserélt, áremelésekre vonatkozó információkat, kifejtve, hogy ezeket az információkat „még” nem küldték meg a svédországi székhelyre. A „még” kifejezés használata arra utal, hogy a Scania DE fent említett munkavállalójának az volt a szándéka, hogy az információt közölje a székhellyel, és hogy ez a székhely felé történő közlés nem kivételes jellegű.
- 418 Mindenesetre az a tény, hogy az ügy iratai olyan elemeket tartalmaznak, amelyek bizonyítják, hogy a Scania székhelyének alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók tudtak a versenyellenes árképzési információk német szinten folyó cseréjéről (lásd a fenti 228. pontot), és hogy a találkozókat mindkét szinten gyakran ugyanabban az időpontban és ugyanazon a helyen tartották, kizárja az arra vonatkozó közvetlen bizonyíték hiányának döntő jelentőségét, hogy a Scania DE munkavállalói német szinten kicserélt információkat továbbítottak a Scania székhelyére. A fent említett két elemre tekintettel ugyanis arra lehet következtetni, hogy a Scania székhelye ismerte ezen információk tartalmát.
- 419 Harmadszor meg kell jegyezni, hogy egyes gyártók székhelyének munkavállalói is részt vettek a német szintű információcsereben. Ez gyakori volt a [*bizalmas*] esetében. Egyébiránt a megtámadott határozat (139) preambulumbekzdésében ismertetett 2004. november 11-i

elektronikus levélben, amelyet a *[bizalmas]* székhelyéhez tartozó C. küldött a versenytársak székhelyéhez, illetve a német szinthez tartozó munkavállalóinak, köztük a Scania székhelyén dolgozó A.-nak és a Scania DE-nél dolgozó B.-nek, C. a *[bizalmas]* székhelyének két új munkavállalóját mutatta be, akik az e gyártó székhelyén belül a központi árazásért felelnek. A székhelyhez tartozó munkavállalók német szintű információcserében való részvételére vonatkozó ezen bizonyítékok arra utalnak, hogy a Scania DE munkavállalóinak szükségképpen feltételezniük kellett, hogy a német szinten kicserélt információk jelentőséggel bírnak a versenytársak európai szintű árképzési stratégiája szempontjából.

- 420 Negyedszer, a fent kifejtett bizonyítékokra tekintettel a Törvényszék számára nem meggyőzőek a Scania DE német szintű információcserében részt vevő munkavállalóinak eskü alatt tett, a fenti 415. pontban kifejtett állítást alátámasztó nyilatkozatai. Összességében a fenti 281. pontban kifejtett okokból e nyilatkozatok, amelyeket a jogsértés végét követően és konkrétan a Scania álláspontjának támogatása céljából nyújtottak be, korlátozott bizonyító erővel bírnak.
- 421 A fenti, együttesen értékelt elemek alapján (lásd a fenti 198. pontot) azt a következtetést kell levonni, hogy a Scania DE – munkavállalóinak a német szintű információcserében való részvétele révén – a német piacon túlmutató kiterjedésű információkat kapott. E megállapítás alapján a jelen jogalapot el kell utasítani, függetlenül attól a kérdéstől, hogy a Scania DE olyan információkat is szolgáltatott-e, amelyek kiterjedése túlmutatott a német piacon (lásd ebben az értelemben: 2001. július 12-i Tate & Lyle és társai kontra Bizottság ítélet, T-202/98, T-204/98 és T-207/98, EU:T:2001:185, 58. pont). Mindemellett a Törvényszék célszerűnek tartja ez utóbbi kérdés vizsgálatát az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése Scania általi megsértése súlyának értékelése és adott esetben a bírság összegének meghatározása céljából (lásd ebben az értelemben: 2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítélet, C-441/11 P, EU:C:2012:778, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

2) A Scania DE által szolgáltatott információk földrajzi kiterjedéséről

- 422 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (388) preambulumbekkezdésében úgy ítélte meg, hogy a bruttó árak európai árjegyzékeinek bevezetését követően a tehergépjármű-gyártók meg tudták érteni versenytársaik európai árképzési stratégiáját a német piacon alkalmazott bruttó árak emelésére vonatkozó információk cseréje révén, mivel ezek az áremelések a gyártók székhelyei által a bruttó árak európai árjegyzékeiben alkalmazott emeléseket tükrözik.
- 423 A felperesek lényegében azt állítják, hogy a bruttó árjegyzékekre vonatkozó, a német szintű információcserék során szolgáltatott információk nem tükrözték a Scania árait európai szinten, következésképpen nem járultak hozzá a Scania versenytársai utóbbi Németországon kívüli árképzési stratégiájával kapcsolatos bizonytalanságának csökkentéséhez.
- 424 E tekintetben a felperesek kifejtik, hogy nem helytálló az a megállapítás, hogy az FGPL az EGT szintjén a bruttó árak jegyzékének minősül, és hogy az az árképzési folyamat keretében folytatott tárgyalások alapjául szolgál. Állításuk alátámasztása érdekében a felperesek a 2017. december 9-i gazdasági jelentésre hivatkoznak, amely bizonyítja, hogy nincs összefüggés az FGPL és a németországi forgalmazók és márkakereskedők közötti bruttó ár között. A felperesek kifejtik, hogy az FGPL belső viszonyítási eszköz, amelyet a Scania székhelye használ a Scania gyártási folyamatában a tehergépjármű különböző alkatrészei általános árszintjének követése érdekében. A neve ellenére az FGPL nem minősül „árjegyzéknek”, mivel nem rögzíti az alkatrészek transzferárát a forgalmazási hálózat bármely szintjén. A felperesek kifejtik, hogy a forgalmazók és

a székhely között egyenlő feltételekkel folytatott tárgyalásokat az egyes országoknak a saját gyár és forgalmazók közötti nettó árjegyzékei alapján bonyolítják le, és hogy ezekről az árjegyzékekről minden olyan esetben tárgyalnak, amikor a piaci feltételek az árak emelkedését vagy csökkenését indokolják. Az FGPL jellegére vonatkozó érvelésük alátámasztása érdekében a felperesek benyújtották a Scania és a Scania DE székhelyéhez tartozó munkavállalók eskü alatt tett nyilatkozatait. Azon állításuk alátámasztására, hogy a Scania és a székhely közötti tárgyalásokat egyenlő feltételek mellett folytatták le, és azok egyenértékűek a független kereskedelmi partnerként eljáró felek és a versenytárs nyereségközpontok közötti tárgyalásokkal, a felperesek a Scania 2010-ben készített belső jelentésére hivatkoznak, amelynek címe „Scania transzferárazási mesterfájl”.

- 425 A felperesek fenti 424. pontban ismertetett érvelése eltérésre mutat rá a Scania árképzési rendszerének a Bizottság által a közigazgatási eljárás során küldött információkérésekre adott válaszok keretében szolgáltatott ismertetése és e rendszernek a kifogásközlésre adott válaszában és a Törvényszék előtt szolgáltatott ismertetése között.
- 426 A Scania árképzési rendszerének a megtámadott határozatban rögzített ismertetése (lásd a fenti 23–31. pontot) a Scania által a Bizottság által küldött információkérésekre adott, többek között a 2012. április 16-i és július 5-i válaszok keretében szolgáltatott információkon alapult. A megtámadott határozat (50) preambulumbekzdésében található ábrát (lásd a fenti 31. pontot), amelyből kiderül, hogy az FGPL hatást gyakorolt az értékesítési lánc különböző szakaszaiban alkalmazott árakra, a Scania szintén a fent hivatkozott válaszok keretében nyújtotta be. Hasonlóképpen, a 2012. július 5-i válasz keretében a Scania többek között ismertette az árbizottság és az értékesítési ügyvezető alelnök szerepét [*bizalmas*].
- 427 Ezzel szemben a fenti 424. pontban ismertetett érvelés a Scania *in tempore suspecto*, nevezetesen a kifogásközlésre adott válaszában és a Törvényszék előtt előadott álláspontját tükrözi.
- 428 E körülmények között a Törvényszék a Bizottsághoz hasonlóan úgy véli, hogy nagyobb bizonyító erőt kell tulajdonítani a felperesek által az információkérésekre adott, az 1/2003 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság részére címzett válaszoknak, mint a felperesek által a kifogásközlésre adott válaszában adott magyarázatoknak. Az 1/2003 rendelet 23. cikke (1) bekezdésének megfelelően azon vállalkozásokkal szemben, amelyek az e rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti információkérésre válaszul téves, hiányos vagy félrevezető információval szolgálnak, bírság szabható ki az éves teljes forgalmuk 1%-áig terjedően.
- 429 Egyébiránt meg kell jegyezni, hogy a felperesek nem nyújtottak be egyetlen olyan dokumentumot sem, amely megerősítené az FGPL jellegére vonatkozó érvelésüket. Amint arra a Bizottság a megtámadott határozat (299) preambulumbekzdésének a) pontjában rámutat, logikus lenne azt várni a Scaniától, hogy az FGPL-re vonatkozó elemzését alátámasztó dokumentumokkal tudjon szolgálni. A Scania ezt nem tette meg, és csupán néhány munkavállalója eskü alatt tett nyilatkozatait nyújtotta be, amelyek korlátozott bizonyító erővel rendelkeznek, és nem győzték meg a Törvényszéket (lásd a fenti 420. pontot).
- 430 Ami a felpereseknek a 2017. december 9-i gazdasági jelentésre való hivatkozását illeti, amely azt bizonyítja, hogy nincs összefüggés az FGPL és a németországi forgalmazók és a márkakereskedők közötti bruttó árak között (lásd a fenti 424. pontot), az említett jelentés megállapítja, hogy az FGPL-ben bekövetkezett különleges változásokhoz nem kapcsolódnak azonos változások a Németországban alkalmazott forgalmazók és a márkakereskedők közötti bruttó ár tekintetében. Márpedig meg kell jegyezni, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozatban szereplő elemzése

nem ilyen összefüggésen alapul, mivel a Bizottság egyáltalán nem állította azt, hogy az FGPL-ben történt áremelés a németországi forgalmazók és a márkakereskedők közötti bruttó ár növekedéséhez vezetett volna. A megtámadott határozatban a Bizottság megállapította, hogy az FGPL-ben szereplő árak emelése hatással volt a nettó forgalmazói árra (azaz a forgalmazó által a székhelynek fizetett árra) és a bruttó forgalmazói árra (azaz a márkakereskedő által a forgalmazónak fizetett árra), még akkor is, ha a végső fogyasztónak fizetett ár nem feltétlenül ugyanilyen arányban vagy egyáltalán nem változott (a megtámadott határozat (52) preambulumbekzdése). Úgy tűnik tehát, hogy a megtámadott határozat nem a 2017. december 9-i gazdasági jelentésben hivatkozott összefüggésen alapul.

- 431 A fenti 423–430. pontból kitűnik, hogy a Bizottság azon állítását, amely szerint az FGPL a bruttó árak olyan európai árjegyzékét képezi, amely befolyásolja a tehergépjárművek árazását a nemzeti forgalmazók (és ennél fogva a Scania DE) szintjén, a jogilag megkövetelt módon bizonyították.
- 432 Általánosabban, az iratokban szereplő bizonyítékok azt mutatják, hogy a Scania nemzeti forgalmazói (és így a Scania DE) nem függetlenek a székhelytől a márkakereskedőkkel szemben alkalmazott árképzési politikájuk meghatározása során.
- 433 E tekintetben először is figyelembe kell venni azt a tényt, hogy az FGPL-t a székhely szintjén alakítják ki. A fenti 31. pontban bemutatott grafikonból kitűnik, hogy az FGPL az árképzés fontos eleme, mivel a Scania forgalmazási láncának továbbértékesítési szakaszaiban alkalmazott valamennyi ár ezen FGPL-ből, valamint a különböző gazdasági szereplők által élvezett kedvezményekből és haszonkulcsokból ered.
- 434 Másodszor figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a Scania forgalmazóinak nagy többsége 100%-ban a székhely irányítása alatt álló leányvállalatnak minősült (lásd a fenti 20. pontot), ami végeredményben a Scania DE esetében is így volt. E körülményre tekintettel a Törvényszék nem győzte meg a felperesek azon állítása, amely szerint az említett forgalmazók és a székhely közötti árképzési tárgyalások független kereskedelmi partnerként eljáró felek és a versenytárs nyereségközpontok közötti tárgyalásoknak minősültek.
- 435 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat (249) és (250) preambulumbekzdésében ismertetett, az árbizottság belső dokumentumaiból álló bizonyítékok (lásd a fenti 24. pontot) bizonyítják, hogy e szerv (amely a Scania székhelyéhez tartozik) a nemzeti forgalmazókkal szemben alkalmazott árendmények mértékének meghatározását illetően erőfölényben volt. A felperesek az árbizottság egy tagjának eskü alatt tett nyilatkozatára támaszkodva annak állítására szorítkoznak, hogy a fent említett belső dokumentumok egy kivételes eseményre, nevezetesen egy új, a Scania számára nagy stratégiai jelentőségű motor bevezetésére vonatkoztak, és nem tükröztek szokásos helyzetet. Márpedig ez az eskü alatt tett nyilatkozat nem rendelkezik kellő bizonyító erővel ahhoz, hogy megkérdőjelezze a megtámadott határozat (249) és (250) preambulumbekzdésében ismertetett bizonyítékok bizonyító erejét és egyértelmű tartalmát, és nem győzte meg a Törvényszéket.
- 436 Egyébiránt a Scania részéről a „Scania transzferárazási mesterfájlra” való hivatkozást illetően (lásd a fenti 424. pontot) meg kell jegyezni, hogy e dokumentum célja annak bizonyítása, hogy a Scania a csoporton belüli transzferárak rögzítése során (például a forgalmazók nettó árainak megállapítása során) tiszteletben tartotta a szokásos piaci ár elvét (arm’s length principle). Márpedig a Bizottsághoz hasonlóan (lásd a megtámadott határozat (296) preambulumbekzdését), a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy az a tény, hogy a Scania székhelye a szokásos piaci ár elvének tiszteletben tartása mellett transzferárakat alkalmaz, nem bizonyítja a Scania forgalmazóinak az

- árképzési tárgyalások terén fennálló függetlenségét, hanem inkább azt bizonyítja, hogy e transzferárakat olyan szinten állapították meg, amely lehetővé teszi, hogy az illetékes adóhatóságok ezeket az árakat ne vitassák.
- 437 Harmadszor, azt a körülményt, amely szerint a Scania DE árképzési politikájának meghatározása során nem független, a megtámadott határozat (148) preambulumbekzdésében bemutatott okirati bizonyíték szemlélteti. Ezt illusztrálják a megtámadott határozat (134) és (135) preambulumbekzdésében bemutatott okirati bizonyítékok is, amelyek rámutatnak a Scania DE munkavállalói, illetve a Scania munkavállalói által a versenytársak felé a vezető szervek szintjén a bruttó árak emelésére vonatkozóan szolgáltatott információk koherenciájára. Ily módon a megtámadott határozat (134) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékból kitűnik, hogy a 2004. május 3-i és 4-i német szintű találkozáson a Scania DE munkavállalója arról tájékoztatta a versenytársakat, hogy az új *[bizalmas]* tehergépjármű-szériájának árai átlagosan 6%-kal magasabbak lesznek, mint a jelenlegi *[bizalmas]* szériáé. Márpedig a megtámadott határozat (135) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyítékból kitűnik, hogy a Scania képviselője, aki részt vett a 2004. május 27-i és 28-i, a vezető szervek szintjén tartott találkozáson, tájékoztatta a versenytársakat arról, hogy a *[bizalmas]* tehergépjármű-széria árai 5–6%-kal magasabbak lesznek, mint a *[bizalmas]* széria árai. A fent hivatkozott összejátszásra irányuló kapcsolatok mindkét szintjén szolgáltatott információk ezen koherenciája szintén alkalmas annak bizonyítására, hogy a Scania DE munkavállalói által a német szintű információcsere során szolgáltatott információk kiterjedése túlmutatott a német piacon.
- 438 Tekintettel a Scania székhelye által a Scania DE árképzési politikájának meghatározásában játszott, a fenti 433–437. pontban bizonyított szerepre, a Bizottság jogosan állapította meg, hogy a Scania DE munkavállalói által a német szintű információcsere során a versenytársak részére szolgáltatott versenyellenes árképzési információk a Scania székhelye szintjén kialakított árképzési stratégiát tükröztek, és ennél fogva azok kiterjedése túlmutatott a német piacon.
- 439 A Törvényszék e megállapítását nem kérdőjelezi meg a felperesek által hivatkozott 2016. szeptember 20-i és 2017. december 9-i gazdasági jelentések tartalma.
- 440 A felperesek szerint a fent említett két gazdasági jelentés azt bizonyítja, hogy a Scania DE forgalmazók és márkakereskedők közötti bruttó árai nem reprezentatívak a más európai országokban alkalmazott árakat illetően, és ezért nem csökkenthetik a Scania EGT-n belüli árképzési stratégiájával kapcsolatos bizonytalanságot. Márpedig meg kell állapítani, hogy a Scaniát illetően a megtámadott határozat nem azon az állításon alapul, amely szerint bármilyen párhuzamosság áll fenn a különböző európai országokban alkalmazott forgalmazók és márkakereskedők közötti bruttó árak között, mivel – amint az a fenti 31. pontban ismertetett grafikonból kitűnik – a nemzeti forgalmazó bruttó árát az FGPL-re alkalmazott kedvezmények és a haszonkulcsa alapján határozzák meg. A megtámadott határozat azon a megfontoláson alapul, amely szerint az FGPL-re alkalmazott, és ezért a székhely által elhatározott bármilyen emelés (az alkalmazott kedvezményektől függően) eltérő mértékben befolyásolja a nemzeti forgalmazó bruttó árát (lásd a megtámadott határozat (51) és (52) preambulumbekzdését).
- 441 Mindenesetre a felperesek állításaival ellentétben a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy az iratok jogilag megkövetelt módon bizonyítják azt a tényt, hogy a Scania DE által szolgáltatott információk tényleges földrajzi kiterjedésétől függetlenül az azt a benyomást kelti versenytársaiban, hogy az általa szolgáltatott információk kiterjedése és relevanciája túlmutat a német piacon, ezáltal hozzájárulva a versenyellenes információk német szintű cseréje révén követett közös célkitűzésekhez.

442 E tekintetben a Törvényszék a megtámadott határozat (148) preambulumbekzdésében ismertetett információcserére hivatkozik (lásd a fenti 413. pontot). Tekintettel ugyanis a Scania DE munkavállalója által sugalmazottakra, amelyek szerint a tehergépjármű-modellek bevezetésének időpontjaira és az árakra vonatkozó információ, amelyet a [bizalmas] munkavállalójával készült közölni, a Scania székhelyéről származik, ésszerűen arra lehet következtetni, hogy [bizalmas] említett munkavállalója ezt az információt a német piacon túlmutató relevanciájának tekintette. Utalni kell továbbá a 2009. október 28-i, a megtámadott határozat (185) preambulumbekzdésében ismertetett elektronikus levélre, amely bizonyítja, hogy [bizalmas] székhelye a Scaniától olyan információt kapott a német szintű információcserék során, amely szerint 2010. január 1-jei hatálybalépéssel 3%-os áremelést terveztek, amely növelés a tehergépjárművek „faceliftjéhez” kapcsolódott. Így, mivel a Scania által a versenytársával közölt áremelés a tehergépjárművek előállítási költségeihez kapcsolódott, és mivel a Scania DE nem gyárt tehergépjárműveket, arra lehet következtetni, hogy [bizalmas] az áremeléssel kapcsolatos fent említett információt a német piacon túlmutató kiterjedésűnek tekintette.

443 A fenti megfontolások összessége alapján a hatodik jogalapot el kell utasítani.

f) A hetedik jogalapról, amely az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a megállapított magatartás egységes és folyamatos jogsértésnek minősül, és hogy a felperesek felelősek e tekintetben

444 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság megállapította, hogy a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek közötti megállapodások és/vagy összehangolt magatartások 1997. január 17. és 2011. január 18. között egységes és folyamatos jogsértésnek minősülnek. A jogsértés a közepes és nehéz tehergépjárművek tekintetében az EGT-ben alkalmazott bruttó árakra és áremelésekre, valamint a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárítására vonatkozó összejátszásból állt (a megtámadott határozat (315) preambulumbekzdése).

445 Közelebbről a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a versenyellenes kapcsolatok révén a felek egységes versenyellenes célú közös tervet követtek, és hogy a Scania tudott, vagy neki tudnia kellett volna az összejátszásra irányuló kapcsolati hálózat általános hatályáról és alapvető jellemzőiről, továbbá magatartása révén hozzá kívánt járulni a kartellhez, így felelősségre vonható a jogsértés egészéért (a megtámadott határozat (316) és (350) preambulumbekzdése).

446 A felperesek lényegében azt vitatják, hogy a jelen ügyben egységes és folyamatos jogsértés állt fenn, valamint azt, hogy e jogsértés egészét nekik tudták be.

1) Az egységes és folyamatos jogsértés jelen ügyben való fennállásáról

i) Előzetes észrevételek

447 Emlékeztetni kell arra, hogy az egységes és folyamatos jogsértés fennállásának bizonyítása érdekében a Bizottságnak bizonyítania kell, hogy a szóban forgó különböző magatartások egységes céllal rendelkező „átfogó terv” részét képezik (lásd a fenti 196. pontot).

- 448 Az ítélezési gyakorlat több olyan kritériumot is felsorol, amelyek relevánsak valamely jogsértés egységes jellegének értékelése során; ilyenek a szóban forgó magatartások azonos célkitűzései, az érintett termékek és szolgáltatások közötti azonosság, az abban részt vevő vállalkozások azonossága, valamint a végrehajtás módjának azonossága (lásd: 2013. május 17-i Trelleborg Industrie és Trelleborg kontra Bizottság ítélet, T-147/09 és T-148/09, EU:T:2013:259, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat; lásd ebben az értelemben: 2013. december 19-i 2013, Siemens és társai kontra Bizottság ítélet, C-239/11 P, C-489/11 P és C-498/11 P, nem tették közzé, EU:C:2013:866, 243. pont). Ezenkívül a vállalkozások nevében eljáró természetes személyek azonossága, valamint a szóban forgó magatartások földrajzi kiterjedésének azonossága szintén olyan kritériumnak minősül, amelyeket e vizsgálat lefolytatása során figyelembe lehet venni (2013. május 17-i Trelleborg Industrie és Trelleborg kontra Bizottság ítélet, T-147/09 és T-148/09, EU:T:2013:259, 60. pont).
- 449 Meg kell jegyezni, hogy az egységes célkitűzés fogalma nem határozható meg a jogsértés által érintett piacon belüli verseny torzítására való általános hivatkozással, amennyiben a verseny érintettsége mint célkitűzés vagy mint tárgy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alá tartozó valamennyi magatartásnak a lényegéhez tartozik. Az egységes célkitűzés fogalmának ekképpen való meghatározása azzal a kockázattal járna, hogy az egységes és folyamatos jogsértés fogalma elveszti értelmének egy részét, mivel az lenne a következménye, hogy a valamely ágazatot érintő, a fent említett rendelkezés által tiltott különböző magatartásokat szisztematikusan egységes jogsértést megvalósító elemeknek kellene minősíteni (2007. december 12-i BASF és UCB kontra Bizottság ítélet, T-101/05 és T-111/05, EU:T:2007:380, 180. pont).
- 450 Egyébiránt, amint azt a Törvényszék már megjegyezte (lásd a fenti 195. pontot) az egységes cél fogalmával kapcsolatos feltétel magában foglalja, hogy meg kell vizsgálni, hogy nincsenek-e a jogsértés részét képező különböző magatartásokat meghatározó olyan elemek, amelyek arra utalhatnak, hogy a többi részt vevő vállalkozás által ténylegesen végrehajtott magatartások nem ugyanazon versenyellenes célra vagy hatásra irányulnak, következésképpen pedig nem illeszkednek „átfogó terv” keretébe az azonos, a belső piacon fennálló versenyt torzító céljuk alapján.

ii) A megtámadott határozat

- 451 Emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a háromszintű, összejátszásra irányuló, a határozat (317) preambulumbekkezdésében ismertetett kapcsolatok egy egységes versenyellenes célú átfogó terv részét képezték, a következő okok miatt.
- 452 Először is, valamennyi kapcsolat ugyanazt a terméket, azaz a közepes és nehéz tehergépjárműveket érintette.
- 453 Másodsor, a megosztott információk – az árakra, a bruttó árak emelésére, az új környezetvédelmi előírásoknak megfelelő tehergépjárművek piaci bevezetésének időpontjára és a versenytársak azon szándékára vonatkozó információk, hogy a kapcsolódó költségeket áthárítsák az ügyfelekre – jellege a jogsértés teljes időtartama alatt változatlan maradt (a megtámadott határozat (320) preambulumbekkezdése). A Bizottság kifejtette, hogy a bizonyos környezetvédelmi szabványoknak megfelelő új tehergépjármű-modellek bevezetésének időzítésére vonatkozó megbeszélések és megállapodások jellege a bruttó árakra és áremelésekre vonatkozó összejátszáshoz kapcsolódik, és azt kiegészíti (a megtámadott határozat (321) preambulumbekkezdése).

- 454 Ugyanebben az összefüggésben a Bizottság kifejtette, hogy még ha 2004 szeptemberétől a felek aktívan nem is próbáltak – amint azt korábban tették – külön megállapodást kötni a bruttó árak jövőbeli közös emeléséről vagy az új környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek piaci bevezetésének időpontjairól, illetve azon költségek összegéről, amelyeket a felek e tehergépjárművek tekintetében áthárítanak a fogyasztókra, továbbra is megállapodásban álltak, amennyiben ugyanolyan típusú információkat cseréltek egymással, és ugyanazon versenykorlátozó célt követték a köztük fennálló stratégiai bizonytalanság mértékének csökkentése révén (a megtámadott határozat (322) preambulumbekzdése).
- 455 Harmadszor a Bizottság megállapította, hogy a versenyellenes kapcsolatokra gyakran került sor, és azok a tehergépjármű-gyártók ugyanazon csoportját érintették, nevezetesen a Scaniát és a vitarendezési eljárásban részt vevő feleket. A kapcsolatokban részt vevő egyének ugyanazon gyártókhoz tartoztak, és ők szervezték a gyártókon belüli kis munkavállalói csoportok közötti információcserét (a megtámadott határozat (323) preambulumbekzdése).
- 456 Negyedszer a Bizottság megállapította, hogy bár a magatartásban érintett munkavállalók belső szintje és felelősségi köre a kartell során változott, a kapcsolatok és a találkozók jellege, célja és terjedelme azonos maradt a kartell teljes időtartama alatt (a megtámadott határozat (325) preambulumbekzdése). E tekintetben a Bizottság kifejtette, hogy a három szinten megvalósult összejátszásra irányuló kapcsolatok mindegyikének az a versenyellenes célja volt, hogy az EGT-ben a közepes és nehéz tehergépjárművek piacán korlátozzák a versenyt a jövőbeli árakat és a bruttó áremeléseket, valamint a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő tehergépjárművek bevezetésének időzítését és az ahhoz kapcsolódó költségek áthárítását illetően (a megtámadott határozat (326) preambulumbekzdése).
- 457 A megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésében a Bizottság három tényezőre hivatkozott, amelyek megerősítik azon következtetését, miszerint az információcsere áthelyezése a vezető szervek szintjéről a német szintre (the shift in the exchanges) nem befolyásolta a jogsértés folyamatos jellegét.
- 458 Először is a Bizottság megállapította, hogy jelentős időbeli átfedés van a különböző szinteken tartott találkozók között, mivel a vezető szervek találkozóira 1997 és 2004 között került sor, a székhely alsóbb szintjén tartott találkozókra 2000 és 2008 között, míg a német szintű találkozókra 2004-től. A Bizottság szerint ennek eredménye az volt, hogy annak ellenére, hogy a vezető szervek találkozóit 2004. szeptember 16. után nem folytatódottak, a két másik szinten tartott kapcsolat megszakítás nélkül folytatódott (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontja). Ebben az összefüggésben a Bizottság azt is megállapította, hogy egyrészt 2003 és 2007 között a székhely alsóbb szintjéhez tartozó munkavállalók és a német szintű munkavállalók között kapcsolatok álltak fenn, valamint közös találkozókat szerveztek, másrészt pedig, hogy a felek ismétlődő jelleggel a székhely alsóbb szintjén vitatták meg, hogy hogy milyen információkat kell kicserélni, és hogy milyen szinten (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének a) pontja).
- 459 Másodszer a Bizottság megállapította, hogy a felek német leányvállalatai nem gyártottak tehergépjárműveket, és nem volt feladatuk a technológiák fejlesztése, mivel e feladatok a székhely kizárólagos hatáskörébe tartoztak. Következésképpen a Bizottság szerint, amikor a német szintű munkavállalók információkat cseréltek az Euro 5 és Euro 6 szabványoknak megfelelő technológiák bevezetésének időzítéséről és az ehhez kapcsolódó többletköltségekről, akkor a székhelytől származó és az EGT egészét érintő információkat cseréltek (a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésének b) pontja).

- 460 Harmadszor a Bizottság megállapította, hogy a kartell több résztvevőjével kapcsolatban bizonyítékok voltak arra, hogy a német leányvállalatok rendszeresen beszámoltak az árra vonatkozó szándékaikról a székhelynek, illetve – ami még fontosabb – az árakra vonatkozó információcsere folyamatában részt vevő, a központi igazgatási szinthez tartozó személyek felé. Ebben az összefüggésben a Bizottság azt is megállapította, hogy a Scania székhelye jogosult volt meghatározni a gyári bruttó árakat és a forgalmazókkal (amelyek az anyavállalat 100%-os tulajdonában álló leányvállalatok voltak) szemben alkalmazott árengedményeket, és hogy a Scania strukturált tervvel rendelkezett a székhely stratégiai döntéseinek gyors végrehajtása érdekében szervezett találkozók kapcsán, ami azt mutatja, hogy a Scania székhelyének szükségképpen tudomást kellett szereznie ezen információkról.
- 461 A Bizottság a megtámadott határozat (328) preambulumbekkezdésében megállapította, hogy a kartell megváltozását (the change in the cartel) közösen irányították és koordinálták a különböző felek között, azzal a céllal, hogy biztosítsák az információcsere folytonosságát.
- 462 Ötödször, a Bizottság szerint, noha az információcsere módja természetesen megváltozott azon tizenégy év során, amely során a jogsértés fennállt, erre fokozatosan került sor, és az információcserék alapvető jellege ugyanaz maradt: a kapcsolatok a többoldalú információcserékből, személyes megbeszélésekből, illetve prezentációkból elektronikus levélben zajló többoldalú információcserevé alakultak, a jövőbeli árakra vonatkozó, elektronikus levélben bonyolított és egy táblázatban bemutatott információgyűjtésnek köszönhetően (a megtámadott határozat (329) preambulumbekkezdése).
- 463 Ezen öt tényező alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok jellegüket tekintve összekapcsolódtak, és kiegészítették egymást (a megtámadott határozat (330) preambulumbekkezdése).

iii) A Törvényszék álláspontja

- 464 Először is nem vitatott, hogy a szóban forgó összejátszásra irányuló kapcsolatok mindvégig ugyanazokra a termékekre, vagyis a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkoztak, és azokat a tehergépjármű-gyártók ugyanazon csoportja, nevezetesen a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek hajtották végre. Egyébiránt az ügy irataiból kitűnik, hogy a kapcsolatok az egyes szinteken dolgozó munkavállalók kis csoportját érintették, amelynek összetétele viszonylag stabil maradt, és a kapcsolattartás rendszeres és gyakori volt.
- 465 Másodszer emlékeztetni kell az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje közötti kapcsolatok fennállására, vagyis arra, hogy e szinteken belül a résztvevők ugyanazon vállalkozások, vagyis a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek munkavállalói voltak, hogy az egyes szinteken belüli információcsere tartalma azonos volt, hogy időbeli átfedés volt a különböző szinten tartott találkozók között, hogy a szintek egymásra hivatkoztak, és kicserélték a gyűjtött információkat, hogy közös kapcsolatok álltak fenn a különböző szintek között (lásd a fenti 218. pontot). Arra is emlékeztetni kell, hogy a felpereseknek a harmadik jogalap keretében nem sikerült megkérdőjelezniük a Bizottságnak az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje közötti kapcsolatok fennállására vonatkozó megállapításait (lásd a fenti 229. pontot).
- 466 Harmadszor, a Törvényszék a Bizottsághoz hasonlóan (lásd a fenti 453. és 454. pontot) megállapítja, hogy a felek közötti információcsere tartalma, valamint az említett információcsere célja – amely a felek közötti, lényegében a jövőbeli árképzési stratégiájukkal kapcsolatos bizonytalanság csökkentése volt – változatlan maradt. Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell

arra, hogy a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a Bizottság megalapozottan állapította meg a megtámadott határozat (243) és (321) preambulumbekzdésében, hogy a bizonyos környezetvédelmi szabványoknak megfelelő új tehergépjármű-modellek bevezetésének időzítésére vonatkozó megbeszélések és megállapodások jellege a bruttó árakra és áremelésekre vonatkozó összejátszáshoz kapcsolódik, és azt kiegészíti (lásd a fenti 297. pontot).

467 Negyedszer emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság megalapozottan tekintette úgy, hogy a német szintű versenyellenes kapcsolatok földrajzi kiterjedése az EGT egészére kiterjedt, hasonlóan a vezető szervek szintjén folytatott versenyellenes információcserékhez.

468 A fent említett elemek alapján helyben kell hagyni a Bizottság azon megállapítását, amely szerint a felek közötti, a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdésében ismertetett információcserék egy egységes, versenyellenes célú átfogó terv részét képezték.

469 A felperesek érvelése nem kérdőjelezi meg a Törvényszék következtetését. Ez az érvelés három csoportra osztható. Először is a felperesek azt állítják, hogy a Bizottság hibát követett el, amikor együttesen értékelte a felek közötti kapcsolatok három szintjét. Másodszor vitatják a Bizottság azon megállapítását, amely szerint a kapcsolatok három szintjén kicserélt információk ugyanolyan jellegűek voltak, amint az a megtámadott határozat (320) preambulumbekzdéséből kitűnik. Harmadszor a felperesek vitatják a Bizottságnak a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésében foglalt azon megállapítását, amely szerint az információcsera „áthelyezése” a vezető szervek szintjéről a német szintre nem befolyásolta a jogsértés folyamatos jellegét.

– *A kapcsolatok mindhárom szintjének együttes értékeléséről*

470 Az átfogó terv jelen ügyben való fennállásának vitatása érdekében a felperesek lényegében azt állítják, hogy a Bizottság által a megtámadott határozatban követett megközelítéssel ellentétben a kapcsolatok három szintjét külön-külön, nem pedig együtt kellett értékelni.

471 Ezen állítás alátámasztására a felperesek először is arra hivatkoznak, hogy a Bizottság semmilyen releváns ténybeli kapcsolatot nem állapított meg az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje között. A fenti 465. pontban hivatkozott okok miatt e kifogást el kell utasítani.

472 Másodszor a felperesek előadják, hogy a jogsértés terjedelmét az állítólagos összejátszásra irányuló magatartásban részt vevő munkavállalókhöz közvetlenül kapcsolódó ténybeli elemek alapján kell meghatározni. Márpedig a Bizottság nem bizonyította, hogy a vállalkozások összejátszásra irányuló kapcsolatokban különböző szinteken részt vevő munkavállalói tudtak az összejátszásra irányuló magatartás kiterjedéséről és közösen értelmezték azt. Ebben az összefüggésben a felperesek rámutatnak, hogy a kapcsolatok különböző szintjein különböző munkavállalók képviselték a vállalkozásokat.

473 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a szóban forgó összejátszásra irányuló kapcsolatokat teljes egészében a tehergépjármű-gyártók ugyanazon csoportja, nevezetesen a Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek hajtották végre. Egyébiránt e kapcsolatok az egyes szinteken dolgozó munkavállalók kis csoportját érintették, amelynek összetétele viszonylag stabil maradt, és a kapcsolattartás rendszeres és gyakori volt. Emlékeztetni kell továbbá az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje közötti kapcsolatokra. E tényezőkre figyelemmel az a

körülmény, hogy nem ugyanazok voltak az összejátszásra irányuló kapcsolatokban részt vevő munkavállalók, nem kérdőjelezi meg a jelen ügyben a közös terv fennállására vonatkozó következtetést.

- 474 Ami a felperesek fenti 472. pontban ismertetett azon állítását illeti, amely szerint a Bizottság nem bizonyította, hogy a vállalkozások összejátszásra irányuló kapcsolatokban különböző szinteken részt vevő munkavállalói tudtak az összejátszásra irányuló magatartás kiterjedéséről és közösen értelmezték azt, ezen állítás arra a kérdésre vonatkozik, hogy az átfogó tervről való tudomásszerzést a vállalkozás szintjén vagy a vállalkozás munkavállalói szintjén kell-e értékelni. A felperesek azt kifogásolják, hogy a Bizottság ezt a tudomásszerzést a vállalkozás szintjén értékelte, és elmulasztotta megvizsgálni a tudomásszerzést a munkavállalók szintjén.
- 475 A felperesek e kifogása nem megalapozott.
- 476 Meg kell jegyezni ugyanis, hogy az uniós versenyjog a „vállalkozások” tevékenységére vonatkozik, és e fogalmat úgy kell értelmezni, mint amely a szóban forgó megállapodás szempontjából gazdasági egységet jelent, még akkor is, ha jogi szempontból ez az egység több természetes vagy jogi személyből áll (lásd: 2009. december 10-i Akzo Nobel és társai kontra Bizottság ítélet, C-97/08 P, EU:C:2009:536, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 477 Arra is rá kell mutatni, hogy ami a munkavállalók jogsértő magatartásának a vállalkozásoknak való betudhatóságát illeti, az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a Bizottság valamely vállalkozás szankcionálására vonatkozó jogköre csak azon személy jogsértő cselekményét feltételezi, aki általában jogosult arra, hogy a vállalkozás nevében eljárjon (lásd: 2014. december 12-i H & R ChemPharm kontra Bizottság ítélet, T-551/08, EU:T:2014:1081, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 478 A fenti 476. és 477. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az átfogó terv fennállásáról való tudomás kérdését szükségképpen az érintett vállalkozások, nem pedig munkavállalóik szintjén kell értékelni. Amint arra a Bizottság helyesen rámutat, ha köteles lenne bizonyítani, hogy ugyanannak a vállalkozásnak a kartellben részt vevő minden egyes munkavállalója pontos tudomással bírt a kartell többi munkavállalójának magatartásáról, lehetetlen lenne számára az egységes és folyamatos jogsértés bizonyítása, annál is inkább, mivel a kartellek jellegüknél fogva általában titkosak, és a bizonyítékok gyakran töredékesek és szórványosak a kartellügyekben (lásd ebben az értelemben: 2011. július 13-i Trade-Stomil kontra Bizottság ítélet, T-53/07, EU:T:2011:360, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintje közötti kapcsolatok, és különösen azon tény miatt, hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintjében részt vevő természetes személyek ugyanazon vállalkozások munkavállalói voltak, arra lehet következtetni, hogy e vállalkozások tudtak az átfogó terv terjedelméről, és ennélfogva a jogsértő magatartásról, és közösen értelmezték azt.
- 479 A fentiekből következik, hogy el kell utasítani a felperesek azon állítását, amely szerint a Bizottságnak külön-külön kellett volna értékelnie az összejátszásra irányuló kapcsolatok három szintjét.

– *A kapcsolatok három szintjén kicserélt információk jellegéről*

- 480 A felperesek vitatják a többek között a megtámadott határozat (320) és (322) preambulumbekzdésében kifejtett azon megállapítást, amely szerint a kapcsolatok különböző szintjein kicserélt információk ugyanolyan jellegűek voltak, és ugyanazon versenyellenes célt követték.
- 481 E tekintetben a felperesek először is a megtámadott határozat (322) preambulumbekzdésére hivatkoznak, amely a kapcsolatok jellegében alapvető változást mutat, mivel kimondja, hogy 2004 szeptemberétől a felek már nem törekedtek aktívan arra – amint azt ezen időpontot megelőzően tették –, hogy pontos megállapodásra jussanak a jövőbeli bruttó áremelésekre vonatkozóan.
- 482 A felperesek ezen érve nem fogadható el. Kétségtelen, hogy a megtámadott határozat (322) preambulumbekzdése kimondja, hogy 2004 szeptemberét követően a felek már nem törekedtek kifejezett megállapodások megkötésére, hanem lényegében a verseny korlátozására irányuló információcserére szorítkoztak. Mindazonáltal, amint azt a Bizottság helyesen megjegyzi, bár e változás befolyásolhatja a szóban forgó magatartás megállapodásnak vagy összehangolt magatartásnak való minősítését, nem érinti a kicserélt információk „jellegét”, amely a megtámadott határozat (322) preambulumbekzdése szerint ugyanaz maradt, és arra irányult, hogy csökkentse a felek stratégiai bizonytalanságának mértékét a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelését, valamint az új környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek bevezetésének időzítését és az ehhez kapcsolódó költségek áthárítását illetően.
- 483 Másodsorban a felperesek a megtámadott határozat (116) és (117) preambulumbekzdésére hivatkoznak, amelyek a székhely alsóbb szintjén 2001. július 3-án és 4-én tartott találkozót ismertetik, amelynek keretében a felek székhelyének munkavállalói kifejezték a német szinten folytatott, szerintük túl messzire menő információcserére vonatkozó aggályait, és megállapodtak abban, hogy a jövőben kizárólag műszaki információkat cserélnek, árakra vonatkozó információkat nem. A felperesek szerint e preambulumbekzdések bizonyítják, hogy a székhely alsóbb szintjén és a német szinten folytatott információcserék nem ugyanolyan jellegűek voltak, és nem is ugyanaz volt a céljuk.
- 484 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék a harmadik és az ötödik jogalap vizsgálata keretében már megállapította, hogy a székhely alsóbb szintjén és a német szinten folytatott információcserék hozzájárultak a közös terv megvalósításához, valamint hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok e két szintje között ténybeli kapcsolat áll fenn, többek között azon tényre tekintettel, hogy az e szinteken részt vevő személyek ugyanazon vállalkozások munkavállalói voltak, hogy időbeli átfedés volt a két szinten tartott találkozók között, hogy kapcsolatok álltak fenn a székhely alsóbb szintjének munkavállalói és a német szint munkavállalói között, valamint hogy a székhely alsóbb szintjének munkavállalóit tájékoztatták a német szinten folytatott információcsere tartalmáról (lásd a fenti 224. és 228. pontot). Egyébiránt az ügy iratai azt mutatják, hogy a tagok között 2001-ben a székhely alsóbb szintjén kötött megállapodás ellenére, amely szerint a jövőben nem cserélnek ki árképzési információkat (lásd a fenti 478. pontot), ilyen információcserékre sor került (lásd a fenti 229. pontot). E körülmények között a felpereseknek a fenti 483. pontban ismertetett érvét el kell utasítani. Mindenesetre figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a megtámadott határozatban előterjesztett és a felperesek által nem vitatott bizonyítékok szerint a felek vezető szerveinek szintjén tartott találkozók, amelyekre 2004 szeptemberéig, tehát a székhely alsóbb szintjén tartott találkozókkal párhuzamosan került sor, egyértelműen ugyanazt a versenyellenes célt követték, mint a 2004 után és a jogsértés 2011-ben történt megszűnéséig folytatott német szintű információcserék.

485 A fenti megfontolások alapján meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem követett el hibát, amikor a jelen ügyben átfogó terv fennállását állapította meg.

– *A jogsértés folyamatos jellegéről*

486 Először is meg kell állapítani, hogy a felek vezető szervei szintjén megvalósult összejátszásra irányuló kapcsolatok 2004 szeptemberében történt megszakítása nem váltotta ki a másik két szinten az összejátszásra irányuló kapcsolatok megszakadását.

487 Ily módon a megtámadott határozat (139) preambulumbekzdésében ismertetett okirati bizonyíték szerint 2004. november 11-én a [bizalmas] székhelyéhez tartozó C. levelet írt a többi gyártó – székhely alsóbb szintjéhez, illetve német szinthez tartozó – munkavállalóinak, hogy a [bizalmas] székhelyéhez tartozó két új kapcsolattartó személyt mutasson be nekik, akik a [bizalmas] [bizalmas] székhelyén a központi árazásért felelnek. C. arra kérte a versenytársakat, hogy küldjék meg számára a szervezeten belüli kapcsolattartókat. C. elektronikus levelét többek között A.-nak, illetve B.-nek címezték, akik a Scaniánál a székhely alsóbb szintjéhez, illetve a német szinthez tartoztak. Hasonlóképpen, amint az a megtámadott határozat (140) preambulumbekzdésében szerepel, a versenytársak 2004. december 2-án német szinten információkat cseréltek a 2005. évre tervezett áremelésekről. Ezen információcsere keretében a Scania DE munkavállalója a következő információkat szolgáltatotta K., ezen információcsere szervezője és a [bizalmas] német leányvállalat munkavállalója részére: „2005 márciusától minden [bizalmas] szériánk [árát] 1,5%-kal emeljük”. Úgy tűnik tehát, hogy a kartellben részt vevő felek német szintű információcseréinek tartalma megegyezett a vezető szervek szintjén folytatott információcseréivel, és azokhoz illeszkedtek.

488 Másodszor meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésében szereplő megfontolásai (lásd a fenti 457–461. pontot) nem hibásak. Ily módon nem vitatott, hogy időbeli átfedés volt a különböző szinteken tartott találkozók között. Egyébiránt a harmadik jogalap keretében a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság bizonyította a munkavállalók közötti kapcsolatok fennállását a székhely alsóbb szintjén, illetve a német szinten, valamint azt a tényt, hogy a székhely alsóbb szintjének munkavállalói tudtak a német szintű információcserék tartalmáról. Ezenkívül a hatodik jogalap keretében a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság bizonyította azt a tényt, hogy a német szinten kicserélt árképzési információk a felek székhelyéről származnak, és hogy a német szintű munkavállalók közölték az információcserék során szerzett árképzési információkat a székhellyel.

489 E tényezők alapján a Törvényszék arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság megalapozottan állapította meg, hogy azon körülmény ellenére, hogy a vezető szervek szintjén megvalósult összejátszásra irányuló kapcsolatok 2004 szeptemberében megszakadtak, ugyanezen kartell (amelynek tartalma és kiterjedése azonos volt) ezen időpontot követően is folytatódott, azzal az egyetlen különbséggel, hogy az érintett munkavállalók eltérő szervezeti szintekhez tartoztak az érintett vállalkozásokon belül, nem pedig a vezető szervek szintjéhez.

490 A felperesek érvei nem kérdőjelezik meg ezt a következtetést.

491 Egyrészt a felperesek azt kifogásolják, hogy a Bizottság nem fejtette ki, hogy a vezető szervek szintjén zajló összejátszásra irányuló kapcsolatok német szintre való „áthelyezése” miként valósult meg. Előadják, hogy ahhoz, hogy az „áthelyezést” úgy lehessen tekinteni, mint amely a korábbi magatartások folytatását jelenti, a folytonosság biztosítása érdekében ellenőrzési mechanizmust kellett volna bevezetni. Hivatkoznak továbbá a 2017. november 10-i Icap és társai kontra

Bizottság ítéletre (T-180/15, EU:T:2017:795, 223. pont), amelyben a Törvényszék emlékeztetett arra, hogy amennyiben valamely megállapodás vagy összehangolt magatartás fenntartása egyedi határozott intézkedéseket követel meg, a Bizottság nem vélelmezheti a kartell fenntartását, ha nincs bizonyítéka az említett intézkedések elfogadására.

- 492 A felperesek ezen érvelése nem fogadható el. A megtámadott határozatból ugyanis kitűnik, hogy a Bizottság az információcsere vezető szervek szintjéről a német szintre való „áthelyezése” vagy „átcsoportosítása” kifejezést annak jelzésére használta, hogy változás következett be az összejátszásra irányuló kapcsolatban részt vevő munkavállalók szintjét illetően, nem pedig annak jelzésére, hogy a kartell bármilyen megszakítására került sor. Egyébiránt a megtámadott határozat (327) preambulumbekzdésében a Bizottság ismertette azokat a ténybeli körülményeket, amelyek alátámasztják a kartell folytatását 2004 szeptemberét követően (lásd a fenti 458–460. pontot), valamint e körülményekre tekintettel bebizonyosodott, hogy semmilyen, a 2017. november 10-i Icap és társai kontra Bizottság ítélet (T-180/15, EU:T:2017:795, 223. pont) értelmében vett „egyedi határozott intézkedést” nem követeltek meg.
- 493 Másrészt a felperesek azt kifogásolják, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem bizonyította, hogy a Scania DE német szintű találkozókon részt vevő munkavállalói tudták, hogy a két másik szinten tanúsított magatartás folytatásában vesznek részt, vagy hogy a Scania azon munkavállalói, akik részt vettek a székhely alsóbb szervei szintjén tartott találkozókon, tudomással bírtak a vezető szervek szintjén tartott találkozókról.
- 494 A felperesek ezen érvelése azon az állításon alapul, amely szerint az átfogó tervről való tudomásszerzést a vállalkozás munkavállalói szintjén, nem pedig magának a vállalkozásnak a szintjén kell értékelni. Márpedig, amint az már a Törvényszék megállapította, ez az állítás téves.
- 495 Ami a Scania vállalkozás szintjén a jogsértés folyamatos jellegéről való tudomás kérdését illeti, annak ellenére, hogy az információcsere a vezető szervek szintjéről a német szintre „helyezték át”, a következő tényezőkre kell emlékeztetni.
- 496 Először is emlékeztetni kell arra a jelentős szerepre, amelyet a Scania székhelye játszik az áraknak a vállalkozás nemzeti forgalmazói szintjén, és ennél fogva a 100%-os leányvállalat Scania DE szintjén történő rögzítésében. A Scanián belül az árak rögzítésének mechanizmusát a hatodik jogalap keretében vizsgálta meg a Törvényszék.
- 497 Másodszor, emlékeztetni kell arra, hogy az iratokban szereplő bizonyítékok azt bizonyítják, hogy a Scania székhelyéhez tartozó munkavállalók (a székhely alsóbb szintje) ismerték a német szintű információcsere tartalmát (lásd a fenti 418. pontot). Nem hihető, hogy e vállalkozás vezető szervei ne legyenek ezzel tisztában.
- 498 Harmadszor, emlékeztetni kell arra, hogy az iratokban szereplő bizonyítékok arra utalnak, hogy a Scania DE munkavállalói német szinten a Scania székhelyéről származó információkat cseréltek (lásd a fenti 413., 437., 438. és 442. pontot).
- 499 E három tényező bizonyítja, hogy azon körülmény ellenére, hogy a vezető szervek szintjén folytatott információcserek 2004 szeptemberében véget értek, a Scania vállalkozás és székhelye tudomással bírt arról, hogy ugyanezen jogsértés 2004 szeptemberét követően is folytatódott, azzal az egyetlen különbséggel, hogy a vezető szerveknél alkalmazott munkavállalók már nem

vettek részt az összejátszásra irányuló kapcsolatokban. E tekintetben nincs jelentősége a felperesek által hivatkozott azon körülménynek, amely szerint a Scania DE munkavállalói nem tudtak a vezető szervek szintjén fennálló összejátszásra irányuló kapcsolatok fennállásáról.

500 A fenti megfontolások alapján meg kell állapítani, hogy a Bizottságnak az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó következtetése nem téves.

2) Az egységes és folyamatos jogsértés Scaniának való betudhatóságáról

501 A Bizottság a megtámadott határozat (332) preambulumbekzdésében megállapította, hogy a Scania közvetlenül részt vett a kartell valamennyi releváns vonatkozásában.

502 Egyébiránt a megtámadott határozat (333) preambulumbekzdésében a Bizottság megjegyezte, hogy bár a Scania csak nehéz tehergépjárműveket gyárt és értékesít, tudott, vagy neki tudnia kellett arról, hogy a kartellben részt vevő többi fél közepes tehergépjárműveket is gyárt, és hogy az összejátszásra irányuló kapcsolatok e két típusú (közepes és nehéz) tehergépjárműre vonatkoznak. A Bizottság ezért megállapította, hogy a Scania tudta, vagy neki tudnia kellett, hogy a versenyellenes magatartások a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkoznak.

503 E megfontolások alapján a Bizottság a megtámadott határozat (334) preambulumbekzdésében megállapította, hogy a Scania részt kívánt venni a jogsértésben, és tudott, vagy neki tudnia kellett annak létezéséről.

504 A felperesek az egységes és folyamatos jogsértés Scania részére való betudhatóságának vitatása érdekében azt kifogásolják, hogy a Bizottság nem bizonyította a szükséges „szellemi elem” fennállását. Más szóval azt róják fel a Bizottságnak, hogy a megtámadott határozatban nem bizonyította, hogy az 1999. július 8-i Bizottság kontra Anic Partecipazioni ítéletben (C-49/92 P, EU:C:1999:356, 87. pont) meghatározott, a kockázathoz fűződő érdekre, annak ismeretére és elfogadására vonatkozó kumulatív feltételek a jelen ügyben teljesültek a Scania azon képviselői tekintetében, akik a kapcsolatok három szintjében részt vettek.

505 E tekintetben meg kell állapítani, hogy mivel az átfogó terv fennállásának ismeretét az érintett vállalkozások szintjén kell értékelni, nem pedig munkavállalók szintjén (lásd a fenti 478. pontot), ehhez hasonlóan az egységes és folyamatos jogsértés betudhatóságát meghatározó tényezőket szükségképpen szintén a vállalkozás szintjén kell értékelni.

506 Ezenkívül, ami az egységes és folyamatos jogsértés valamely vállalkozásnak való betudhatóságát meghatározó tényezőket illeti, a 2012. december 6-i Bizottság kontra Verhuizingen Coppens ítéletből (C-441/11 P, EU:C:2012:778, 43–45. pont) kitűnik, hogy ha a szóban forgó vállalkozás közvetlenül részt vett az egységes és folyamatos jogsértést képező versenyellenes magatartások összességében, a Bizottság jogosult a jogsértés egészét betudni neki, anélkül hogy köteles lenne bizonyítani a kockázathoz fűződő érdekre, annak ismeretére és elfogadására vonatkozó feltételek teljesülését.

507 A jelen ügyben megállapítható, hogy a megtámadott határozat (332) preambulumbekzdésében megállapítottaknak megfelelően a Scania vállalkozás közvetlenül részt vett a kartell valamennyi releváns vonatkozásában. Munkavállalói ugyanis részt vettek azon összejátszásra irányuló kapcsolatokban, amelyekre mindhárom szinten sor került. A Scania vállalkozás információkat cserélt versenytársaival a bruttó árakat és áremeléseket, valamint az Euro 3–6 szabványnak megfelelő technológiák bevezetésének időzítését és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek

áthárítását illetően. A Scania aktívan részt vett a kartellben, találkozókat szervezett, és elektronikus levélváltásokban vett részt (lásd a megtámadott határozat (332) preambulumbekzdését).

- 508 Az igaz, hogy a Scania nem gyárt közepes tehergépjárműveket. Mindazonáltal az ügy irataiból kitűnik, hogy azok az összejárásra irányuló kapcsolatok, amelyekben a Scania munkavállalói részt vettek, megkülönböztetés nélkül érintik a közepes és a nehéz tehergépjárműveket (lásd a megtámadott határozat (333) preambulumbekzdését). Következésképpen a Bizottság megalapozottan tudta be a Scania vállalkozásnak a közepes tehergépjárművekre is kiterjedő egységes és folyamatos jogsértést, mivel e vállalkozásnak szükségszerűen tudomása volt a kartell e vonatkozásáról.
- 509 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy az egységes és folyamatos jogsértés egész Scaniának való betudhatósága nem téves. Ebből következően a hetedik jogalapot el kell utasítani.

4. A nyolcadik, az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének, valamint az 1/2003 rendelet 25. cikkének azáltal történő téves alkalmazására alapított jogalapról, hogy a Bizottság elévült magatartás miatt szabott ki bírságot, és mindenesetre nem vette figyelembe azt a tény, hogy az említett magatartás nem volt folyamatos

- 510 Először is a felperesek azt állítják, hogy a bírság kiszabását igazoló, a vezető szervek szintjére vonatkozó tények az 1/2003 rendelet 25. cikke értelmében elévültek, mivel az említett szintű találkozók 2004 szeptemberében, vagyis több mint öt évvel a Bizottság vizsgálatának megkezdése előtt befejeződtek. A felperesek hozzátézik, hogy e körülmények között a Bizottságnak az 1/2003 rendelet 7. cikke értelmében vett jogos érdeke sem fűződik ahhoz, hogy megállapítsa a vezető szervek szintjén tanúsított magatartással összefüggő jogsértés fennállását.
- 511 Másodsor a felperesek előadják, hogy még ha a Törvényszék úgy is tekintené, hogy a szóban forgó tényállás egységes és folyamatos jogsértésnek minősül (*quod non*), a megtámadott határozatot meg kellene változtatni, mivel nem veszi figyelembe az állítólagos jogsértés vezető szervek szintjén történt megszakításait. Ebben az összefüggésben a felperesek azt állítják, hogy a megtámadott határozat nem tartalmaz elegendő bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a vezető szervek 1999-ben találkozót tartottak volna.
- 512 Egyébiránt a felperesek azt állítják, hogy figyelemmel arra, hogy nincs bizonyíték arra, hogy a Scania az 1999-ben és 2002-ben a vezető szervek szintjén tartott találkozókon részt vett, a megtámadott határozat tévesen állapította meg, hogy a Scania 1997. január 17. és 2004. szeptember 24. között folyamatosan részt vett a vezető szervek találkozóin. Ehelyett azt a következtetést kellett volna levonnia, hogy ezek a találkozók – legalábbis a Scania tekintetében – 1998. szeptember 3. és 2000. február 3. között (17 hónapos megszakítás), valamint 2001. november 20. és 2003. április 10. között (további 17 hónapos megszakítás) szüneteltek.
- 513 A felperesek arra a következtetésre jutnak, hogy a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, és hogy a bírság kiszabása mindenesetre elévült a 2003. április 10. előtti bármilyen jogsértés esetén. Másodlagosan a felperesek előadják, hogy a bírság kiszabása elévült a 2000. február 3. előtti jogsértések esetén. A felperesek egyébiránt azt állítják, hogy a vezető szervek szintjéhez kapcsolódó bírság kiszámításának mindenféleképpen tükröznie kell a jogsértés alacsonyabb intenzitású időszakait.

- 514 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.
- 515 Először is, ami a felpereseknek a bíróság Bizottság általi kiszabásának elévülésére vonatkozó érvét illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az 1/2003 rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 25. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint a Bizottságra ruházott azon jogkörre, hogy a többek között az EUMSZ 101. cikk megsértése miatt bíróságot szabjon ki a vállalkozásokkal szemben, ötéves elévülési idő vonatkozik. Az 1/2003 rendelet 25. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy folyamatos vagy ismétlődő jogsértések esetén az elévülési idő a jogsértés megszűnésének napján kezdődik. Az 1/2003 rendelet 25. cikkének (3) bekezdése többek között úgy rendelkezik, hogy a bíróságokra vonatkozó elévülési időt megszakítja a Bizottság által a jogsértés tekintetében vizsgálat vagy eljárás céljából tett bármilyen intézkedés.
- 516 A jelen ügyben a Bizottság nem követett el hibát, amikor megállapította, hogy a vezető szervek szintjén tanúsított magatartás egy olyan egységes és folyamatos jogsértés részét képezi, amely 2011. január 18-án ért véget. Következésképpen az ötéves elévülési idő csak ez utóbbi időpontban kezdődik, ami azt jelenti, hogy a jelen ügyben a Bizottság bírságkiszabási jogköre nem esik semmilyen elévülés alá.
- 517 Másodszor, ami a felperesek azon állítását illeti, amely szerint az 1999. év esetében a vezető szervek szintjén tartott találkozókra vonatkozó bizonyítékok állítólag hiányoznak, a következőket kell megjegyezni.
- 518 Először is meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat elegendő bizonyítékot tartalmaz az 1998. és 2000. év tekintetében a vezető szervek szintjén tartott találkozók létezésére vonatkozóan. Közelebbről a megtámadott határozat (105) preambulumbekkezdése a vezető szervek 1998. szeptember 3-i találkozója vonatkozó okirati bizonyítékot ismertet, amelynek során a felek képviselői 1999-re vonatkozó előrejelzéseket cseréltek. Ezen okirati bizonyíték szerint a Scania székhelyének képviselője, N. részt vett ezen a találkozón. Hasonló találkozókra került sor 2000 során, amint az a megtámadott határozat (109)–(112) preambulumbekkezdéséből kitűnik, amelyen N. a Scania székhelye részéről szintén részt vett.
- 519 Másodszor, a megtámadott határozat (106) preambulumbekkezdésében bemutatott okirati bizonyítékból kitűnik, hogy a vezető szervek szintjén az 1998. szeptember 3-i találkozót követő következő találkozót (lásd a fenti 518. pontot) 1999. januárra tűzték ki.
- 520 Harmadszor a megtámadott határozat (106) preambulumbekkezdésében a Bizottság *[bizalmas]* olyan engedékenységi nyilatkozatára hivatkozik, amely szerint a versenytársak között az 1998 és 2001 közötti időszak során évente legalább egyszer sor került találkozókra. E nyilatkozat szerint e találkozók résztvevői, akik nem tartoztak a vezető szervek szintjéhez, többek között az árak jövőbeli emeléseire vonatkozó információkat cseréltek. E találkozók résztvevői között megnevezésre került a Scania DE vezérigazgatója, O.
- 521 Negyedszer, a Bizottsághoz hasonlóan emlékeztetni kell arra, hogy a vezető szervek szintjén tartott találkozók egységes és folyamatos jogsértés részét képezték, következésképpen a versenytársak között bármilyen szervezeti szinten tartott összes találkozót figyelembe kellett venni annak mérlegelése során, hogy a jogsértés 1999-ben folytatódott-e.
- 522 Ötödször emlékeztetni kell arra is, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a több éven át tartó jogsértéseket illetően az a tény, hogy egy meghatározott időszak tekintetében nem terjesztettek elő közvetlen bizonyítékot a társaság e jogsértésben való részvételére, nem képezi

akadályát annak, hogy e részvételt ezen időszak vonatkozásában is megállapítsák, amennyiben e megállapítás objektív és egybehangzó valószínűsítő körülményeken alapul (lásd: 2017. január 26-i Villeroy & Boch kontra Bizottság ítélet, C-625/13 P, EU:C:2017:52, 111. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 523 A fenti 518–521. pontban ismertetett körülményekre és a fenti 522. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem követett el hibát, amikor megállapította, hogy a jelen ügyben az egységes jogsértés nem szakadt meg 1999-ben, és hogy a Scania ebben az évben is részt vett az említett jogsértésben.
- 524 Harmadszor, ami a felperesek azon állítását illeti, amely szerint a Scania részvétele a 2002. év tekintetében a vezető szervek szintjén tartott találkozók nem bizonyított, a következőket kell megállapítani.
- 525 Először is a megtámadott határozat (119) preambulumbekzdéséből kitűnik, hogy a vezető szervek szintjén 2002. február 7-én tartott találkozó esetében meghívó levelet küldtek a Scania székhelyéhez tartozó M.-nek.
- 526 Másodsor, a [*bizalmas*] egyik képviselője által készített, a 2002. június 27-én és 28-án a vezető szervek szintjén tartott találkozóra vonatkozó kézzel írott, a megtámadott határozat (123) preambulumbekzdésében ismertetett jegyzetekből kitűnik, hogy a Scania a 2002. évi eladásokkal kapcsolatos, több országra vonatkozó adatokat közölt.
- 527 Harmadszor, a [*bizalmas*] azon belső jelentése, amely összefoglalta a vezető szervek szintjén 2002. szeptember 18-án tartott találkozó során kicserélt információkat, és amelyre a megtámadott határozat (126) preambulumbekzdése hivatkozik, azt bizonyítja, hogy a Scania információkat szolgáltatott a 2002. évi áremeléseiről, valamint egy olyan bírósági eljárásról, amelyet az Egyesült Királyságban indítottak vele szemben.
- 528 Tekintettel a fenti 525–527. pontban ismertetett körülményekre, meg kell állapítani, hogy a Bizottság a jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy a Scania részt vett a 2002. év tekintetében a vezető szervek szintjén tartott találkozók.
- 529 E következtetést nem kérdőjelezi meg a Scaniát a vezető szervek szintjén tartott találkozók képviselő M. eskü alatt tett nyilatkozata, amely szerint „emlékei szerint” nem vett részt egyetlen ilyen jellegű találkozón sem a 2002. év tekintetében. Ez a nyilatkozat továbbra is elég homályos, és nem győzte meg a Törvényszéket. Egyébiránt már megállapítást nyert, hogy az *in tempore non suspecto* készült dokumentumok, mint a valamely találkozón készített kézzel írott feljegyzések, nagyobb bizonyító erővel bírnak, mint a nem a tényállás időszakából származó dokumentumok, mint például az eskü alatt tett nyilatkozatok.
- 530 Negyedszer, a Törvényszék megjegyzi, hogy a felperesek a keresetlevél 554. lábjegyzetében arra hivatkoznak, hogy a Scania részvétele a vezető szervek szintjén tartott, a megtámadott határozatban ismertetett bizonyos találkozók nem nyert bizonyítást. Az 1997. január 17-én és 1998. április 6-án Brüsszelben (a megtámadott határozat (98) preambulumbekzdése), a 2000. február 3-án Amszterdamban (Hollandia) (a megtámadott határozat (108)–(110) preambulumbekzdése) és az Eindhovenben (Hollandia) 2000. szeptember 6-án tartott találkozókról (a megtámadott határozat (111) preambulumbekzdése) van szó. Ezen állítás alátámasztására N. eskü alatt tett nyilatkozatára hivatkoznak, aki azt állítja, hogy nem emlékszik arra, hogy ezeken részt vett.

- 531 A Törvényszék megállapítja, hogy a megtámadott határozatnak a fenti 530. pontban hivatkozott preambulumbekendései olyan okirati bizonyítékokat tartalmaznak, amelyek alátámasztják, hogy a Scania részt vett a szóban forgó találkozókban. Ami N. eskü alatt tett nyilatkozatának tartalmát és bizonyító erejét illeti, a Törvényszék a fenti 529. pontban szereplő megfontolásokra utal vissza. A Törvényszék megállapítja, hogy a felpereseknek a fenti 530. pontban kifejtett állítása nem megalapozott.
- 532 A fenti megfontolásokra tekintettel a Törvényszék a jelen jogalapot elutasítja, pontosítva ugyanakkor, hogy a felperesek által a megtámadott határozat megváltoztatása érdekében hivatkozott indokok (lásd a fenti 511. és 513. pontot) nem megalapozottak, mivel a Törvényszék előtti iratokból nem tűnik ki sem a megállapított egységes jogsértés bármilyen megszakadása, sem pedig az, hogy e jogsértésnek lettek volna kevésbé intenzív időszakai.

5. A kilencedik, az arányosság elvének és az egyenlő bánásmód elvének a bírság összege tekintetében való megsértésére, és mindenestre a bírság összegének az EUMSZ 261. cikk és az 1/2003 rendelet 31. cikke alapján történő csökkentésének szükségességére alapított jogalapról

- 533 A felperesek előadják, hogy a megtámadott határozatot meg kell változtatni, mivel a kiszabott bírság nem felel meg az arányosság és az egyenlő bánásmód elvének. Egyébiránt és mindenestre arra kérik a Törvényszéket, hogy korlátlan felülvizsgálati jogkörében eljárva a Bizottság értékelését a sajátjával helyettesítse, és csökkentse a bírság összegét.
- 534 A Törvényszéknek a „megváltoztat” ígén alapuló értelmezése szerint a felperesek arra kérik a Törvényszéket, hogy az EUMSZ 261. cikknek megfelelően gyakorolja az 1/2003 rendelet 31. cikke által az uniós bíróság számára biztosított korlátlan felülvizsgálati jogkörét.
- 535 E tekintetben emlékeztetni kell arra is, hogy a Bizottság által az EUMSZ 101. és 102. cikk alkalmazására vonatkozó eljárásokban hozott határozatok bírósági felülvizsgálatának rendszere az intézmények jogi aktusainak az EUMSZ 263. cikkben létrehozott jogszerűségi vizsgálatából áll, amely az EUMSZ 261. cikk alapján a felperesek kérelmére a Bizottság által e téren kiszabott szankciók tekintetében a Törvényszék által gyakorolt korlátlan felülvizsgálati jogkörrel egészíthető ki (lásd: 2016. január 21-i Galp Energia España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 71. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 536 Mivel az uniós bíróság az említett EUMSZ 261. cikkben és az 1/2003 rendelet 31. cikkében előírt korlátlan felülvizsgálati jogkörét gyakorolja, a szankció jogszerűségének egyszerű felülvizsgálatán túl felhatalmazással rendelkezik arra, hogy e szankció összegének meghatározása tekintetében a Bizottság – az ezen összeget eredetileg meghatározó jogi aktus kibocsátója – értékelését a saját értékelésével helyettesítse (lásd: 2016. január 21-i Galp Energia España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 537 Azonban az EUMSZ 263. cikkben előírt jogszerűségi vizsgálatól eltérően e korlátlan felülvizsgálati jogkör szigorúan a bírság összegének meghatározására korlátozódik (lásd: 2016. január 21-i Galp Energia España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 76. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 538 Ebből következik, hogy a Törvényszéket az 1/2003 rendelet 31. cikke alapján megillető korlátlan felülvizsgálati jogkör csupán a Bizottság által kiszabott bírság Törvényszék általi értékelésére vonatkozik, kizárva a Bizottság által a Törvényszék elé terjesztett határozatban jogszerűen megállapított jogsértés alkotóelemeinek bármilyen módosítását (2016. január 21-i Galp Energía España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 77. pont).
- 539 A bírság összegének meghatározása céljából a Törvényszék feladata, hogy saját maga értékelje az ügy körülményeit és a szóban forgó jogsértés jellegét. Az 1/2003 rendelet 23. cikkének (3) bekezdése alapján e feladat minden egyes megbírságolt vállalkozás esetén a jogsértés súlyának és időtartamának figyelembevételét feltételezi, többek között az indokolásra, az arányosságra, a szankciók egyéniesítésére, valamint az egyenlő bánásmódra vonatkozó elvek tiszteletben tartása mellett, anélkül, hogy a Törvényszék kötve volna a Bizottság által az iránymutatásokban meghatározott, tájékoztató jellegű szabályokhoz (2016. január 21-i Galp Energía España és társai kontra Bizottság ítélet, C-603/13 P, EU:C:2016:38, 89. és 90. pont).

a) Az arányosság elvének megsértéséről

- 540 Először is a felperesek úgy érvelnek, hogy a megtámadott határozat nem értékelte arányosan a jogsértés súlyát, mivel nem állapította meg, hogy a Scania DE munkavállalói nem tudhatták, hogy a versenytársaktól kapott információk európai kiterjedéssel bírhatnak. Következésképpen, még ha a Scania DE munkavállalói meg is kívánták volna sérteni a versenyt azon földrajzi piacon (Németország), amelyért felelősek voltak (*quod non*), a megtámadott határozatban kiszabott bírság nem arányos a tervezett jogsértés súlyával, mivel az EGT szintjén veszi figyelembe az eladások értékét.
- 541 Másodszor a felperesek előadják, hogy a megtámadott határozat sérti az arányosság elvét, mivel a bírság összegének meghatározását illetően nem veszi figyelembe azt a tényt, hogy a tehergépjármű-gyártók közötti kapcsolatok jellege és intenzitása megváltozott a figyelembe vett időszak során, amint az a megtámadott határozat (322) preambulumbekkezdésében megállapításra került.
- 542 Harmadszor a felperesek megjegyzik, hogy a megtámadott határozat preambulumbekkezdéseiben ismertetett jogsértés szélesebb körű, mint az a jogsértés, amely e határozat rendelkező részében bírság kiszabásához vezet. E tekintetben összehasonlítják a megtámadott határozat (317) preambulumbekkezdését, amely a verseny szempontjából érzékeny információk cseréjére utal, a rendelkező részének 1. cikkével, amely nem hivatkozik az ilyen információcserékre. A felperesek úgy vélik, hogy ez az ismertetés hatással van a bírság összegének kiszámítására, következésképpen a megtámadott határozatban megállapított bírság nem arányos a Bizottság által ismertetett jogsértéssel.
- 543 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.
- 544 A felpereseknek a fenti 540. pontban ismertetett érvelését illetően emlékeztetni kell arra, hogy a hatodik jogalap vizsgálata keretében a Törvényszék elutasította a felperesek azon állítását, amely szerint a Scania DE német szintű információcserében részt vevő munkavállalói soha nem feltételezték, hogy az ezen információcserék során kapott információk európai árakra vonatkoznak, vagy csökkenthetik a többi gyártó európai árképzési stratégiáját érintő bizonytalanságot (lásd a fenti 415. pontot). Ebből következik, hogy a fenti 540. pontban ismertetett érvelés nem bizonyítja a bírság aránytalan jellegét.

- 545 Ami a felperesek fenti 541. pontban kifejtett érvelését illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (322) preambulumbekzdésében a Bizottság kifejtette, hogy még ha 2004 szeptemberétől a felek aktívan nem is próbáltak – amint azt korábban tettek – külön megállapodást kötni a bruttó árak jövőbeli közös emeléséről vagy az új környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek piaci bevezetésének időpontjairól, illetve azon költségek összegéről, amelyeket a felek e tehergépjárművek tekintetében áthárítanak a fogyasztókra, továbbra is megállapodásban álltak, amennyiben ugyanolyan típusú információkat cseréltek egymással, és ugyanazon versenykorlátozó célt követték a köztük fennálló stratégiai bizonytalanság mértékének csökkentése révén.
- 546 Emlékeztetni kell továbbá a Törvényszék azon megállapítására, amely szerint a 2004 szeptemberétől történt változás, noha befolyásolhatja a szóban forgó magatartás megállapodásnak vagy összehangolt magatartásnak való minősítését, nem érinti a kicserélt információk „jellegét”, amely a megtámadott határozat (322) preambulumbekzdése szerint ugyanaz maradt.
- 547 Úgy tűnik tehát, hogy a felek által 2004 szeptembere előtt és 2004 szeptembere után tanúsított magatartással kapcsolatos egyetlen különbséget azok a kísérletek jelentik, amelyeket 2004 szeptembere előtt arra tettek, hogy konkrét ármegállapodásokat kössenek; e kísérletek ezen időpontot követően megszűntek. Márpedig, amint azt a Bizottság helyesen megjegyzi, figyelembe véve egyrészt azt az elvet, amely szerint az összehangolt magatartások ugyanolyan kárt okozhatnak a versenynek, mint a megállapodások, másrészt pedig azt, hogy a Bizottság nem növelte a releváns súlyossági együtthatót a felek ármegállapodások megkötésére irányuló kísérletei miatt, a felpereseknek a fenti 541. pontban ismertetett érvelése nem bizonyítja a bírság aránytalan jellegét.
- 548 A felpereseknek a fenti 542. pontban kifejtett érvelését illetően emlékeztetni kell arra, hogy a megtámadott határozat (317) preambulumbekzdésében a Bizottság olyan magatartások fennállására hivatkozott, amelyek csökkentették a felek közötti stratégiai bizonytalanság mértékét a jövőbeli árakat és a bruttó árak emelését, valamint az új környezetvédelmi szabványoknak megfelelő tehergépjárművek bevezetésének időzítését és az ehhez kapcsolódó költségek áthárítását illetően. A (317) preambulumbekzdés a)–c) pontjában, amint az a „[e] tekintetben” kifejezés használatából is kitűnik, a Bizottság kifejtette, miben állnak a fent említett magatartások. A (317) preambulumbekzdés c) pontjában a Bizottság „egyéb, a verseny szempontjából érzékeny információk” megosztására hivatkozott.
- 549 A megtámadott határozat rendelkező részének 1. cikkében a Bizottság a bruttó árakkal és áremelésekkel, valamint a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésével és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárításával kapcsolatos összejátszásra hivatkozik.
- 550 A megtámadott határozat (317) preambulumbekzdésének és rendelkező része 1. cikkének összehasonlításából az következik, hogy nincs eltérés a jogsértés ismertetésében szereplő két rendelkezés között, mivel a Bizottság által az „egyéb, a verseny szempontjából érzékeny információk” megosztására való hivatkozás csupán példaként szolgál a bruttó árakkal és áremelésekkel, valamint a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésével és az e technológiákhoz kapcsolódó költségek áthárításával kapcsolatos összejátszásra.
- 551 A fenti okfejtésekből kitűnik, hogy a felperesek egyetlen érve sem bizonyítja a bírság aránytalan jellegét.

b) Az egyenlő bánásmód elvének megsértéséről

- 552 A felperesek három évrre hivatkoznak azon állításuk alátámasztására, amely szerint a kiszabott bírság mértéke sérti az egyenlő bánásmód elvét.
- 553 Először is előadják, hogy a megtámadott határozat szövegezése túlzóan hangsúlyozza a jogsértésben játszott szerepüket, és lényegében figyelmen kívül hagyja a többi tehergépjármű-gyártó szerepét, ezáltal torzítja a valóságot. A felperesek szerint a megtámadott határozat e szövegezése miatt lehetetlen összevetni szerepüket és a többi tehergépjármű-gyártó szerepét a jogsértésben, és ezen összehasonlítás lehetetlensége miatt a Bizottság által a megtámadott határozatban a bírság szintjére vonatkozóan végzett több értékelés sérti az egyenlő bánásmód elvét. A felperesek a megtámadott határozat (444) preambulumbekzdésére hivatkoznak, amelyben a Bizottság megállapította, hogy a jelen ügyben nem állnak fenn súlyosító vagy enyhítő körülmények. A felperesek a megtámadott határozat (432) preambulumbekzdésére is hivatkoznak, amelyben a Bizottság kiemelte, hogy a Scaniával szemben kiszabott bírság alapösszegének kiszámítása érdekében az eladások értékének a vitarendezési eljárásban részt vevő felek eladásai értékének a vitarendezési határozatban megállapított arányával megegyező arányát vette figyelembe.
- 554 A felperesek előadják továbbá, hogy az a körülmény, hogy a megtámadott határozat pontosabb és célzottabb módon írja le a szóban forgó magatartásban játszott szerepüket a többi versenytárs szerepének a vitarendezési határozatban rögzített leírásához képest, hátrányos helyzetbe hozza őket a velük szemben indított kártérítési keresetekkel összefüggésben.
- 555 Másodszor a felperesek előadják, hogy a megtámadott határozat sérti az egyenlő bánásmód elvét, amennyiben anélkül alkalmazza valamennyi gyártóra ugyanazt a bírságszámítási módszert, hogy figyelembe venné azt a tényt, hogy európai szintű piaci részesedésük kisebb volt, mint a többi gyártóé, és azt a tényt, hogy a piacvezetőkhez képest fennálló eltérés igen jelentős volt, különösen Németországban.
- 556 A felperesek azt is előadják, hogy a megtámadott határozat sértette az egyenlő bánásmód elvét, mivel nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a Scania DE munkavállalói passzív szerepet játszottak, vagy legalábbis nem játszottak vezető szerepet a szóban forgó magatartásban, szemben a piacon tevékenykedő két nagy gyártóval.
- 557 Harmadszor a felperesek úgy érvelnek, hogy a megtámadott határozat sérti az egyenlő bánásmód elvét, mivel a Bizottság által a felperesekkel szemben kiszabott bírság összegének megállapításakor követett módszer megegyezik a többi tehergépjármű-gyártóval szemben alkalmazott módszerrel, annak ellenére, hogy a felperesek az utóbbiaktól eltérően nem gyártanak közepes tehergépjárműveket.
- 558 A Bizottság vitatja a felperesek érvelését.
- 559 A fent említett egyes érvek vizsgálata előtt emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve az uniós jog általános elvének minősül, amelyről a Charta 20. és 21. cikke rendelkezik. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ez az elv megköveteli, hogy hasonló helyzeteket ne kezeljenek eltérő módon, és hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, kivéve ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható (2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 132. pont; 2017. január 26-i Zucchetti Rubinetteria kontra Bizottság ítélet, C-618/13 P, EU:C:2017:48, 38. pont). Ezenkívül a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából az is

következik, hogy a bírság összegének megállapítása érdekében eltérő számítási módszerek alkalmazása nem járhat az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése szerinti megállapodásban vagy összehangolt magatartásban részt vevő vállalkozások közötti hátrányos megkülönböztetéssel (2013. július 11-i Ziegler kontra Bizottság ítélet, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 133. pont; 2014. november 12-i Guardian Industries és Guardian Europe kontra Bizottság ítélet, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, 62. pont; 2017. január 26-i Zucchetti Rubinetteria kontra Bizottság ítélet, C-618/13 P, EU:C:2017:48, 38. pont).

- 560 Ami a felperesek fenti 553. pontban ismertetett érvét illeti, először is a Bizottsághoz hasonlóan emlékeztetni kell arra, hogy ezen intézmény az EUMSZ 296. cikk értelmében jogilag megkövetelt módon köteles volt megindokolni a megtámadott határozatot, amit meg is tett. Mivel a Scania volt a megtámadott határozat egyetlen címzettje, nem volt meglepő, hogy az értékelés a kartellben általa játszott szerepre összpontosított. A kartell többi résztvevője már a vitarendezési határozat tárgyát képezte, amely megállapította felelősségüket a kartellben játszott szerepük tekintetében.
- 561 Másodsor meg kell állapítani, hogy a felperesek állításával ellentétben a megtámadott határozat szövegezése nem „hagyja figyelmen kívül” a többi tehergépjármű-gyártó kartellben betöltött szerepét. Magatartásuk egyértelműen kitűnik az eseményeknek a megtámadott határozat 6.2. pontjában ismertetett időrendjéből, amely részletesen leírja az információcserék jellegét és tartalmát, valamint az utóbbiak résztvevőit. Ebből következik, hogy nem megalapozott a felperesek azon állítása, amely szerint nem lehet összevetni a kartellben betöltött szerepüket a többi fél szerepével.
- 562 Harmadszor a Törvényszék a megtámadott határozat és az elé terjesztett iratok alapján megállapítja, hogy a Scania által a kartellben betöltött szerep nem különbözött a többi féltől, valamint hogy a felperesek semmilyen érvet nem hoztak fel, és semmilyen bizonyítékot nem terjesztettek elő, amely ennek ellenkezőjét bizonyítaná. Egyébiránt, amint azt a Bizottság helyesen jegyzi meg, a bírság alapösszegének kiszámítása keretében a jogsértés súlyának és a „belépési díjnak” a meghatározásához figyelembe vett valamennyi tényezőt, vagyis a jogsértés jellegét, az érintett vállalkozások összesített piaci részesedését, a jogsértés földrajzi kiterjedését és végrehajtását ugyanúgy alkalmazták a Scaniára és a többi félre.
- 563 A fenti megfontolásokra tekintettel a Törvényszék megállapítja, hogy a Bizottság nem követett el hibát azon határozatában, amelyben a Scania eladásai értékének ugyanazon arányát fogadta el, mint a többi gyártó esetében, és olyan súlyossági együtthatót (17%) és „belépési díjat” (17%) alkalmaz, amely megegyezik a többi gyártóval szemben a vitarendezési határozatban alkalmazott aránnyal.
- 564 Ennélfogva a fenti 553. pontban ismertetett érvet el kell utasítani.
- 565 Ami a fenti 554. pontban kifejtett érvet illeti, meg kell jegyezni, hogy az a körülmény, hogy a megtámadott határozat a Bizottságot terhelő indokolási kötelezettség követelményeinek megfelelően részletesen bemutatja a Scania jogsértő magatartását, abból ered, hogy e határozat egyetlen címzettje a Scania, mivel e vállalkozás nem ismerte el a kartellben való felelősségét, ellentétben a többi féllal, akik hivatalos vitarendezési kérelmet terjesztettek elő. Ebből következik, hogy a felperesek nincsenek ugyanabban a helyzetben, mint a vitarendezési eljárásban részt vevő felek, következésképpen pedig a fenti 554. pontban ismertetett érvelésük nem bizonyítja az egyenlő bánásmód elvének megsértését.

- 566 A felperesek fenti 555. pontban ismertetett érvét illetően meg kell jegyezni, hogy a Bizottság mind a megtámadott határozatban, mind pedig a vitarendezési határozatban a bírságok meghatározása céljából többek között a részt vevő vállalkozások jogsértéséhez kapcsolódó áruk eladásainak értékére hivatkozott az EGT-ben, egyébként a bírságkiszabási iránymutatásának megfelelően. Ezen iránymutatás 6. pontjában ugyanis a Bizottság kifejtette, hogy a jogsértéssel összefüggő eladások értékének és az időtartamnak a kombinációja megfelelő helyettesítő értéknek tekinthető, mely tükrözi a jogsértés gazdasági jelentőségét, valamint a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát.
- 567 A jelen ügyben a Törvényszéknek nincs oka kétségbe vonni a Bizottság azon döntését, hogy valamennyi érintett vállalkozást illetően a jogsértéséhez kapcsolódó áruk eladásainak értékére hivatkozik az EGT-ben. Olyan döntésről van szó, amely észszerű abból a célból, hogy tükrözze a jogsértésben részt vevő egyes vállalkozások egymáshoz viszonyított súlyát, és amely a kartellben részt vevő valamennyi vállalkozásra, és nem kizárólag a Scaniára vonatkozott.
- 568 Egyébiránt a Bíróság kimondta, hogy az uniós jog nem foglal magában semmilyen általános elvet, amely szerint a szankciónak arányosnak kell lennie a vállalkozásnak azon termékpiacon képviselt nagyságával, amelyen a jogsértést elkövette (2006. május 18-i Archer Daniels Midland és Archer Daniels Midland Ingredients kontra Bizottság ítélet, C-397/03 P, EU:C:2006:328, 101. pont).
- 569 E megfontolások alapján meg kell állapítani, hogy a felperesek fenti 555. pontban ismertetett érve nem bizonyítja, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, és azt el kell utasítani.
- 570 Ami a felperesek fenti 556. pontban ismertetett érvét illeti, azt el kell utasítani, mivel az iratokból nem tűnik ki, hogy a Scania DE munkavállalói passzív vagy másodlagos szerepet játszottak volna a jelen ügyben bizonyítást nyert jogsértő magatartásban. Ennélfogva ezen az alapon nincs helye a bírság összege csökkentésének.
- 571 Ami a felperesek fenti 557. pontban ismertetett érvét illeti, meg kell jegyezni, hogy – amint az a megtámadott határozat (429) preambulumbekzdéséből kitűnik – a Bizottság a felperesekkel szemben kiszabott bírság összegének kiszámítása érdekében a nehéz tehergépjárművek EGT-n belüli eladásainak értékét vette figyelembe, ellentétben azzal, ahogy a vitarendezési határozatban a vitarendezésben részt vevő felekkel szemben kiszabott bírságok összegének kiszámítása érdekében eljár, amikor is a közepes és a nehéz tehergépjárművek eladásainak értékét vette figyelembe. Ebből következik, hogy megalapozatlan a felperesek azon kifogása, amely szerint a Bizottság nem vette figyelembe azt a tény, hogy a Scania nem gyártott közepes tehergépjárműveket.
- 572 A fentiek összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a felpereseknek az egyenlő bánásmód elvének megsértésére vonatkozó egyetlen érve sem bizonyítja azt, hogy a bírságot csökkenteni kell.

c) A bírság összegéről

- 573 Meg kell állapítani, hogy a Törvényszéket a versenyszabályok megsértése miatt kiszabott bírságok területén megillető korlátlan felülvizsgálati jogkörre tekintettel a felperesek által a fent megvizsgált jogalapok összessége keretében előadott kifogások, érvek, valamint ténybeli és jogi elemek alapján semmi nem enged arra következtetni, hogy a megtámadott határozatban kiszabott bírság összegét módosítani kellene.

IV. A költségekről

- 574 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 575 Mivel a felperesek pervesztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őket a saját költségeik és a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített tizedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.
- 2) A Scania AB, a Scania CV AB és a Scania Deutschland GmbH maga viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket.

Papasavvas

Kornezov

Buttigieg

Kowalik-Bańczyk

Hesse

Kihirdetve Luxembourgban, a 2022. február 2-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

I.	A jogvita előzményei	2
A.	A megtámadott határozat alapját képező közigazgatási eljárás	2
B.	A megtámadott határozat	4
1.	A tehergépjármű-piac szerkezete és az árrögzítési mechanizmus a tehergépjármű-ágazatban	4
a)	A tehergépjármű-piac szerkezete	4
b)	Az árrögzítési mechanizmus a tehergépjármű-ágazatban	4
c)	A Scanián belüli árrögzítési mechanizmus	5
d)	Az európai szintű áremelések nemzeti szintű árakra gyakorolt hatásáról	6
2.	A Scania és a vitarendezési eljárásban részt vevő felek közötti összejárásra irányuló kapcsolatok	6
3.	Az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének alkalmazása	7
a)	Megállapodások és összehangolt magatartások	7
b)	A verseny korlátozása	8
c)	Egységes és folyamatos jogsértés	9
d)	A jogsértés földrajzi kiterjedése	9
4.	Címzettek	9
5.	A bírság összegének kiszámítása	10
a)	A bírság alapösszege	10
b)	A bírság végösszege	11
6.	A megtámadott határozat rendelkező része	11
II.	Az eljárás és a felek kérelmei	12
III.	A jogkérdésről	13
A.	Bizonyos adatoknak a nyilvánosság számára hozzáférhető dokumentumokból való kihagyásáról	13
B.	Az ügy érdeméről	14

1. Az első jogalapról, amely a védelemhez való jognak, a megfelelő ügyintézés elvének és az ártatlanság védelmének megsértésén alapul	15
2. A második jogalapról, amely a Charta 48. cikke (2) bekezdésének és az 1/2003 rendelet 27. cikke (1) és (2) bekezdésének megsértésén alapul	28
3. A harmadik, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik jogalapról, amennyiben azok a Bizottság részéről az egységes és folyamatos jogsértés fennállására vonatkozó megállapításra, valamint annak a Scania-nak való betudására vonatkoznak	32
a) Előzetes észrevételek	32
1) Az egységes és folyamatos jogsértés fogalmáról	32
2) A bizonyítási teherről és a bizonyítás szintjéről	34
3) A megtámadott határozat	35
4) A felperesek azon érvéről, miszerint az egységes és folyamatos jogsértés fogalma azt feltételezi, hogy a Bizottság több, egymással nyilvánvalóan összefüggő jogsértést azonosít.	35
b) A harmadik jogalapról, amely az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a székhely alsóbb szintjén történt információcseréket e rendelkezések megsértésének tekintették . . .	37
1) A megtámadott határozat	37
2) Az első kifogásról	38
3) A második kifogásról	40
c) A negyedik jogalapról, amely az indokolási kötelezettség megsértésén, valamint az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felperesek megállapodást kötöttek, vagy összehangolt magatartást folytattak szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozóan	42
1) A negyedik jogalap első részéről, amely az indokolási kötelezettség megsértésén alapul	42
2) A negyedik jogalap második, az EUMSZ 101. cikk és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazására vonatkozó részéről, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a felperesek megállapodást kötöttek, vagy összehangolt magatartást tanúsítottak a kibocsátást szabályozó technológiák piacra való bevezetésének időzítését illetően	45
3) A negyedik jogalap harmadik, arra alapított részéről, hogy a szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológiák bevezetésének időzítésére vonatkozó információcserék nem minősülnek cél általi jogsértésnek	50

d) Az ötödik, az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazására alapított jogalapról, hogy a Bizottság a német szintű információcseréket „cél általi” jogsértésnek minősítette	52
1) Előzetes észrevételek	52
2) A kicserélt információk tartalmáról	56
i) A bruttó árak és a bruttó árjegyzékek tervezett módosításairól, valamint e módosításoknak a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) pontjában említett időzítéséről	56
– A felpereseknek a német szinten kicserélt információk jelenlegi vagy jövőbeli jellegére vonatkozó érvéről	56
– A felpereseknek a német szinten kicserélt bruttó árak nyilvános jellegére vonatkozó érvéről	59
– A felperesek azon érvéről, amely szerint a német szinten kicserélt bruttó áraknak nem volt informatív értéke a piaci ügyletek során ténylegesen alkalmazott árakat illetően	61
ii) A nettó áraknak és az ügyfeleknek nyújtott engedményeknek a megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének a) pontjában hivatkozott tervezett módosításairól	61
iii) A megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének b) pontjában említett, a közepes és nehéz tehergépjárművekre vonatkozó Euro 3–6 szabványok által előírt szennyezőanyag-kibocsátást szabályozó technológia bevezetésével kapcsolatos költségek áthárításáról	62
iv) A megtámadott határozat (238) preambulumbekzdésének c) pontjában hivatkozott, egyéb, üzleti szempontból érzékeny információk cseréjéről	63
3) A német szintű információcserek céljáról	65
4) A német szintű információcsere háttéréről	66
e) A hatodik jogalapról, amely az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a német szintű jogsértés földrajzi kiterjedése az EGT egész területét lefedte	68
1) A Scania DE által megszerzett információk földrajzi kiterjedéséről	70
2) A Scania DE által szolgáltatott információk földrajzi kiterjedéséről	73
f) A hetedik jogalapról, amely az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének azáltal történő téves alkalmazásán alapul, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a megállapított magatartás egységes és folyamatos jogsértésnek minősül, és hogy a felperesek felelősek e tekintetben	77
1) Az egységes és folyamatos jogsértés jelen ügyben való fennállásáról	77

i)	Előzetes észrevételek	77
ii)	A megtámadott határozat	78
iii)	A Törvényszék álláspontja	80
	– A kapcsolatok mindhárom szintjének együttes értékeléséről	81
	– A kapcsolatok három szintjén kicserélt információk jellegéről	83
	– A jogsértés folyamatos jellegéről	84
2)	Az egységes és folyamatos jogsértés Scaniának való betudhatóságáról	86
4.	A nyolcadik, az EUMSZ 101. cikknek és az EGT-Megállapodás 53. cikkének, valamint az 1/2003 rendelet 25. cikkének azáltal történő téves alkalmazására alapított jogalapról, hogy a Bizottság elévült magatartás miatt szabott ki bírságot, és mindenestre nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az említett magatartás nem volt folyamatos	87
5.	A kilencedik, az arányosság elvének és az egyenlő bánásmód elvének a bírság összege tekintetében való megsértésére, és mindenestre a bírság összegének az EUMSZ 261. cikk és az 1/2003 rendelet 31. cikke alapján történő csökkentésének szükségességére alapított jogalapról	90
a)	Az arányosság elvének megsértéséről	91
b)	Az egyenlő bánásmód elvének megsértéséről	93
c)	A bírság összegéről	95
IV.	A költségekről	96